

UCHWAŁA NR XI/74/2025

Rady Miasta Rypin

z dnia 14 stycznia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Miasta Rypin do roku 2030

Na podstawie art. 10e, art. 10f ust. 4 i art. 18 ust. 2 pkt 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.¹) oraz art. 9 pkt 5 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 324 ze zm.²) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjąć Strategię Rozwoju Gminy Miasta Rypin do roku 2030, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Rypin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

---

¹ Zmiany tekstu jednolitego niniejszej uchwały zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1572 i Dz. U. z 2025 poz. 1907;

² Zmiany tekstu jednolitego niniejszej uchwały zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 862 i Dz. U. z 2025 poz. 1717.

UZASADNIENIE

„Strategia Rozwoju Gminy Miasta Rypin do roku 2030” jest istotnym dokumentem określającym plany rozwoju lokalnego i określa kluczowe kierunki Gminy Miasta Rypin. Strategia definiuje atuty i wyzwania wynikające z uwarunkowań rozwoju, wskazuje wizję, cele strategiczne oraz kierunki działań wyznaczone do realizacji w okresie jej obowiązywania. Strategia jest jednym z podstawowych instrumentów zarządzania i stanowi podstawę do prowadzenia przez władze samorządowe długookresowej polityki rozwoju gminy. "Strategia Rozwoju Gminy Miasta Rypin do roku 2030" pozwala określić najbardziej efektywne działania gwarantujące skuteczny rozwój całego obszaru, co bezpośrednio wpływa na rozwój infrastruktury, przedsiębiorczości oraz powstanie nowych inicjatyw społecznych. Strategia wpływa również na budowę wizerunku Gminy Miasta Rypin, który jest źródłem informacji dla grona podmiotów gospodarczych, społecznych, inwestorów i mieszkańców. Biorąc pod uwagę nową perspektywę finansową Unii Europejskiej oraz konieczność dostosowywania dokumentu do wymogów unijnych i dokumentów krajowych wyższego rzędu podjęto decyzję o opracowaniu dokumentu strategicznego na kolejny okres obowiązywania z perspektywą do 2030 roku. Proces opracowania Strategii Rozwoju Gminy Miasta Rypin do roku 2030 został przeprowadzony na podstawie Uchwały Rady Miasta Rypin nr XXXIII/210/2021 z dnia 30 kwietnia 2021 roku w sprawie określenia zasad, trybu, harmonogramu opracowania konsultacji Strategii Rozwoju Gminy Miasta Rypin do roku 20230. W Uchwale zawarto harmonogram opracowania strategii. Proces konsultacji społecznych przygotowano na podstawie Uchwały nr IX/54/2024 z dnia 28 listopada 2024 w sprawie ustalania zasad i trybu przeprowadzania konsultacji. Prace nad dokumentem odbywało się zgodnie z przepisami i wymaganiami zawartymi w ustawie o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40), ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057) w oparciu o zalecenia Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej. W toku prac nad dokumentem odbyły się 2 warsztaty i spotkania konsultacyjne (26.05.2021r., 22.09.2021r., 04.01.2022r.). W okresie od 20.12.2024r. do 6.01.2025r. przeprowadzono konsultacje społeczne projektu strategii. Projekt Strategii przedłożono do konsultacji Kujawsko- Pomorskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektoratowi Sanitarnemu w Bydgoszczy oraz Dyrektorowi Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy celem uzyskania opinii o odstąpieniu lub konieczności sporządzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W obu przypadkach otrzymaliśmy informację o odstąpieniu od przeprowadzenia oceny. Projekt Strategii przedłożono również Zarządowi Województwa Kujawsko- Pomorskiego w celu zaopiniowania w zakresie

uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku- Strategia Przyspieszenia 2030+. Uchwałą Nr 32/1508/24 Zarządu Województwa Kujawsko- Pomorskiego z dnia 11.12.2024r. pozytywnie zaopiniowano projekt Strategii. Opracowano sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji społecznych projektu "Strategii Rozwoju Gminy Miasta Rypin do roku 2030". Zostało ono opublikowane na stronie internetowej www.rypin.eu oraz w biuletynie informacji publicznej.

Prezentowana „Strategia Rozwoju Gminy Miasta Rypin do roku 2030” jest dokumentem wyznaczającym główne kierunki rozwojowe gminy w perspektywie do 2030 roku. Struktura dokumentu została oparta o części merytoryczne, które obejmują:

- 1) Diagnozę stanu gminy - syntezę;
- 2) Strategiczne kierunki rozwoju;
- 3) System realizacji strategii;
- 4) Spójność dokumentu ze strategią Województwa oraz wymogami środowiska.

Określając obszary strategiczne i cele skupiono się na obszarach uznanych za priorytetowe dla rozwoju Gminy Miasta Rypin. Przyjęcie takiego założenia pozwoliło na ograniczenie zbyt dużej ilości oraz wyznaczenie możliwych do zrealizowania w przyjętym horyzoncie czasowym celów. Przyjęte cele operacyjne i kierunki działań stanowią rozwinięcie celów strategicznych, a ich realizacja warunkuje ich osiągnięcie. Poszczególne sektorowe programy rozwoju poprzez zawarte w nich zadania wdrażać będą ogólne zapisy wynikające ze Strategii. Głównym dążeniem jest to, by poprzez realizację zaplanowanych celów i kierunków Gminy Miasta Rypin była wspólnotą samorządową, zarządzaną w sposób przemyślany i planowany, aby kreowała coraz lepsze warunki rozwoju, społeczno- gospodarczego, ale także by inspirowała do działania na różnych płaszczyznach, będąc jednocześnie dobrym i bezpiecznym miejscem do życia, nauki, prowadzenia biznesu w poszanowaniu otoczenia przyrodniczego i zdrowego środowiska.

Wobec powyższego oraz stosownie do art. 10 e ust. 1 i 10 f ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) podjęcie niniejszej uchwały w sprawie przyjęcia "Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Rypin do roku 2030" uznaje się za zasadną.

Załącznik do Uchwały Nr XI/74/2025

Rady Miasta Rypin

z dnia 14 stycznia 2025 r.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIASTA RYPIN

DO ROKU 2030

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIASTA RYPIN DO ROKU 2030

Spis treści

Słownik pojęć	3
I. Wprowadzenie	4
1. Główne przesłanki opracowania nowego dokumentu:	4
2. Wnioski z diagnozy społeczno-gospodarczej Miasta Rypin i schemat opracowania dokumentu	5
3. Założenia budowy dokumentu	8
4. Kluczowe obszary rozwoju Miasta Rypin	9
5. Udział mieszkańców	9
6. Struktura dokumentu	10
7. Do kogo skierowana jest Strategia?	11
II. Gmina Miasta Rypin w 2030 roku	11
1. Wizja Miasta Rypin	11
2. Wyzwania rozwojowe, którym sprostają Mieszkanki i Mieszkańcy Miasta Rypin	12
3. Obszary analizowane w diagnozie Miasta Rypin	12
III. Uwarunkowania rozwojowe Miasta Rypin – analiza SWOT	13
1. Atuty Miasta Rypin – mocne strony	13
2. Ograniczenia Miasta Rypin – słabe strony	13
3. Szanse w otoczeniu Miasta Rypin	14
4. Zagrożenia w otoczeniu Miasta Rypin	15
IV. Plan strategiczny	15
1. Prawo lokalne wyznaczające kierunki rozwoju	15
2. Obszary Strategicznej Interwencji	16
3. Zdefiniowane cele operacyjne i kierunkowe	23
4. Obszary realizacyjne	24
4.1. Miasto Rypin sprawnie i efektywnie zarządzane	24
4.2. Skuteczna edukacja dla wszystkich mieszkańców Rypina	27
4.3. Zdrowi, aktywni i zamożni mieszkańcy Rypina	29
4.4. Dostępna przestrzeń i czyste środowisko w Rypinie	33
4.5. Nowoczesny transport i komunikacja w Rypinie	60
4.6. Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka w Rypinie	67
V. Model Struktury Funkcjonalno-Przestrzennej w Gminie Miasta Rypin	69
VI. Wdrażanie i monitoring	88
1. Metoda	88
2. Czujność	90
3. Reagowanie	90
Załącznik 1	91-92

Załącznik 2	93
Spis Tabel	94
Spis Map	95
Model struktury funkcjonalno-przestrzennej	97

Słownik pojęć

Analiza SWOT	SWOT – jedna z najpopularniejszych heurystycznych technik analitycznych, służąca do porządkowania informacji. Bywa stosowana we wszystkich obszarach planowania strategicznego, jako uniwersalne narzędzie pierwszego etapu analizy strategicznej. Np. w naukach ekonomicznych jest stosowana do analizy wewnętrznego i zewnętrznego środowiska danej organizacji, (np. przedsiębiorstwa), analizy danego projektu, rozwiązania biznesowego itp. Technika analityczna SWOT polega na posegregowaniu posiadanych informacji o danej sprawie na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych): - S (Strengths) – mocne strony: wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego obiektu, - W (Weaknesses) – słabe strony: wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę analizowanego obiektu, - O (Opportunities) – szanse: wszystko to co stwarza dla analizowanego obiektu szansę korzystnej zmiany, - T (Threats) – zagrożenia: wszystko to co stwarza dla analizowanego obiektu niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.
Jst	jednostki samorządu terytorialnego
JCWP	jednolite części wód podziemnych
OPPT	obszar prowadzenia polityki terytorialnej
GUS	Główny Urząd Statystyczny
MOF	miejski obszar funkcjonalny
OSI	obszar strategicznej interwencji
ZIT	zintegrowane inwestycje terytorialne
IIT	inne instrumenty terytorialne
DMC	dopuszczalna masa całkowita
DK	droga krajowa
DW	droga wojewódzka
MPZP	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego
KPnC	korytarz północno centralny
Linie WN	linie wysokiego napięcia
Linie SN	linie średniego napięcia
WPF	wieloletnia prognoza finansowa
BDL	bank danych lokalnych
PGN, Plan	Plan gospodarki niskoemisyjnej
POP	Program Ochrony Powietrza
PZ	Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe
Bi	Analityka biznesowa
IoT	Internet rzeczy
OZE	Odnawialne źródła energii
SEAP	Plan działań na rzecz zrównoważonej energii z ang. Sustainable Energy Action Plan
WZZiT	Warunki zabudowy i zagospodarowania terenu
UE	Unia Europejska
KPO	Krajowy plan odbudowy
MEiN	Ministerstwo Edukacji i Nauki
RLM	Równoważna Liczba Mieszkańców
KSRR	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego
ascenzja	ruch ku górze wody podziemnej w skałach, wynikający z różnicy ciśnień hydrostatycznych
ingresja	lokalne zalanie lądu przez morze
AGN	Europejskie Porozumienie w sprawie Głównych Śródlądowych Dróg Wodnych o Międzynarodowym Znaczeniu
MDW	Międzynarodowa Droga Wodna
RPO	Regionalny Program Operacyjny
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
FRDL	Fundacja Rozwoju Demokracji Ludowej
MKiDN	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

I. Wprowadzenie

W 2007 roku Rada Miasta Rypin przyjęła dokument „Strategia Rozwoju Miasta Rypin na lata 2007 - 2018”. Zapisane w dokumencie cele i przedsięwzięcia skupiały się wokół poprawy jakości życia mieszkańców i podniesienia konkurencyjności Miasta Rypin, przy założeniu, że najpilniejszymi problemami do rozwiązania są niedostatki infrastrukturalne. Cel strategiczny dla Miasta Rypin został określony przez grupę planowania strategicznego jako: MIASTO ROZWINIĘTE GOSPODARCZO.

Konkurowanie z innymi gminami, polskimi i europejskimi oraz przeciwdziałanie marginalizacji wymaga skutecznego reagowania na nowe wyzwania cywilizacyjne. Sprostać temu zadaniu można przede wszystkim poprzez inwestycje w jakość kapitału społecznego, rozumianego jako aktywność, zaufanie, otwartość, kompetencje społeczne, a przede wszystkim wola współpracy i zaangażowanie na rzecz rozwoju wspólnoty.

W nowym dokumencie punkt ciężkości został przesunięty ze niwelowania niedoborów infrastrukturalnych na rzecz podnoszenia jakości zasobów.

Obecna Strategia opracowywana była w oparciu o ideę Miasta Rypin inteligentnego, wyrażającą się w zintegrowanym podejściu do planowania i przekształcania Miasta Rypin oraz zarządzania nią. Dzięki temu łączymy nowoczesne, inteligentne rozwiązania technologiczne w działaniach gminnych z twórczym zaangażowaniem mieszkańców Miasta Rypin w najważniejsze decyzje.

Strategia Rozwoju Gminy Miasta Rypin do roku 2030 została opracowana z uwzględnieniem zasad zgodności programowej z dokumentami wyższego szczebla, krajowego, regionalnego i powiatowego.

ISTOTA I ROLA STRATEGII W ZARZĄDZANIU GMINĄ

Strategia rozwoju jest zasadniczym dokumentem zawierającym wytyczne, ramy działań określone w zdefiniowanym przedziale czasowym, które powinny być realizowane na bieżąco przez władze samorządowe. Dogłębne opracowanie oraz implementacja strategii poprzez realizację jasno wyznaczonych celów i kierunków, które uwzględniają czynniki wewnętrzne oraz zewnętrzne gminy, a także monitorowanie ich postępów umożliwia rozwiązywanie istniejących problemów, eliminowanie barier, dysproporcji. Powyższe cele, przekładają się na zaspokojenie potrzeb mieszkańców, interesariuszy i rozwój jednostki samorządowej. Osiągnięcie wyznaczonych celów głównych i szczegółowych pozwala zrealizować misję i określony kierunek przez jednostkę. Strategia jest kompleksowym narzędziem wspierania rozwoju gminy, służącym do efektywnego, użytecznego i świadomego wykonywania zadań zmierzających do osiągnięcia oczekiwanego wizerunku gminy. W ramach jej opracowania niezbędne było zdefiniowanie misji i wizji Gminy.

1. Główne przesłanki opracowania nowego dokumentu:

- dla większości zadań inwestycyjnych podjęte zostały działania, a znaczna ich część jest już zrealizowana,
- zmiana uwarunkowań, w których funkcjonuje gmina:
  - ✓ postęp technologiczny,
  - ✓ globalizacja,
  - ✓ masowe migracje,
  - ✓ zmiany demograficzne,
  - ✓ powstawanie nowych potęg gospodarczych,
  - ✓ zmiany krajowej polityki samorządowej,
  - ✓ zmiany klimatu,

- ✓ modyfikacje krajowych regulacji prawnych, istotnie wpływające na funkcjonowanie samorządów i wiele innych,
- konkurencja innych gmin: polskich, europejskich, światowych,
- nowe wytyczne w zakresie polityki samorządowej na poziomie europejskim i światowym.

2. Wnioski z diagnozy społeczno-gospodarczej Miasta Rypin i schemat opracowania dokumentu

Po analizie diagnozy społeczno-gospodarczej i kulturalnej oraz w zakresie uwarunkowań w związku z położeniem gminy:

Miasto Rypin znajduje się na szlaku wiodącym z Kujaw na Warmię i z Pomorza na Mazowsze. Geograficznie Rypin należy do Pojezierza Dobrzyńskiego i ze względu na duże skupisko jezior na południowym zachodzie okolice te nazywane są Szwajcarią Dobrzyńską. Miasto Rypin położone jest w obrębie Powiatu Rypińskiego, który usytuowany jest na obszarze funkcjonalnym „Zielone Płuca Polski”, co dodatkowo wpływa na atrakcyjność obszaru.

W zakresie zagadnień demograficznych:

W 2023r. w gminie mieście Rypin odnotowano spadek liczby urodzeń chłopców i dziewczynek w stosunku do 2022, 2021 i 2020 roku.

Analizując tabelę dot. liczby ludności z podziałem na grupy wiekowe w 2023 roku możemy zauważyć spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz produkcyjnym w stosunku do roku 2022. Natomiast w przypadku wieku poprodukcyjnego w 2023 roku można zauważyć wzrost liczby ludności w stosunku do roku 2022.

Analizując statystykę zgonów wśród mężczyzn, w 2022r. zauważyć należy niewielki spadek zgonów w stosunku do 2021 i niewielki wzrost zgonów w stosunku do 2020 roku. W przypadku zgonów kobiet w 2022 roku zauważamy spadek liczby zgonów w stosunku do 2021 i 2022 roku.

W zakresie sytuacji gospodarczej:

Według danych GUS na koniec 2021 roku w Gminie Miasta Rypin odnotowano bezrobocie, które wynosiło 9,6 % (13,1% wśród kobiet i 6,4% wśród mężczyzn). Liczba bezrobotnych kobiet zarejestrowanych na koniec 2023 roku była niższa w stosunku do 2022 i 2021 roku. W przypadku mężczyzn liczba bezrobotnych w 2023 roku była wyższa w stosunku do 2022 roku, a w stosunku do 2021 roku była nieco niższa.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wynosiło 4 668,80 PLN.

W 2023 roku w Mieście Rypin zarejestrowano więcej nowych podmiotów gospodarczych niż w 2022 i 2021 roku, a wyrejestrowano mniej przedsiębiorstw niż w 2022 roku natomiast więcej niż w 2021 roku.

W 2022 roku zarejestrowanych było 1 852 podmioty w rejestrze REGON, z czego 1 388 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, natomiast w 2023 roku zarejestrowanych było 1 224 podmiotów w rejestrze REGON, a osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w Gminie Miasta Rypin stanowiły 915 osób.

Na terenie Gminy Miasta Rypin funkcjonuje najwięcej mikroprzedsiębiorstw, a przeważającą formą działalności jest handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych.

Rozwój gminy i infrastruktura techniczna:

Infrastruktura techniczna ma duże znaczenie ponieważ stanowi element trwałego zagospodarowania, jest czynnikiem przyciągającym kapitał i nowe inwestycje na teren miasta oraz wyznacza poziom i standard życia ludności.

Gmina Miasta Rypin jest obszarem atrakcyjnym ze względu na stan środowiska naturalnego oraz atrakcyjność turystyczną. Czynniki te wpływają na jakość życia mieszkańców oraz na napływ podmiotów gospodarczych i kapitału obszaru.

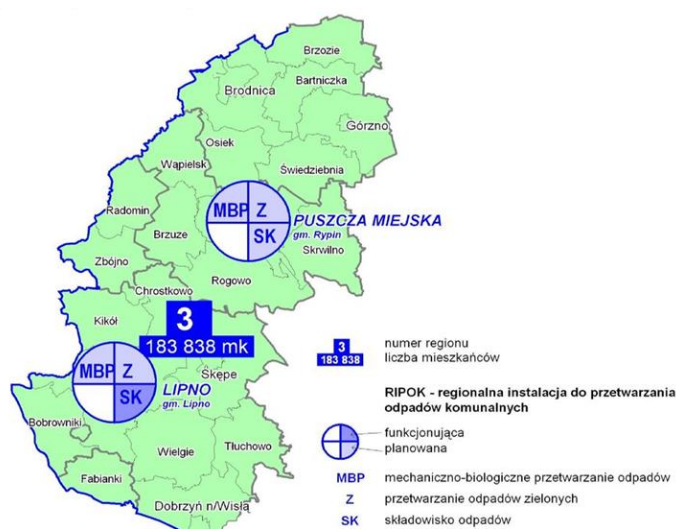
Największym atutem Rypina jest jego położenie na skrzyżowaniu istotnych szlaków komunikacyjnych, które zapewniają dogodne połączenie z drogami wyższego szczebla oraz gwarantują wygodne połączenie z Pomorzem i Mazowszem oraz Ziemią Kujawską.

Infrastrukturą komunikacyjną jest również transport publiczny. Oferta przewoźnika autobusowego zaspokaja zapotrzebowanie mieszkańców. Układ linii i przystanków zapewnia dobrą dostępność dla większości mieszkańców.

Gospodarka odpadami:

Na terenie miasta Rypin obowiązuje regulamin utrzymania czystości i porządku. Jego wykonanie powierzono Burmistrzowi Rypina. Regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie miasta. Na terenie miasta funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, wykorzystywany do selektywnego gromadzenia odpadów komunalnych przez mieszkańców zabudowy wielorodzinnej.

Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko – Pomorskiego z perspektywą na lata 2018-2023 teren województwa podzielono na 7 Regionów Gospodarki Odpadami Komunalnymi. Miasto Rypin należy do Regionu Lipnowsko – Rypińskiego.

Rys. 1 Region Lipnowsko-Rypiński

Źródło: Plan Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2012-2017 z perspektywą na lata 2018-2023

Wodociągi:

Miasto Rypin jest dobrze wyposażone w sieć wodociągową. Woda pozyskiwana jest z ujęć głębinowych i po uzdatnieniu dostarczana do odbiorców. Dostarczana woda jest znakomitej jakości i ma wysokie

---

walory spożywcze oraz spełnia określone wymogi dot. wody do picia. Źródła te w pełni zaspokajają potrzeby mieszkańców i przedsiębiorców Rypina.

Ochrona środowiska/powietrza:

Gmina Miasta Rypin od wielu lat wdraża rozwiązania przyjazne mieszkańcom i środowisku potwierdzając, że prawdziwe staje się hasło „Rypin – miasto ekologiczne”. Do działań priorytetowych władz Miasta należy dbanie o zdrowie i czyste powietrze, stąd główny nacisk kładzie się na wymianę starych kotłów. W ciągu kilku minionych lat wielu mieszkańców skorzystało z wymiany źródeł ciepła przy udziale środków przekazanych przez Miasto. Kolejną ekologiczną inicjatywą było wsparcie mieszkańców w pozyskiwaniu funduszy z programu „Czyste Powietrze”. Program miał na celu zmniejszenie lub uniknięcie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery przez domy jednorodzinne. Program skupia się na wymianie starych pieców i kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych, by efektywnie zarządzać energią.

Proekologiczna aktywność to również systematyczne dbanie o zielone płuca Rypina. Miasto sukcesywnie rewitalizuje tereny zielone, uzupełniane są i wzbogacane nowymi nasadzeniami skwery oraz parki. W ramach zagospodarowania zrealizowano następujące prace: utworzono staw, wybudowany został pomost i mała altana wypoczynkowa, wybudowano ścieżki rowerowe i ciąg pieszcy, zamontowano „małą architekturę” i oświetlenie oraz nasady roślin bylinowych, krzewów i drzew.

Miasto Rypin staje się atrakcyjnym miejscem do wypoczynku i spędzenia wolnego czasu w zielonej i czystej przestrzeni.

Kapitał społeczny:

Na terenie miasta Rypin prężnie działa Rypiński Dom Kultury, który jest samorządową instytucją kultury, a jego celem jest rozwijanie i pielęgnowanie amatorskiego ruchu artystycznego młodzieży i dorosłych. Jest to miejsce przyjazne, otwarte, stwarzające możliwość aktywnego spędzania czasu wolnego i samorealizacji. W Rypińskim Domu Kultury organizowane są liczne przedsięwzięcia o zasięgu lokalnym i ogólnopolskim oraz cyklicznym. Dom Kultury wspiera inicjatywy kulturalno-społeczne, współpracuje ze stowarzyszeniami i społecznościami lokalnymi i z wieloma sławnymi artystami. Pracownicy instytucji stworzyli autorskie projekty kulturalne, a także zawiązali nieformalną Amatorską Grupę Artystyczną Warszawa8. Celem przygotowanego przez nich repertuaru jest przede wszystkim poprawa humoru mieszkańców. Działalność organizacji pozarządowych jest ważnym ogniwem społeczeństwa demokratycznego i stanowi bazę dla rozwoju społeczności lokalnych. Wzajemny przepływ informacji i nawiązanie merytorycznej współpracy władz gminy z przedstawicielami sektora pozarządowego stwarza korzystny klimat prowadzący do obustronnej edukacji, a w konsekwencji do poszerzenia obszarów działania.

Na terenie Rypina działa również Miejsko - Powiatowa Biblioteka Publiczna, samorządowa instytucja kultury, której organizatorem jest Gmina Miasta Rypin. Instytucja na mocy Porozumienia pomiędzy organizatorem a Powiatem Rypińskim realizuje zadania powiatowej biblioteki publicznej, do których należą m.in.: gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie materiałów bibliotecznych w celach informacyjnych, edukacyjnych, zwłaszcza dotyczących wiedzy o regionie, kulturze; pełnienie funkcji ośrodka informacji biblioteczno-bibliograficznej; koordynowanie i monitorowanie działalności wydawniczej w regionie i dotyczącej powiatu rypińskiego; udzielania bibliotekom pomocy instrukcyjno-metodycznej i szkoleniowej; sprawowanie nadzoru nad gminnymi bibliotekami publicznymi w powiecie rypińskim.

Dobrze rozwinięta sieć bibliotek w mieście ułatwia mieszkańcom dostęp do książek, internetu i innych usług bibliotecznych. Rypińskie biblioteki podejmują cenne inicjatywy kulturalne zmierzające do aktywizacji społeczności lokalnej. Wszystkie zajęcia kierowane są do różnych grup wiekowych. Rocznie korzysta z nich około 4 500 czytelników. Do najważniejszych wydarzeń kulturalnych

---

organizowanych przez instytucję można zaliczyć cykliczne konkursy: Rypiński Album Poetycki, Konkurs Prozatorski im. Aleksandra Głowczewskiego, Warsztaty Animacji Filmowej, Warsztaty "Jak napisać pracę dyplomową". Organizowane są spotkania autorskie m.in. z cyklu "O sporcie w bibliotece", "O muzyce w bibliotece", prelekcje tematyczne, wystawy m.in. komiksowe, spektakle teatralne. W bibliotece działają też Dyskusyjny Klub Książki, Klub Filozoficzny, Klub Gier Planszowych oraz działaty Klub Literacki im. Edwarda Walasiewicza, Klub Filmowy. Biblioteka angażuje się zarówno w promocję kultury, jak i tradycji regionalnej podejmując wiele przedsięwzięć, m.in. warsztaty dla studentów, teleturnieje, konkursy literackie i prozatorskie, wystawy dotyczące wybitnych Polaków.

W Kinie Bałtyk odbyło się wiele seansów filmowych dla łącznie 14 470 widzów. Na deskach kinoteatru wystawiono m.in. komedię „Mayday 2”, współpracowano z agencjami artystycznymi w zakresie obsługi technicznej i realizatorskiej m.in.: spotkania z Krzysztofem Daukszewiczem, koncertu akustycznego Michała Wiśniewskiego. W ramach współpracy z podmiotami zewnętrznymi zrealizowano dla odbiorców w sposób stacjonarny koncert noworoczny z udziałem dzieci i młodzieży z sekcji RDK oraz koncert karnawałowy z uczniami i nauczycielami Szkoły Muzycznej w Rypinie.

Bardzo ważną jednostką kulturalną na terenie Miasta Rypin jest Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej, które od 1 stycznia 2008 roku działa na podstawie Ustawy o Muzeach i Ustawy o Organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej jako samorządowa instytucja kultury - muzeum. Muzeum odgrywa znaczącą rolę w życiu kulturalnym mieszkańców Rypina, a do jego głównych celów statutowych należy: trwała ochrona dóbr kultury, pielęgnowanie, gromadzenie, konserwowanie i udostępnianie materialnych świadectw życia człowieka na Ziemi Dobrzyńskiej, kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej wśród zwiedzających. W ramach swojej działalności prezentuje przede wszystkim wystawy stałe i czasowe oraz lekcje muzealne. Dodatkowo oferta Muzeum obejmuje badania archeologiczne, prowadzenie dziecięco-młodzieżowego klubu artystycznego oraz zespołu młodzieżowego – Grupa Sympatyków Historii Średniowiecza. Muzeum realizuje również długoterminowe projekty oraz imprezy kulturalne. Gromadzenie zbiorów Muzeum realizowano poprzez zbiórkę eksponatów ogłaszaną w lokalnej prasie, poprzez badania terenowe na obszarze gmin Ziemi Dobrzyńskiej. W ramach projektu Kultura w zasięgu 2.0 przeprowadzono digitalizację 950 obiektów ze zbiorów muzeum w tym 50 obiektów technologią 3D.

W ramach działań dofinansowanych przez zewnętrznych grantodawców, Muzeum wraz ze Stowarzyszeniem Tradycja i Rozwój, realizuje budowę namiastki skansenu w Rypinie. Wspomniane jednostki zrealizowały program, którego celem było stworzenie plenerowej oferty kulturalnej w oparciu o specjalnie przeniesiony 100-letni, drewniany młyn. Zrealizowano również program kulturalny, który obejmował liczne prelekcje, warsztaty, Noc Świętojańską. W ramach działań dofinansowanych powstał projekt pt. „Turysta niepełnosprawny w muzeum nie tylko widzi, ale uczestnik, autor, kreator”, dofinansowany ze środków PFRON.

3. Założenia budowy dokumentu

Istotnym komponentem Strategii Rozwoju Miasta Rypin jest określenie kierunku rozwoju jednostki i kluczowych działań, które będą podejmowane przez władze Miasta.

Przy opracowywaniu Strategii wykorzystana została metoda zdefiniowania kluczowych obszarów rozwoju miasta Uniwersytetu Technicznego w Wiedniu, stosowana do oceny „poziomu inteligencji miast”. Zgodnie z tym podejściem „Smart City to miasto dobrze radzące sobie w 6 kluczowych obszarach rozwoju miast, zbudowane na "inteligentnym" połączeniu zasobów i działań włączonych w proces decyzyjny, niezależnych i świadomych obywateli”. Dla potrzeb niniejszego dokumentu zmodyfikowano zapisy dostosowując je do wymagań i potrzeb Miasta Rypin.

W pracach nad strategią, w ocenie obecnego stanu Miasta Rypin, w badaniach potrzeb, identyfikacji problemów oraz wypracowaniu kierunków rozwojowych, punktem wyjścia były kluczowe obszary rozwoju Miasta Rypin, wyodrębnione we wspomnianej metodologii oceny miast inteligentnych.

W trakcie spotkań i konsultacji on-line oraz wymiany korespondencji przyjęto poniższe założenia:

- a) Na rozwój Miasta Rypin należy patrzeć z perspektywy pojedynczego mieszkańca – inicjatora i odbiorcy zmian.
- b) Strategia uwzględnia lokalny charakter funkcji pełnionych przez Miasto Rypin.
- c) Strategia nie odnosi się do wszystkich dziedzin funkcjonowania Miasta Rypin.
- d) Dobór wskaźników ma zapewnić możliwość pomiaru stopnia osiągnięcia wyznaczonych celów.
- e) Szerokie podejście do rozwoju Miasta Rypin – dokument nie ogranicza się do zadań i kompetencji samorządu.
- f) System realizacji oparty będzie o programy wdrożeniowe zawierające konkretne rozwiązania i przedsięwzięcia.
- g) PARTYCYPACJA SPOŁECZNA na każdym etapie budowy i wdrażania Strategii.

4. Kluczowe obszary rozwoju Miasta Rypin

- OBSZAR I – świadomość obywatelska, usługi publiczne i społeczne, wydajna i transparentna administracja, wizerunek Miasta Rypin, obszar ten określiliśmy jako: **Rypin - Miasto sprawnie i efektywnie zarządzane.**
- OBSZAR II – edukacja, ciągłe uczenie się, różnorodność kulturowa, otwartość, obszar ten określiliśmy jako: **Skuteczna edukacja dla wszystkich mieszkańców Rypina.**
- OBSZAR III - kultura, wypoczynek, sport, zdrowie, bezpieczeństwo, warunki mieszkaniowe, spójność społeczna, obszar ten określiliśmy jako: **Zdrowi, aktywni i zamożni mieszkańcy Rypina.**
- OBSZAR IV – jakość powietrza, świadomość ekologiczna, zrównoważone gospodarowanie zasobami obszar ten określiliśmy jako: **Dostępna przestrzeń i czyste środowisko w Rypinie.**
- OBSZAR V – transport lokalny, dostępność krajowa i międzynarodowa, infrastruktura informacyjno-komunikacyjna, zrównoważenie systemu transportowego obszar ten określiliśmy jako: **Nowoczesny transport i komunikacja w Rypinie.**
- OBSZAR VI - innowacyjność, przedsiębiorczość, wydajność, rynek pracy, integracja międzynarodowa obszar ten określiliśmy jako: **Konkurencyjna gospodarka w Rypinie.**

5. Udział mieszkańców

Dokument był tworzony w oparciu o ambicje społeczności lokalnej (atrakcyjność i poziom rozwoju w porównaniu z innymi gminami polskimi i europejskimi), przy jednoczesnym spojrzeniu na rozwój Miasta Rypin z perspektywy pojedynczego mieszkańca, jego potrzeb i wpływu na funkcjonowanie Miasta Rypin. Było to możliwe tylko dzięki włączeniu mieszkańców w proces aktualizacji Strategii i zastosowaniu wielu narzędzi partycypacji społecznej na każdym etapie prac.

Strategie partycypacyjne budują świadomość, że Gmina to dobro wspólne, a nie suma prywatnych własności. Nie unikniemy jednak pojawiania się rozbieżnych opinii i konfliktu interesów różnych użytkowników Miasta Rypin.

Tabela 1 Zakres partycypacji Interesariuszy pracy nad projektem

DEBATY Wizja Miasta Rypin Wizja Miasta Rypin w poszczególnych obszarach	BADANIA ANKIETOWE Wizja Miasta Rypin Działania do realizacji
ZESPOŁY ROBOCZE Obszary rozwoju Miasta Rypin	SPOTKANIA Z MIESZKAŃCAMI Działania do realizacji

<p>Analiza SWOT</p> <p>Cele do osiągnięcia</p> <p>Mierniki</p> <p>Działania do realizacji</p>	
---	--

Źródło: Opracowanie własne

W funkcjonowanie Miasta Rypin wpisane są konflikty, dlatego tak ważne są przestrzenie, w których można je przedyskutować i spróbować znaleźć rozwiązania. Współtworzenie Strategii Rozwoju było znakomitą do tego okazją. Jednocześnie włączenie w dyskusję osób reprezentujących różnorodne poglądy pozwoliło na przełamywanie schematów w myśleniu i działaniu. W taki sposób wzmacniamy poczucie wspólnoty. Poniżej zestawiono przykłady konfliktów:

Tabela 2 Przykłady konfliktów zdefiniowane dla Miasta Rypin

INTERES POJEDYŃCZEGO MIESZKAŃCA	INTERES GRUPOWY MIESZKAŃCÓW MIASTA RYPIN
Indywidualna komunikacja samochodowa	Komunikacja publiczna/rowerzyści/piesi
Tereny inwestycyjne	Zachowanie środowiska przyrodniczego
Działalność gospodarcza	Przyjazna przestrzeń
Zabudowa	Zachowanie bioróżnorodności
Funkcjonalność nowoczesnej Gminy Miasta Rypin	Zachowanie dziedzictwa historycznego
Kultura twórców	Kultura odbiorców
Tworzenie miejsc pobytu dla osób dotkniętych bezdomnością, problemami wychowawczymi, uzależnieniami od alkoholu i innych środków psychoaktywnych	Poczucie bezpieczeństwa mieszkańców z sąsiedztwa

Źródło: Opracowanie własne

6. Struktura dokumentu

Dokument „Strategia rozwoju Miasta Rypin na lata 2021-2030” opisuje zasadnicze, pożądane dla rozwoju Miasta Rypin zmiany. Zawarte w nim cele obejmują tylko część zadań i funkcji realizowanych przez samorząd gminny. Jednocześnie, dzięki szerokiemu podejściu do zagadnień rozwoju Miasta Rypin, dokument zawiera zamierzenia dotyczące dziedzin, które nie wchodzą w ustawowy zakres działania samorządu, ale zostały uznane za kluczowe dla prawidłowego rozwoju Miasta Rypin. Można tu wymienić m.in.: szkolnictwo, rozwój firm, komunikację regionalną, usługi świadczone przez podmioty prywatne. Jednak również w tych obszarach rola samorządu jest znacząca: inicjowanie działań, budowanie platform współpracy, koordynowanie działań podejmowanych w wielu dziedzinach i przez różne podmioty, tworzenie warunków i podstaw do działań organizacji społecznych, itp.

Zaktualizowana Strategia rozwoju Miasta Rypin jest dokumentem definiującym kierunki rozwoju Miasta Rypin w perspektywie 2030 roku, nie zawiera natomiast konkretnych rozwiązań – zadań i przedsięwzięć. Rozwinięciem zapisów Strategii będą programy wdrożeniowe zawierające szczegółowe i konkretne projekty.

Tabela 3 Schemat ideowy budowy Strategii

Obszary kluczowe	WIZJA	Obszary kluczowe I - VI
Cele kierunkowe		Programy wdrożeniowe
Cele operacyjne		

Źródło: Opracowanie własne

7. Do kogo skierowana jest Strategia?

Inicjatorami i odbiorcami zmian zapisanych w Strategii są przede wszystkim mieszkańcy Miasta Rypin. Dokument tworzony był z przeświadczeniem, że wdrożenie tych propozycji przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców Miasta Rypin i stworzenia warunków dla ich wszechstronnego rozwoju. Dzięki temu będą mogli odnaleźć się we współczesnym, coraz bardziej skomplikowanym świecie oraz organizować swoje życie w Gminie Miasta Rypin i poza jej granicami.

Zawarte w wizji sformułowanie „mieszkanki i mieszkańcy” podkreśla stosowanie przy realizacji Strategii zasady równości wszystkich obywateli, niezależnie od wieku, płci, niepełnosprawności, pochodzenia, religii, światopoglądu czy orientacji seksualnej.

Beneficjentami zmian będą również inni użytkownicy Miasta Rypin, przyjeżdżający do pracy i szkół, korzystający z usług, spędzający tu czas wolny. Nasze ambicje ponadlokalności i metropolitalności, to przede wszystkim otwartość na innych.

Szczególnie istotne jest nastawienie na wzmacnianie i rozwijanie współpracy w ramach Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich (Powiat Rypiński) „Region Północ”. Strategia stanowi źródło informacji o pożądanym kierunkach zmian, jest deklaracją starań o ich realizację. Jest także zaproszeniem do współpracy przy realizacji wyznaczonych celów dla mieszkańców, instytucji, organizacji i firm. Strategia może być też inspiracją dla ich własnych planów i inicjatyw.

II. Gmina Miasta Rypin w 2030 roku

1. Wizja Miasta Rypin

MIASTO RYPIN w 2030 roku
będzie miastem, w którym każda Mieszkanka i każdy Mieszkaniec znajdzie
odpowiednie warunki rozwoju,
to Miasto zapewniające Mieszkankom i Mieszkańcom najlepsze rozwiązania
na każdym etapie życia – dobre miejsce do życia, pracy i wypoczynku.

Misja Gminy Miasta Rypin to podnoszenie jakości życia mieszkańców przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju. Wspomniany rozwój odnosi się do sfery społecznej, ekonomicznej, środowiskowej, przestrzennej oraz instytucjonalno-politycznej.

Wizja przedstawia przyszłościowy obraz, wyobrażenie gminy czyli stan do którego powinny dążyć władze Gminy perspektywie najbliższych lat. Podjęcie szeregu działań opartych na zasobach warunkuje osiągnięcie określonego stanu, a implementacja zasobów przyczyni się do konsekwentnego wzrostu społeczno-gospodarczego, poziomu życia mieszkańców i świadczonych usług oraz konkurencyjności jednostki.

Spełnienie wizji to Miasto ludzi otwartych na innych i ciekawych świata, posiadających wysokie kompetencje i umiejętności, dzięki którym będą mogli realizować swoje aspiracje i życiowe zamierzenia w miejscu, które sobie wybiorą. Jednocześnie możliwości rozwoju oraz jakość życia w Mieście sprawią, że stanie się ona bardziej atrakcyjna i będzie przyciągać nowych mieszkańców z innych ośrodków.

Jej urzeczywistnienie to również społeczność Miasta Rypin, budująca swoją tożsamość na bazie naturalnej różnorodności oraz tworząca więzi, wspólnie rozwiązując problemy i rodzące się konflikty.

Tak określona wizja to także nasza świadomość i akceptacja charakteru Miasta Rypin – Miasta oferującego usługi i pełniące ważne funkcje w zakresie kultury, gospodarki, edukacji, opieki zdrowotnej, sportu, transportu, administracji i wielu innych.

2. Wyzwania rozwojowe, którym sprostają Mieszkanki i Mieszkańcy Miasta Rypin

- Nowoczesny, dostosowany do potrzeb współczesności i przyszłości system kształcenia.
- Wzrost aktywności zawodowej i pozazawodowej Mieszkanek i Mieszkańców Miasta Rypin.
- Umocnienie pozycji Miasta Rypin w powiecie i regionie.
- Poprawa jakości przestrzeni publicznych.
- Zahamowanie spadku liczby ludności.
- Rozwój konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki.
- Poprawa jakości środowiska przyrodniczego.
- Dostosowanie Miasta Rypin do zmian klimatu oraz ograniczenie jego wpływu na dalsze zmiany.
- Poprawa dostępności dóbr i usług w Gminie Miasta Rypin dla osób z ograniczeniami.

3. Obszary analizowane w diagnozie Miasta Rypin

I. Sfera przestrzenna:

- Położenie geograficzne i podział administracyjny Gminy Miasta Rypin
- Walory przyrodniczo-krajobrazowe
- Dziedzictwo kulturowe

II. Sfera społeczna:

- Demografia
- Bezrobocie
- Bezpieczeństwo publiczne
- Pomoc społeczna i ochrona zdrowia
- Kultura, edukacja i oświata
- Sport i rekreacja

III. Sfera gospodarcza:

- Działalność gospodarcza i rynek pracy
- Rolnictwo i turystyka
- Oczyszczanie ścieków i gospodarka odpadami
- Wodociągi i kanalizacja
- Zaopatrzenie w energię elektryczną i gaz
- Komunikacja drogowa
- Infrastruktura łączności, kolej i komunikacja
- Zasoby mieszkaniowe

W trakcie analiz i spotkań analizowano występowanie obszarów prowadzenia polityki terytorialnej oraz fakt, że dokument Strategii powinien być zgodny z założeniami opisanymi w Strategii Województwa.

Zgodnie z art. 39a Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w celu zapewnienia spójności plan zagospodarowania przestrzennego województwa dostosowuje się do strategii rozwoju województwa po jej aktualizacji, w zakresie, w jakim aktualizacja strategii dotyczy sytuacji przestrzennej województwa.

Diagnoza stanowi część tworzonej strategii. Wnioski z przeprowadzonej diagnozy przedstawiono w strategii jako zdefiniowane problemy do rozwiązania.

III. Uwarunkowania rozwojowe Miasta Rypin – analiza SWOT

Uwarunkowania rozwojowe mają wskazać na podstawie przeprowadzonej diagnozy w jaki sposób wykorzystać potencjał Miasta Rypina. Gdzie szukać pozytywów, jak poradzić sobie z negatywami. Wykorzystujemy do tego popularną metodę SWOT. Dla porządku, poniżej stosowne wprowadzenie:

- Mocne strony to wszystko to, co wynika z czynników wewnętrznych Rypina i stanowi jej atut, zaletę, coś co świadczy o jej przewadze nad innymi gminami.
- Do Słabych stron zaliczamy wszystko to, co jest wadą i słabością Gminy Miasta Rypin, co stanowi jej problem, również wynikający z czynników wewnętrznych.
- Szanse to wszystko to, co może przyczynić się do zmiany na lepsze, a
- Zagrożenia to to, co może stanowić niebezpieczeństwo zmiany na gorsze.

1. Atuty Miasta Rypin – mocne strony

- Malownicze położenie Miasta Rypin – wysokie walory krajobrazowe i przyrodnicze,
- Realizacja usług publicznych związanych z wielkością i znaczeniem Miasta Rypin, w tym wynikających z roli i charakteru Miasta Rypin,
- Bezpieczny poziom zadłużenia Gminy Miasta Rypin,
- Dobry stan organizacyjny i finansowy spółek miejskich,
- Współpraca z samorządami,
- Wykorzystywanie różnorodnych narzędzi partycypacji społecznej w procesie zarządzania Gminą Miastem Rypin,
- Funkcjonujące mechanizmy aktywizacji społecznej różnych grup mieszkańców Rypina,
- Zróżnicowana oferta kulturalna – świetlice, biblioteki, Dom kultury, kino,
- Dynamiczny rozwój infrastruktury sportowej – podnoszenie walorów miasta,
- Muzeum Regionalne „Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej”,
- Potencjał rozwoju budownictwa mieszkaniowego, w tym społecznego,
- Efektywny system gospodarowania odpadami, funkcjonujący w oparciu Zakład Zagospodarowania Odpadów,
- System wspierania przedsiębiorczości – Toruński Fundusz Poręczeń Kredytowych/ulgi/ podstrefa dla pomorskiej specjalnej strefy ekonomicznej,
- Dobry stan środowiska naturalnego,
- Rozpoznawalne marki w sferze: kultury, sportu i gospodarki,
- Zdywersyfikowana struktura gospodarki (różnorodna struktura wielkości podmiotów i struktura branżowa podmiotów gospodarczych).

2. Ograniczenia Miasta Rypin – słabe strony

- Ciągłe zbyt mały udział osób angażujących się w sprawy społeczne,
- Dominujące postawy roszczeniowe wśród mieszkańców,
- Brak żłobków,
- Niewystarczająca oferta usług zdrowotnych i niewystarczający poziom specjalistycznych usług medycznych,
- Brak bezpiecznych skrzyżowań,
- Postępujące zubożenie społeczeństwa,
- Słabe wykształcenie potencjalnej siły roboczej,

-
- Migracja osób wykształconych do większych ośrodków,
  - Niedostateczna instytucjonalna współpraca pomiędzy administracją samorządową i przedsiębiorcami w Gminie,
  - Dostępność siły roboczej,
  - Obszary o niskiej jakości przestrzeni publicznych – słabe uzbrojenie,
  - Niewystarczająca, wymagająca podniesienia standardu baza lokalowa,
  - Mała ilość i rozdrobienie potencjalnych terenów inwestycyjnych,
  - Niepełna oferta usług medycznych i niewystarczająca liczba specjalistów,
  - Nieduży potencjał terenów inwestycyjnych (tereny niezabudowane i tereny nadające się do ponownego wykorzystania - brownfield i greenfield),
  - Duży udział zasobów mieszkaniowych o niskim standardzie,
  - Niewystarczający poziom budownictwa mieszkaniowego,
  - Indywidualne ogrzewania - węgiel jako dominujące źródło ciepła,
  - Przekroczenia standardów emisji zanieczyszczeń powietrza (niska emisja),
  - Niewystarczająca skuteczność prowadzonych działań w zakresie edukacji ekologicznej,
  - Znaczna odległość od głównych szlaków komunikacyjnych,
  - Zbyt duży udział indywidualnego transportu samochodowego – intensywny ruch kołowy w Centrum Miasta,
  - Brak obwodnicy Miasta Rypin,
  - Niewystarczające skomunikowanie transportowe Miasta Rypin z otoczeniem (brak istotnych bezpośrednich połączeń kolejowych, brak połączeń komunikacją publiczną z i do ważnych ośrodków Regionu),
  - Niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców mierzony liczbą zarejestrowanych firm na 1.000 mieszkańców.
  - Niska innowacyjność gospodarki w Gminie,
  - Niezadowalający poziom infrastruktury sportowo-rekreacyjnej,
  - Słaba baza hotelowa i gastronomiczna,
  - Brak schroniska dla zwierząt,
  - Zły stan budynków będących w posiadaniu jednostek samorządu terytorialnego i prywatnych inwestorów,
  - Funkcjonowanie organizacji pozarządowych na niskim/niewystarczającym poziomie,
  - Ograniczona oferta pracy dla kobiet,
  - Zagrożenia trwałą marginalizacją społeczno-ekonomiczną,
  - Nieodpowiednia infrastruktura drogowa,
  - Niewystarczający stan szkół i ich wyposażenia,
  - Niewystarczający standard infrastruktury wodno-kanalizacyjnej,
  - Niewystarczająca ilość inwestycji OZE w przestrzeni publicznej,
  - Brak konkretnych programów wspierających na szczeblu regionalnym i krajowym,
  - Spadek liczby powstających i prowadzonych działalności gospodarczych.

3. Szanse w otoczeniu Miasta Rypin

- Wykorzystanie środków pomocowych UE i innych,
- Rozwój społeczeństwa informacyjnego,
- Wzrost aktywności sektora organizacji pozarządowych,
- Wzrastający poziom świadomości samorządowej i obywatelskiej, rosnąca potrzeba dialogu w polskim społeczeństwie,
- Rosnące znaczenie w gospodarce krajowej sektorów kreatywnych – znaczenie KPO,
- Budowa dróg, modernizacja linii kolejowych,

- Wysokie tempo rozwoju gospodarczego kraju wpływające na zainteresowanie ze strony nowych firm,
- Rozwój świadomości potrzeby zrównoważonego rozwoju,
- Wzrost popytu na usługi sektora przemysłu czasu wolnego,
- Planowana budowa obwodnicy, która wpłynie na usprawnienie transportu m.in. towarów.

4. Zagrożenia w otoczeniu Miasta Rypin

- Konsekwencje społeczne i ekonomiczne niekorzystnej sytuacji demograficznej,
- Pogłębiająca się polaryzacja poglądów społecznych i politycznych w polskim społeczeństwie, utrudniająca dialog i współpracę,
- Programy kształcenia ograniczające szerokie wykształcenie ogólne i niesprzyjające przygotowaniu do obywatelskiego funkcjonowania w społeczeństwie,
- Niestabilność krajowych regulacji prawnych,
- Niekorzystne skutki zmian klimatu,
- Niewystarczająca świadomość obywateli dotycząca wpływu ich indywidualnego postępowania w życiu codziennym na stan środowiska,
- Brak wsparcia w krajowych regulacjach prawnych w promowaniu ekologicznych rozwiązań,
- Ryzyko niezrealizowania krajowej polityki transportowej w odniesieniu do połączeń Miasta Rypin z innymi ośrodkami gospodarczymi, przede wszystkim brak decyzji dotyczącej budowy drogi ekspresowej,
- Zbyt mała podaż specjalistów o poszukiwanych kwalifikacjach,
- Programy socjalne barierą dla rozwoju aktywności społecznej,
- Niekorzystna struktura ludności – przewaga osób w wieku poprodukcyjnym,
- Silna konkurencja innych ośrodków miejskich w kraju i za granicą w przyciąganiu inwestorów oraz osób kreatywnych i o wysokich kwalifikacjach,
- Światowy kryzys gospodarczy (cykle koniunkturalne),
- Nieprzewidywalność skutków COVID 19,
- Polityka proekologiczna Unii Europejskiej,
- Zagrożenie trwałą marginalizacją społeczno-gospodarczą,
- Wysoki poziom inflacji.

IV. Plan strategiczny

1. Prawo lokalne wyznaczające kierunki rozwoju

Strategia Rozwoju Gminy Miasta Rypin do roku 2030 uwzględnia dokumenty uchwalone przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego, które wyznaczają kierunki rozwoju lub określają ramy prowadzenia działań prorozwojowych, w szczególności:

- Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Rypin na lata 2023-2026 przyjęty uchwałą nr LXV/395/2023 Rady Miasta Rypin z dnia 31.05.2023r. oraz Gminny program opieki nad zabytkami Miasta Rypin na lata 2019-2022 przyjęty uchwałą nr VII/37/2019 Rady Miasta Rypin z dnia 25 marca 2019r.
Uwzględnia on obiekty i obszary objęte ochroną położone w obszarze zmiany studium.
- Program ochrony powietrza (Uchwała nr XXIII/340/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 czerwca 2020r., aktualizacja z dnia 26.06.2023r. Uchwała nr LIX/804/23 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego).

-
- Prognoza oddziaływania na środowisko programu ochrony środowiska dla Powiatu Rypińskiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025, Uchwała nr XXXVIII/236/2018 Rady Powiatu w Rypinie z dnia 10 października 2018r.
  - Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa kujawsko-pomorskiego uchwalony przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego Uchwała nr III/72/24 z dnia 17 czerwca 2024r. i wcześniejsza.
  - Uchwała nr 34/1474/21 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 2 września 2021r. w sprawie przyjęcia wytycznych dotyczących zachowania spójności projektów strategii rozwoju gmin oraz strategii rozwoju ponadlokalnego sporządzanych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego z ustaleniami Strategii Przyspieszenia 2030+.
  - Uchwała nr XXVIII/399/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2020r. w sprawie przyjęcia Strategii rozwoju województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+.
  - Uchwała Nr 40/2156/23 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 4 października 2023r. w sprawie przyjęcia projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw oraz Uchwała nr 19/740/21 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 18 maja 2021r. w sprawie przyjęcia projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.
  - Uchwała Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego nr LXII/864/23 z dnia 23 października 2023r. w sprawie uchwalenia „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Kujawsko - Pomorskiego” oraz Uchwała Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego nr LIII/814/14 z dnia 29 września 2014r. w sprawie uchwalenia „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Kujawsko - Pomorskiego”.
  - Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły – Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 listopada 2022r.
  - Plan zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły – Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022r.
  - Plan przeciwdziałania skutkom suszy, Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021r.
  - Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.

2. Obszary Strategicznej Interwencji

Obszary Strategicznej Interwencji (OSI) to określone w strategii rozwoju obszary o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania potencjałów rozwojowych, do których jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje m.in. gospodarcze, infrastrukturalne finansowane z różnych źródeł bądź rozwiązania regulacyjne. OSI to obszary, które ze względu na występowanie określonych czynników o zróżnicowanym charakterze mogą powodować sytuację kryzysową bądź odwrotnie, posiadać zwiększony potencjał rozwojowy.

Obszary Strategicznej Interwencji wiążane są z zasadą koncentracji terytorialnej, która definiowana jest jako ukierunkowanie interwencji w ramach polityki regionalnej na rzecz wsparcia ograniczonej liczby terytoriów. Każdy obszar charakteryzuje się określonymi wyzwaniami, barierami lub potencjałami, których rozwój jest szczególnie istotny z punktu widzenia spójności regionu

bądź kraju. Obszary takie wyróżniają się zestawem cech funkcjonalnych, społeczno-gospodarczych, przestrzennych), które wyraźnie w sposób pozytywny lub negatywny wyodrębniają je z otoczenia, pozwalając określić granice tego obszaru.

„Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030” dopuszcza na poziomie polityki regionalnej danego województwa identyfikację obszarów strategicznej interwencji jako odpowiedzi na problemy rozwojowe, o ile będzie się to wiązało z zapewnieniem konkretnych instrumentów wsparcia lub mechanizmów uzgodnień. Miasto Rypin znajduje się na zaktualizowanej imiennej liście 139 miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Należy do miast stagnujących (umiarkowane powiększanie niekorzystnego dystansu, zła sytuacja społeczno-gospodarcza).

Według Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+ oraz zgodnie z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 wśród OSI – obszary strategicznej interwencji, identyfikuje się obszary zagrożone trwałą marginalizacją. Do takich obszarów należy Gmina Miasta Rypin. Obszary takie cechuje: koncentracja czynników społeczno-gospodarczych negatywnie wpływających na dynamikę ich rozwoju. Ograniczona dostępność przestrzenna, transportowa do ośrodków wojewódzkich, regionalnych determinuje brak możliwości efektywnego korzystania z bodźców rozwojowych, generowanych przez duże ośrodki miejskie.

W województwie kujawsko-pomorskim polityka terytorialna w ujęciu regionalnym realizowana będzie w ujęciu 5 poziomów, a poziom IV, do którego zalicza się Gmina Miasta Rypin związany z miastem powiatowym oraz obszarami powiązanymi z nimi funkcjonalnie mają na celu kształtowanie warunków dla wysokiej jakości życia, przede wszystkim w zakresie usług publicznych typowych dla poziomu powiatu) oraz konkurencyjności gospodarczej i rynków pracy na poziomie powiatów. Za realizację zadań dedykowanych dla poziomu IV odpowiedzialne będą partnerstwa zawiązywane oddzielnie przez jst w ramach poszczególnych obszarów. Wsparcie polityki rozwoju na poziomie IV będzie realizowane na podstawie sporządzonego dla danego obszaru dokumentu programowego, którego szczegółowy charakter i tryb sporządzenia określi „Polityka terytorialna województwa kujawsko-pomorskiego”.

Tabela 4 Obszary Strategicznej Interwencji na terenie województwa kujawsko-pomorskiego ustanowione do roku 2030

Nazwa OSI	Wyjaśnienia	Rodzaj OSI wg KSRR 2030	Możliwy rodzaj instrumentu wsparcia/mechanizmu uzgodnień
Zdefiniowane na poziomie krajowym, wobec których politykę rozwoju adekwatną do przedmiotu delimitacji prowadzi Rada Ministrów RP			
Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze	Przynależność miast wg materiałów ministerstwa właściwego ds. prowadzenia polityki regionalnej (aktualnie opublikowana przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Rozwoju – „Zaktualizowana imienna lista 139 miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze”). W przypadku wyróżnienia „miejskich obszarów funkcjonalnych miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze” jako OSI należy traktować obszary funkcjonalne, a nie wyłącznie wskazane miasta. Jeśli dokumenty odrębne, formułujące politykę krajową wobec powyższych miast, nie określą metody określania ich obszarów funkcjonalnych, to za obszar funkcjonalny	Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze.	Określany z poziomu polityki krajowej

Nazwa OSI	Wyjaśnienia	Rodzaj OSI wg KSRR 2030	Możliwy rodzaj instrumentu wsparcia/mechanizmu uzgodnień
Obszary zagrożone trwałą marginalizacją	<p>„miasta średniego tracące funkcje społeczno-gospodarcze” należy uznać w przypadku miast:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Włocławek, Grudziądz, Inowrocław – MOF-y tych miast; • Nakło nad Notecią i Świecie (leżące w gminach miejsko-wiejskich) – obszar gmin Nakło nad Notecią i Świecie; • Chełmno, Rypin (stanowiące gminy miejskie) – obszar powyższych gmin miejskich lub (po wyrażeniu woli objęcia interwencją) obszar powyższych gmin miejskich oraz gmin wiejskich – odpowiednio: Chełmno, Kijewo Królewskie i Stolno w przypadku m. Chełmno oraz Rypin w przypadku m. Rypin; • dopuszcza się utworzenie jednego obszaru funkcjonalnego tworzonego z podobszarów miast Świecie i Chełmno. 		
	<p>Przynależność miast wg materiałów ministerstwa właściwego ds. prowadzenia polityki regionalnej (aktualnie opublikowana przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Rozwoju – „Zaktualizowana lista gmin zagrożonych trwałą marginalizacją, programowanie 2021-2027”)</p>	Obszary zagrożone trwałą marginalizacją	Określany z poziomu polityki krajowej
Zidentyfikowane na poziomie wojewódzkim, wobec których politykę rozwoju adekwatną do przedmiotu delimitacji prowadzi Samorząd Województwa			
Miejski obszar funkcjonalny Bydgoszczy i Torunia	Zasięg terytorialny określony na załączniku graficznym pt. „Model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030”	Miejski obszar funkcjonalny	Instrument ZIT lub IIT/ Interwencja na podstawie uzgadnianego dokumentu programowego
Miejski obszar funkcjonalny Włocławka	Zasięg terytorialny określony na załączniku graficznym pt. „Model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030”	Miejski obszar funkcjonalny	Instrument ZIT / Interwencja na podstawie uzgadnianego dokumentu programowego
Miejski obszar funkcjonalny Grudziądza	Zasięg terytorialny określony na załączniku graficznym pt. „Model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030”	Miejski obszar funkcjonalny	Instrument ZIT / Interwencja na podstawie uzgadnianego dokumentu programowego
Miejski obszar funkcjonalny	Zasięg terytorialny określony na załączniku graficznym pt. „Model	Miejski obszar funkcjonalny	Instrument ZIT / Interwencja na

Nazwa OSI	Wyjaśnienia	Rodzaj OSI wg KSRR 2030	Możliwy rodzaj instrumentu wsparcia/mechanizmu uzgodnień
Inowrocławia	struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030”		podstawie uzgadnianego dokumentu programowego
OSI gmin wykazujących negatywną sytuację społeczno-gospodarczą	Zasięg terytorialny określony na załączniku graficznym uzupełniającym „Model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030”. Dopuszcza się aktualizacje przyjmowane przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego	Wewnętrzne peryferia	Instrument IIT, wsparcie poprzez preferencje w RPO / brak uzgodnień
OSI obszarów cechujących się skrajnym niedoborem wody dla rolnictwa	Zasięg terytorialny określony na załączniku graficznym pt. „Model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030” – do uszczegółowienia na etapie sporządzania Planu zagospodarowania przestrzennego województwa	Subregion	Instrument IIT, wsparcie poprzez dedykowane działania przestrzenne / brak uzgodnień
OSI obszarów peryferyjności transportowej	Zasięg terytorialny określony na załączniku graficznym pt. „Model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030” – do uszczegółowienia na etapie sporządzania Planu zagospodarowania przestrzennego województwa	Wewnętrzne peryferia	Instrument IIT, wsparcie na etapie planowania funkcjonowania transportu publicznego / brak uzgodnień
Zidentyfikowane na poziomie wojewódzkim, wobec których politykę rozwoju adekwatną do przedmiotu delimitacji prowadzą organy administracji rządowej			
Obszar przemysłowego wielkoobszarowego skażenia środowiska	Teren miasta Bydgoszcz oraz gminy Solec Kujawski. Rozpoznane ogniska zanieczyszczeń znajdują się na terenie dawnych Zakładów Chemicznych Zachem w Bydgoszczy. Niezbędne jest precyzyjne określenie zasięgu terytorialnego zanieczyszczeń, zwłaszcza w zakresie zasięgu zanieczyszczeń wód	Obszary zdegradowane	Określany z poziomu polityki krajowej

Źródło: Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

Mapa 1 Koncepcja rozwoju przestrzeni inwestycyjnych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego

Źródło: Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

Mapa 2 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030-miejskie obszary funkcjonalne

Źródło: Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

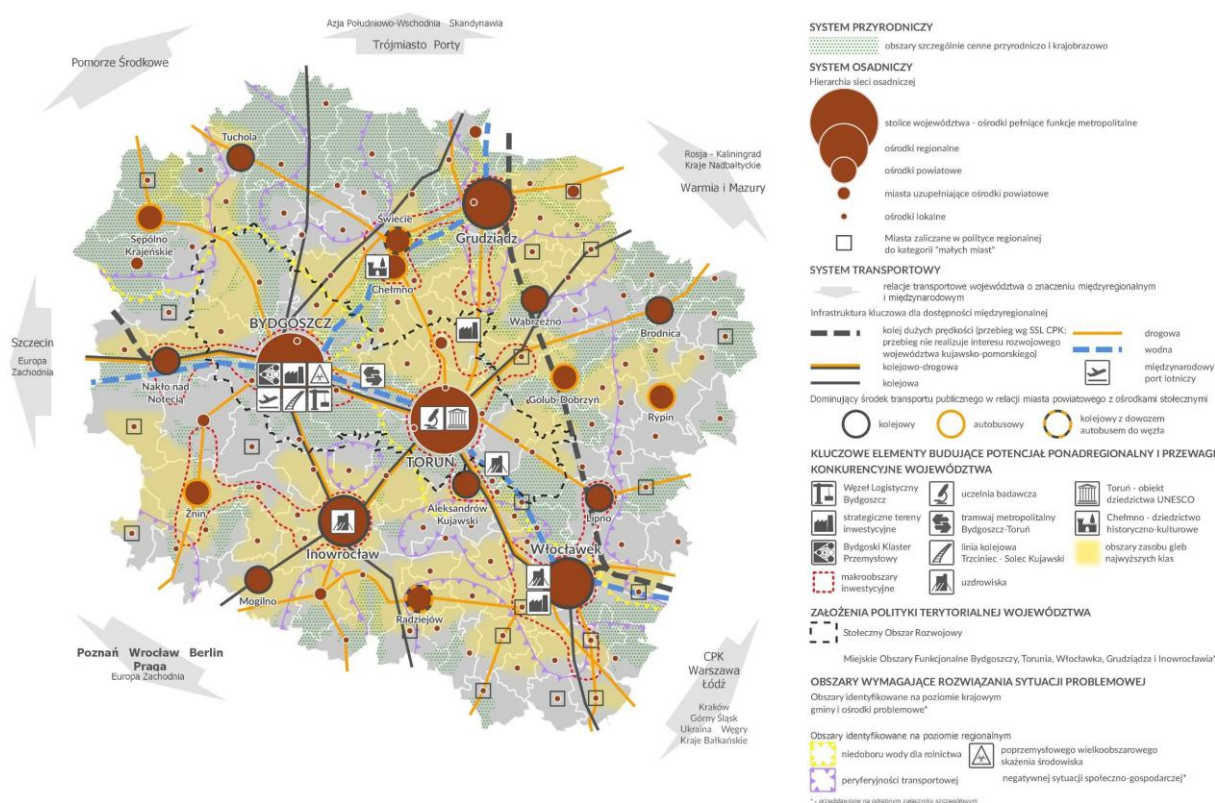
OPPT Rypina

Dla poziomu IV wskazane są następujące kategorie interwencji:

- rozwój potencjału gospodarczego (tworzenie nowych miejsc pracy, w uzasadnionych lokalizacjach – wyznaczanie terenów inwestycyjnych), zwiększanie aktywności zawodowej mieszkańców – dotyczy zadań nierealizowanych w ramach poziomów II i III,
- rozwój infrastruktury i pełnienie zadań na rzecz ludności wymagającej wsparcia, w tym szczególnie osób z niepełnosprawnościami i osób starszych,
- poprawa możliwości obsługi mieszkańców w zakresie usług o charakterze powiatowym/lokalnym - szkolnictwo ponadpodstawowe, zwłaszcza zawodowe, szkolnictwo ponadpodstawowe artystyczne, edukacja dorosłych, poprawa jakości kształcenia na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym, specjalistyczna ochrona zdrowia (typowa dla poziomu powiatowego), edukacja przedszkolna, opieka nad dziećmi w wieku do lat 3, infrastruktura aktywizacji i włączenia społecznego, infrastruktura kultury o znaczeniu powiatowym,
- rozwój infrastruktury i pełnienie zadań na rzecz ludności wymagającej wsparcia, w tym zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami i osób starszych,

- rozwiązywanie problemów środowiskowych, ochrona przyrody i wzmacnianie bioróżnorodności,
- rozwiązywanie problemów społecznych w rejonach współwystępowania problemów pozaspołecznych (rewitalizacja),
- zwiększanie potencjału przestrzeni publicznych oraz koordynacja polityki przestrzennej, zwłaszcza w celu racjonalizacji gospodarowania przestrzenią, dla zapobiegania rozpraszania osadnictwa,
- wykorzystanie potencjałów endogenicznych, takich jak turystyka wodna, inne specyficzne walory przyrodnicze i kulturowe mogące być podstawą dla rozwoju gospodarczego lub pełnienia ważnych funkcji rekreacyjnych i/lub integracyjnych dla lokalnych społeczności,
- rozwój transportu publicznego w relacjach do Bydgoszczy i/lub Torunia,
- rozwój dróg rowerowych jako bezpiecznego dojazdu do placówek usługowych, miejsc pracy i węzłów przesiadkowych oraz niskoemisyjnej alternatywy dla innych rodzajów transportu,
- rozwój dróg rowerowych o charakterze rekreacyjnym i turystycznym, w tym zwłaszcza zapewniających dostępność i umożliwiających wykorzystanie walorów (przyrodniczych i kulturowych) stanowiących potencjały endogeniczne (rozwój funkcji turystycznej na bazie lokalnych potencjałów endogenicznych),
- wsparcie dla realizacji inwestycji wodno-kanalizacyjnych w tym integracja systemów dla RLM liczących powyżej 10 tys. w relacjach miasta – obszary podmiejskie.

Mapa 3 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030

Źródło: Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

3. Zdefiniowane cele operacyjne i kierunkowe

Tabela 5 Zestawienie celów operacyjnych i kierunkowych

Cele kierunkowe		Cele operacyjne		Wpływ Miasta Rypin na osiągnięcie celu
OBSZAR I RYPIN – MIASTO SPRAWNIE I EFEKTYWNIE ZARZĄDZANE.				
I.1.	Świadomi obywatele	I.1.1.	Udział mieszkańców w wyborach różnych szczebli	3
		I.1.2.	Aktywna partycypacja mieszkańców w decyzjach dotyczących funkcjonowania Miasta Rypin	3
I.2.	Miasto efektywnie zarządzane	I.2.1.	Wysoki poziom usług opartych na kapitale ludzkim z wykorzystaniem nowoczesnych technologii	5
		I.2.2.	Mocne powiązania funkcjonalne w ramach Powiatu i Regionu	5
		I.2.3.	Gmina Miasta Rypin wyróżniającą się gminą miejską w Powiecie i Regionie	3
OBSZAR II SKUTECZNA EDUKACJA DLA WSZYSTKICH MIESZKAŃCÓW RYPINA				
II.1.	Rozwijanie talentów i wykorzystywanie umiejętności przez mieszkańców	II.1.1.	Poziom edukacji w placówkach oświatowych Miasta Rypin	5
		II.1.2.	Wszechstronny rozwój i ustawiczne kształcenie mieszkańców	5
II.2.	Mieszkańcy Rypina aktywnie dla siebie i dla swojego Miasta	II.2.1.	Organizacje społeczne kształtujące postawy mieszkańców	3
		II.2.2.	Otwartość na osoby z różnych kręgów kulturowych i społecznych	3
OBSZAR III ZDROWI, AKTYWNI I ZAMOŻNI MIESZKAŃCY RYPINA				
III.1.	Aktywny tryb życia	III.1.1.	Zintegrowana opieka zdrowotna w Mieście Rypin	1
		III.1.2.	Bogata oferta sportowo-rekreacyjna dla mieszkańców Rypina	5
		III.1.3.	Udział mieszkańców w życiu kulturalnym Miasta Rypin	5
III.2.	Przyjazne warunki zamieszkania	III.2.1.	Miasto Rypin – bezpieczne miejsce dla mieszkańców	5
		III.2.2.	Podniesienie standardu budynków mieszkalnych w Mieście	3
		III.2.3.	Rozwiązania funkcjonalne infrastruktury publicznej w Mieście	5
III.3.	Gmina Miasta Rypin wrażliwe społecznie	III.3.1.	Wsparcie dla potrzebujących i zagrożonych wykluczeniem w Mieście Rypin	5
		III.3.2.	Aktywizacja zawodowa w Gminie Miasta Rypin	3
OBSZAR IV DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ I CZYSTE ŚRODOWISKO W RYPINIE				
IV.1.	Gospodarowanie zasobami środowiska	IV.1.1.	Przestrzeganie zasad ładu przestrzennego w Mieście Rypin	5
		IV.1.2.	Jakość powietrza w Gminie Miasta Rypin	5

Cele kierunkowe			Cele operacyjne	Wpływ Miasta Rypin na osiągnięcie celu
		IV.1.3.	Adaptacja do zmian klimatu w Gminie Miasta Rypin	5
		IV.1.4.	Środowisko naturalne i zachowanie jego zasobów	5
OBSZAR V NOWOCZESNY TRANSPORT I KOMUNIKACJA W RYPINIE				
V.1.	Spójny system transportowy w Mieście Rypin	V.1.1.	Rozwiązania transportowe bezpieczne przyjazne, ekologiczne, i funkcjonalne dla mieszkańców Rypina	5
		V.1.2.	Wewnętrzna i zewnętrzna dostępność transportowa w obszarze Powiatu i Regionu	1
V.2.	E – dostępność w mieście Rypin	V.2.1.	Dostęp do infrastruktury komunikacyjno – informacyjnej	1
OBSZAR VI KONKURENCYJNA I INNOWACYJNA GOSPODARKA W RYPINIE				
VI.1.	Konkurencyjna gospodarka	VI.1.1.	Atrakcyjne miejsca pracy w Gminie Miasta Rypin	1
		VI.1.2.	Dogodne warunki dla rozwoju usług, produkcji i handlu	3
		VI.1.3.	Dogodne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości opartej na projektach innowacyjnych w Rypinie	3
		VI.1.4.	Rozwój sieci współpracy w układzie obejmującym obszar Powiatu i regionu	3
		VI.1.5.	Gmina Miasta Rypin atrakcyjna dla turystów	3
VI.2.	Gmina otwarta na innowacje	VI.2.1.	Gmina Miasta Rypin promująca lokalnych, innowacyjnych przedsiębiorców	1
Brak	Mały	Średni	Ikonki z liczbami obrazujące wpływ Miasta Rypin na osiągnięcie celów, przygotowane w oparciu o ustawowe zadania Miasta Rypin mają charakter poglądowy. Nie służą do bezpośredniego określenia procentowego udziału Miasta Rypin w działaniach na rzecz realizacji celów. Wskazują natomiast konieczność współpracy różnych sektorów na rzecz ich osiągnięcia.	
–	1	3		
	Duży	Wyłączny		
	5	10		

Źródło: Opracowanie własne

Projekt strategii rozwoju w zakresie ustaleń, wytycznych i rekomendacji odnosi się do Miasta Rypin. Szczegółowe rozwinięcie rekomendacji znajduje się w odpowiednich obszarach realizacyjnych.

4. Obszary realizacyjne

4.1. Miasto Rypin sprawnie i efektywnie zarządzane

W 2030 roku Gmina Miasta Rypin oferuje wysokiej jakości usługi publiczne, powszechnie dostępne i wykorzystujące nowoczesne technologie. Na ich realizację wpływ mają mieszkańcy dzięki szerokiej partycypacji społecznej w podejmowaniu ważnych dla Miasta Rypin i mieszkańców decyzji. Dobrze funkcjonująca komunikacja pomiędzy mieszkańcami i administracją zbudowała wzajemne zaufanie. Mieszkańcy Miasta Rypin wiedzą, że dzięki swojej aktywności i podejmowanym działaniom mają realny wpływ na funkcjonowanie swojego Miasta. Lokalną społeczność z pełną świadomością można nazwać

społeczeństwem obywatelskim, zaangażowanym w sprawy swojej ulicy, Miasta Rypin, ale również regionu i kraju. Gmina Miasta Rypin 2030 roku to część obszaru silnie zintegrowanego funkcjonalnie z najważniejszymi ośrodkami Regionu Kujawsko – Pomorskiego.

Tabela 6 Cele z obszaru I Miasto Rypin sprawnie i efektywnie zarządzane

I.1.	Świadomi obywatele	I.1.1.	Udział mieszkańców w wyborach różnych szczebli
		I.1.2.	Aktywna partycypacja mieszkańców w decyzjach dotyczących funkcjonowania Miasta Rypin
I.2.	Miasto efektywnie zarządzane	I.2.1.	Wysoki poziom usług opartych na kapitale ludzkim z wykorzystaniem nowoczesnych technologii
		I.2.2.	Mocne powiązania funkcjonalne w ramach Powiatu i Regionu Kujawsko - Pomorskiego
		I.2.3.	Gmina Miasta Rypin wyróżniającą się gminą miejską w Powiecie i Regionie

Źródło: Opracowanie własne

Propozycje planowanych programów wdrożeniowych:

- Zarządzanie kontaktami z mieszkańcami oraz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego
- Działanie na rzecz rozwoju powiązań funkcjonalnych w obszarze obejmującym Powiat i Subregion Włocławski
- Strategia marki
- Program działań promocyjnych i wizerunkowych Miasta Rypin
- Program cyfryzacji usług gminnych

Tabela 7 Wskaźniki dla celu kierunkowego Świadomi Obywatele

CEL I.1. ŚWIADOMI OBYWATELE					
Nr	Cele operacyjne	Wskaźniki	Wartość bazowa	Rok	Wartość docelowa
I.1.	Udział mieszkańców w wyborach różnych szczebli	Frekwencja w wyborach do Rady Miasta Rypin	48,4% 49,49%	2018 2024	Powyżej średniej dla gmin miejskich
		Frekwencja w wyborach do parlamentu Rzeczypospolitej Polskiej	Sejm- 55,56% 74,38% Senat- 55,56% 74,31%	2019 2024	Powyżej średniej dla gmin miejskich
		Frekwencja w wyborach do Parlamentu Europejskiego	39,29% 23,50%	2019 2024	Powyżej średniej dla gmin miejskich
I.2.	Aktywna partycypacja mieszkańców w decyzjach dotyczących funkcjonowania Gminy Miasta Rypin	Liczba osób biorących udział w głosowaniu w ramach Funduszu Obywatelskiego	445 0 1411 192	2020 2021 2022 2023	Tendencja spadkowa

Źródło: Opracowanie własne

Kierunki działań:

- Rozwój edukacji obywatelskiej dzieci i młodzieży (ze szczególnym uwzględnieniem zasad prawa i szeroko rozumianej ekonomii).
- Przeprowadzanie akcji i kampanii edukacyjno-informacyjnych dotyczących m.in.: roli mieszkańców w decydowaniu o otaczającym ich świecie, wzmacniania obywatelskiej odpowiedzialności oraz lokalnego patriotyzmu i tożsamości, oraz wspieranie kampanii informacyjnych o wyborach różnych szczebli.

- Przeprowadzenie dyskusji społecznej dotyczącej wypracowania rozwiązań służących zwiększeniu zaangażowania mieszkanki i mieszkańców Miasta Rypin w ich działalność.
- Rozwój zróżnicowanych form partycypacji mieszkańców w decydowaniu o Gminie Miasta Rypin.
- Wypracowanie standardów i szerokiego katalogu narzędzi komunikacji z mieszkańcami.
- Wspieranie, w tym finansowe, działalności jednostek i organizacji społecznych.
- Wprowadzenie innowacji opartych na technologiach z wykorzystaniem dobrych praktyk regionalnych, krajowych i europejskich.
- Określenie standardów udostępniania danych publicznych oraz zakresu danych, które Gmina powinna udostępniać mieszkańcom i odbiorcom instytucjonalnym. Promowanie wykorzystania otwartych danych i budowania rozwiązań ICT (technologie informacyjno-komunikacyjne) w oparciu o te dane. Utworzenie hurtowni danych oraz portalu otwartych danych o Gminie Miasta Rypin.
- Wypracowanie standardów przygotowania oraz schematów układu wieloletnich dokumentów rozwojowych.

Tabela 8 Wskaźniki dla celu kierunkowego Miasto efektywnie zarządzane

CEL I.2. MIASTO EFEKTYWNIE ZARZĄDZANE				
Cele operacyjne	Wskaźniki	Wartość bazowa	Rok	Wartość docelowa
Wysoki poziom usług opartych na kapitale ludzkim z wykorzystaniem nowoczesnych technologii	Ocena wiarygodności kredytowej Miasta Rypin art.243 Ustawa o finansach publicznych	wskaźnik zadłużenia 2,38 % 2,71 %	2020 2023	Tendencja wzrostowa
	Udział budynków użyteczności publicznej podłączonych do sieci informatycznej	100% budynków	2023	Utrzymanie poziomu
	Udział uchylonych przez organ odwoławczy decyzji administracyjnych w liczbie złożonych odwołań od decyzji	25 20	2020 2023	Tendencja spadkowa
Mocne powiązania funkcjonalne w ramach Powiatu i Regionu	Liczba porozumień zawartych z jednostkami samorządu terytorialnego i innymi podmiotami publicznymi	3 4	2020 2023	Tendencja wzrostowa
Gmina Miasta Rypin wyróżniająca się gminą miejską w Powiecie i Regionie	Saldo migracji na pobyt stały mieszkańców Miasta Rypin	- 83 - 37	2020 2023	Wartość dodatnia
	Liczba osób z zagranicy osiedlających się w Gminie	3 5	2020 2023	Tendencja wzrostowa

Źródło: Opracowanie własne

Kierunki działań:

- Standaryzacja i doskonalenie usług świadczonych przez Urząd Miasta Rypin i jednostki organizacyjne.
- Realizacja projektów e-urząd – zwiększenie wykorzystania nowoczesnych technologii informatycznych do zarządzania Gminą Miasta Rypin (*konsolidacja i unifikacja kluczowych rozwiązań technologiczno-informatycznych i komunikacji elektronicznej wszystkich jednostek gminnych oraz wspólne zarządzanie zasobami i rozwiązaniami informacyjno-komunikacyjnymi Miasta Rypin i jednostek, hurtownie danych, analizy BI (analitka biznesowa), IoT (Internet*

rzeczy), angażowanie społeczności lokalnej przez otwieranie i udostępnianie danych gminnych, elektronizacja usług dla mieszkańców oraz procesów i procedur).

- Uruchomienie zintegrowanego, interaktywnego systemu elektronicznego służącego komunikowaniu się Miasta Rypin z mieszkańcami – wielokanałowego centrum obsługi interesanta, pełniącego funkcje informacyjne oraz interwencyjne.
- Rozwój Systemu Informacji Przestrzennej.
- Stosowanie zasady wdrażania nowoczesnych i kompleksowych rozwiązań technologicznych w realizacji inwestycji gminnych.
- Zintegrowane podejście i koordynacja zagadnień rozwojowych.
- Angażowanie przedstawicieli uczelni wyższych w prace nad dokumentami strategicznymi oraz ich członkostwo w gremiach opiniotwórczych i doradczych.
- Wdrożenie zintegrowanego systemu monitorowania sytuacji społeczno- -gospodarczej Miasta Rypin, realizacji dokumentów strategicznych oraz oceny jakości usług publicznych.
- Kreowanie marki Miasta Rypin oraz promocja Miasta Rypin w kraju i w regionie.
- Działania na rzecz integracji funkcjonalnej i instytucjonalnej w ramach obszaru funkcjonalnego.
- Wdrażanie przedsięwzięć na rzecz wzmocnienia pozycji Miasta Rypin.

4.2. Skuteczna edukacja dla wszystkich mieszkańców Rypina

W 2030 roku Gmina Miasta Rypin może się poszczycić wysoką jakością kształcenia przygotowującego kadry dla gospodarki, dającego możliwość rozwoju własnego, poszerzania horyzontów, stwarzającego możliwość rozwoju zainteresowań i pasji, stanowiącego podwaliny do przyszłej aktywności pozazawodowej.

Mieszkańcy Gminy Miasta Rypin to społeczeństwo ludzi otwartych i zaangażowanych, gotowych do współpracy, co odzwierciedla aktywność organizacji społecznych, obejmujących swymi działaniami różnorodne sfery życia. Mieszkańcy są dumni ze swojego Miasta, z silną tożsamością osadzoną w dziedzictwie kulturowym, bez kompleksów, ale też bez uprzedzeń.

Lokalną społeczność cechuje również tolerancja i empatia – gotowość do integracji osób z różnych kręgów kulturowych, co wzbogaca Gminę rozumianą jako zintegrowaną zbiorowość. Pozwala to na rozwój w ramach silnego Powiatu i Regionu.

Tabela 9 Cele z obszaru II Skuteczna edukacja dla wszystkich mieszkańców Rypina

II.1.	Rozwijanie talentów i wykorzystywanie umiejętności przez mieszkańców	II.1.1.	Poziom edukacji w placówkach oświatowych na terenie Miasta Rypin
		II.1.2.	Wszechstronny rozwój i ustawiczne kształcenie mieszkańców
II.2.	Mieszkańcy Rypina aktywnie dla siebie i dla swojego Miasta	II.2.1.	Organizacje społeczne kształtujące postawy mieszkańców
		II.2.2.	Otwartość na osoby z różnych kręgów kulturowych i społecznych

Źródło: Opracowanie własne

Propozycje planowanych programów wdrożeniowych:

- Strategia Rozwoju Edukacji w Gminie Miasta Rypin
- Wieloletni program współpracy Miasta Rypin z organizacjami pozarządowymi, podmiotami pożytku publicznego oraz grupami społecznymi
- Program Działań na rzecz Równego Traktowania mieszkanki i mieszkańców Miasta Rypin

Tabela 10 Wskaźniki dla celu kierunkowego Rozwijanie talentów i wykorzystywanie umiejętności przez Mieszkańców

CEL II.1. ROZWIJANIE TALENTÓW I WYKORZYSTYWANIE UMIEJĘTNOŚCI PRZEZ MIESZKAŃCÓW					
Nr	Cele operacyjne	Wskaźniki	Wartość bazowa	Rok	Wartość docelowa
I.1.	Poziom edukacji w placówkach oświatowych Miasta Rypin	Średni wynik egzaminu ósmoklasisty w stosunku do średniej krajowej (Polska=100):			
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ z matematyki ➤ z języka polskiego ➤ z języka angielskiego 	33% / 46%	2020/2023	Tendencja wzrostowa
		Liczba osób podejmujących naukę w szkołach średnich	102 112	2020 2023	Tendencja wzrostowa
I.2.	Wszechstronny rozwój i ustawiczne kształcenie mieszkańców	Liczba uczestników stałych zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia w placówkach prowadzonych przez Miasto:			
		<ul style="list-style-type: none"> ○ zajęcia pozalekcyjne (w szkołach dla dzieci i młodzieży) ○ zajęcia pozaszkolne (dzieci i młodzież w wieku 3-21 lat) 	1 234 1 250	2020/2021	Utrzymanie poziomu Utrzymanie poziomu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, CKE, OKE Gdańsk

Kierunki działań:

- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury placówek oświatowych w Gminie Miasta Rypin.
- Realizacja ponadstandardowych, innowacyjnych projektów edukacyjnych oraz wykorzystywanie nowoczesnych technik i technologii w procesie kształcenia.
- Tworzenie warunków w przestrzeni publicznej do wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży: intelektualnego, fizycznego, rozwijającego talenty i zainteresowania.
- Poszerzanie bazy edukacji pozalekcyjnej oraz edukacji pozaszkolnej.
- Wspieranie edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Promocja i tworzenie warunków dla kształcenia przez całe życie (przekwalifikowanie, rozwijanie umiejętności, dokończenie, rozszerzanie wiedzy).
- Promowanie wśród mieszkańców Miasta Rypin studiowania na uczelniach mających siedzibę w stolicach Regionu.

Tabela 11 Wskaźniki dla celu kierunkowego Mieszkańcy Rypina aktywnie dla siebie i dla swojego Miasta

CEL II.2. MIESZKAŃCY RYPINA AKTYWNI DLA SIEBIE I DLA SWOJEGO MIASTA					
Nr	Cele operacyjne	Wskaźniki	Wartość bazowa	Rok	Wartość docelowa
II.1.	Organizacje społeczne kształtujące postawy mieszkańców	Liczba zarejestrowanych NGO, w tym zarejestrowanych od co najmniej 3 lat	kluby sportowe – 11 / 11 NGO i inne – 21/ OSP - 2	2020 / 2023	Tendencja wzrostowa
II.2.	Otwartość na osoby z różnych kręgów kulturowych i społecznych	Liczba cudzoziemców zameldowanych na pobyt stały	3 5	2021 2023	Tendencja wzrostowa

Źródło: Opracowanie własne

Kierunki działań:

- Rozwijanie współpracy Miasta Rypin z organizacjami pozarządowymi, ruchami obywatelskimi, grupami formalnymi i nieformalnymi działającymi w Mieście.
- Organizacja kampanii promocyjno-edukacyjnych zachęcających mieszkańców w każdym wieku do działalności społecznej, pozazawodowej, wolontariatu itp., realizowanej w grupach formalnych i nieformalnych.
- Tworzenie miejsc aktywności lokalnej, miejsc na działalność organizacji społecznych w Mieście, powiecie.
- Wykorzystanie wszelkich dostępnych miejsc do tworzenia przestrzeni, traktowanych jako elementy działań prospołecznych, integracyjnych, kulturotwórczych i budujących tożsamość lokalną.
- Realizacja projektów służących integracji obcokrajowców oraz osób z różnych kręgów kulturowych i społecznych.

4.3. Zdrowi, aktywni i zamożni mieszkańcy Rypina

Gmina Miasta Rypin 2030 roku to miejsce o przystosowanych do potrzeb mieszkańców zasobach opieki zdrowotnej oraz wysokiej jakości usług, zarządzania i organizacji świadczeń zdrowotnych w odniesieniu do promocji, profilaktyki, diagnostyki, leczenia i rehabilitacji. W przestrzeniach Miasta Rypin dostępna jest bogata oraz różnorodna oferta w zakresie kultury, sportu, rekreacji i wypoczynku, dostosowana do potrzeb różnych grup społecznych i wiekowych. Rozwinięta infrastruktura usług społecznych umożliwia prowadzenie różnorodnych aktywności służących rozwojowi mieszkańców. Gmina Miasta Rypin jest zatopiona w zieleni. Atutem Miasta Rypin jest dostępność lasów i urządzonych terenów zielonych w pobliżu miejsca zamieszkania.

Mieszkańcy Miasta Rypin czują się bezpiecznie niezależnie od miejsca, w którym mieszkają, pracują, uczą się, czy wypoczywają. Są bezpieczni także w trakcie przemieszczania się po Gminie. Mieszkańcy mogą korzystać z różnorodnej oferty mieszkaniowej, dostosowanej do ich potrzeb oraz możliwości finansowych. Wspólnotę cechuje wysoka spójność społeczna. Jest społecznością ludzi wspierających się nawzajem, ludzi solidarnych, podejmujących działania przeciw wykluczeniu społecznemu. Dobrze działa instytucjonalne i społeczne wsparcie osób potrzebujących pomocy i ich opiekunów, przeciwdziałające ich wyłączeniu z aktywności zawodowej i pozazawodowej

Tabela 12 Cele z obszaru III Zdrowi, aktywni i zamożni Mieszkańcy Rypina

III.1.	Aktywny tryb życia	III.1.1.	Zintegrowana opieka zdrowotna w Mieście Rypin
		III.1.2.	Bogata oferta sportowo-rekreacyjna dla mieszkańców Rypina
		III.1.3.	Udział mieszkańców w życiu kulturalnym Miasta Rypin
III.2.	Przyjazne warunki zamieszkania	III.2.1.	Miasto Rypin – bezpieczne miejsce dla mieszkańców
		III.2.2.	Podniesienie standardu budynków mieszkalnych w Mieście
		III.2.3.	Rozwiązania funkcjonalne infrastruktury publicznej w Mieście
III.3.	Gmina Miasta Rypin wrażliwa społecznie	III.3.1.	Wsparcie dla potrzebujących i zagrożonych wykluczeniem w Mieście Rypin
		III.3.2.	Aktywizacja zawodowa w Gminie Miasta Rypin

Źródło: Opracowanie własne

Propozycja programów wdrożeniowych:

- Program Ochrony Zdrowia Psychicznego
- Program rozwoju sportu (planowany)
- Strategia Rozwoju Kultury w Gminie Miasta Rypin
- Gminny program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego

- Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Rypin
- Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Rypin
- Strategia rozwiązywania problemów społecznych Miasta Rypin
- Program Wspierania Rodziny dla Miasta Rypin
- Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Miasta Rypin
- Pomoc Miasta Rypin w zakresie dożywiania – posiłek w szkole i w domu
- Program wsparcia aktywności seniorów (planowany)
- Samorządowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Mieszkańców Miasta Rypin

Tabela 13 Wskaźniki dla celu kierunkowego Aktywny tryb życia

CEL III.1. AKTYWNY TRYB ŻYCIA				
Cele operacyjne	Wskaźniki	Wartość bazowa	Rok	Wartość docelowa
Zintegrowana opieka zdrowotna w Mieście Rypin	Liczba zgonów:			
	○ niemowląt na 1 000 urodzeń żywych	8,77/0/0		
	○ zgony niemowląt ogółem	1/0/0		
	○ zgony kobiet i mężczyzn ogółem	223/193/172	2021/ 2022/ 2023	Tendencja spadkowa
Bogata oferta sportowo-rekreacyjna dla mieszkańców Rypina	Liczba osób ćwiczących w klubach sportowych	560 823	2020 2022	Tendencja wzrostowa
	Liczba uczestników imprez sportowych dla dzieci i młodzieży	2 180 2 530	2020 2023	Tendencja wzrostowa
	Liczba uczestników ogólnodostępnych zawodów sportowych	5 940 6 750	2020 2023	Tendencja wzrostowa
Udział mieszkańców w życiu kulturalnym Miasta Rypin	Liczba uczestników imprez w ośrodku kultury i świetlicach	1 690 3 650 3 840	2020 2021 2023	Tendencja wzrostowa
	Liczba czytelników w bibliotece publicznej w ciągu roku	1 879/2 024	2020/2023	Tendencja wzrostowa
	Liczba odwiedzin biblioteki publicznej w ciągu roku	29 887/23 445	2020/2023	
	Liczba odwiedzających muzeum w ciągu roku	2020/2021 2022/2023	0/4124 5315/4818	Tendencja wzrostowa

Źródło: Opracowanie własne

Kierunki działań:

- Działania z zakresu edukacji zdrowotnej, dotyczącej zdrowego stylu życia, w szczególności w zakresie żywności, zasad żywienia, czystego powietrza i wody,
- Podniesienie wszechstronnej aktywności fizycznej mieszkańców Miasta Rypin na rzecz prozdrowotnego stylu życia, zapobiegania niepełnosprawnościom i wykluczeniu społecznemu,
- Wsparcie sportu dzieci i młodzieży,
- Poszerzenie oferty świadczeń profilaktycznych w odniesieniu do chorób cywilizacyjnych oraz uświadamiających mieszkańców o potrzebie uczestnictwa w tych badaniach,
- Modernizacja i rozbudowa bazy opieki zdrowotnej,
- Wypracowanie lokalnych standardów poprawiających jakość świadczeń zdrowotnych,

- Realizacja inwestycji w infrastrukturę sportową i rekreacyjną oraz tworzenie warunków dla rozwoju różnych dyscyplin sportowych,
- Rozbudowa i rewaloryzacja terenów zieleni urządzonej,
- Cykliczne badania aktywności mieszkańców i ich opinii dotyczącej oferty spędzania wolnego czasu i rozwijania zainteresowań,
- Tworzenie warunków dla wszechstronnej aktywności seniorów,
- Rozwijanie różnorodnej oferty kulturalnej,
- Wsparcie czytelnictwa,
- Utrzymanie dobrze rozwiniętej sieci bibliotecznej,
- Wdrażanie różnorodnych form edukacji kulturalnej,
- Rozwijanie systemu zróżnicowanych form wsparcia dla twórców i animatorów kultury niezależnie od formy prowadzenia działalności,
- Ochrona dziedzictwa kulturowego.

Tabela 14 Wskaźniki dla celu kierunkowego Przyjazne warunki zamieszkania

CEL III.2. PRZYJAZNE WARUNKI ZAMIESZKANIA				
Cele operacyjne	Wskaźniki	Wartość bazowa	Rok	Wartość docelowa
Miasto Rypin – bezpieczne miejsce dla mieszkańców	Liczba pożarów stwierdzonych przez Straż Pożarną, w zakończonych postępowaniach przygotowawczych	48	2020	Tendencja spadkowa
		33	2021	
		26	2022	
		27	2023	
		5		
	Liczba rannych w wypadkach drogowych	8 5	2020 2021/2023	Tendencja spadkowa
	Liczba ofiar śmiertelnych w wypadkach drogowych	2 2	2020/2021 2023	Utrzymanie poziomu
Podniesienie standardu budynków mieszkalnych w Mieście	Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców	406,8	2021	Tendencja wzrostowa
		419,2	2022	
		428,1	2023	
	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w m ²	27,7 m ²	2021	Tendencja wzrostowa
		28,5 m ²	2022	
		29,1 m ²	2023	
	Powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	68 m ²	2021	Utrzymanie poziomu
		67,9 m ²	2022	
		67,9 m ²	2023	
Rozwiązania funkcjonalne infrastruktury publicznej w Mieście	Udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem %	3,2 %	2021	Tendencja wzrostowa
		3,6 %	2022	
		3,6 %	2023	
	Drogi gminne (km): - o nawierzchni twardej - o nawierzchni twardej ulepszonej - o nawierzchni gruntowej	24,8/26,7	2022/2023	Tendencja wzrostowa
		23,3/26,3	2022/2023	
		4,4/3,4	2022/2023	
				Tendencja spadkowa

Źródło: Opracowanie własne

Kierunki działań:

- Realizacja szeregu programów oraz działań prewencyjnych i profilaktycznych zmierzających do przeciwdziałania przestępczości i zachowaniom aspołecznym, przeciwdziałanie demoralizacji i przestępczości nieletnich.
- Wprowadzanie rozwiązań poprawiających bezpieczeństwo w ruchu drogowym z zakresu infrastruktury, technologii, organizacji ruchu, edukacji i ratownictwa.
- Usprawnienie, integracja i koordynacja działań w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz zarządzania kryzysowego.
- Podnoszenie jakości zamieszkania w komunalnym zasobie mieszkaniowym.
- Realizacja inwestycji mieszkaniowych oraz modernizacja substancji mieszkaniowej w różnych formach własności.
- Rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe.
- Uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów z funkcją mieszkaniową.
- Dostosowywanie zasobów mieszkaniowych i infrastruktury do potrzeb osób z ograniczeniami w mobilności i percepcji.
- Realizacja działań związanych z zagospodarowaniem i podniesieniem standardu przestrzeni publicznych w sąsiedztwie zamieszkania – programy utwardzania ulic gruntowych, remontów chodników oraz doświetlenia ulic, zagospodarowanie placów i skwerów.

Tabela 15 Wskaźniki dla celu kierunkowego Gmina Miasta Rypin wrażliwa społecznie

CEL III.3. GMINA MIASTA RYPIN WRAŻLIWA SPOŁECZNIE				
Cele operacyjne	Wskaźniki	Wartość bazowa	Rok	Wartość docelowa
Wsparcie dla potrzebujących i zagrożonych wykluczeniem w Mieście Rypin	Liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	1 384 1 236 1 228	2021 2022 2023	Tendencja spadkowa
	Liczba miejsc w placówkach wsparcia dziennego w wieku poniżej 16 roku życia	14 14 16	2021 2022 2023	Tendencja wzrostowa
	Liczba miejsc w placówkach wsparcia dziennego dla osób niepełnosprawnych	38 31 30	2021 2022 2023	Tendencja spadkowa
	Liczba miejsc w całodobowych placówkach pobytu dla osób niepełnosprawnych i seniorów	50 52 51	2021 2022 2023	Utrzymanie poziomu
Aktywizacja zawodowa w Gminie Miasta Rypin	Liczba dzieci w wieku przedszkolnym w Mieście 3-6 lat	606 584 579	2021 2022 2023	Tendencja wzrostowa
	Udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych %	58,3	2023	Tendencja spadkowa

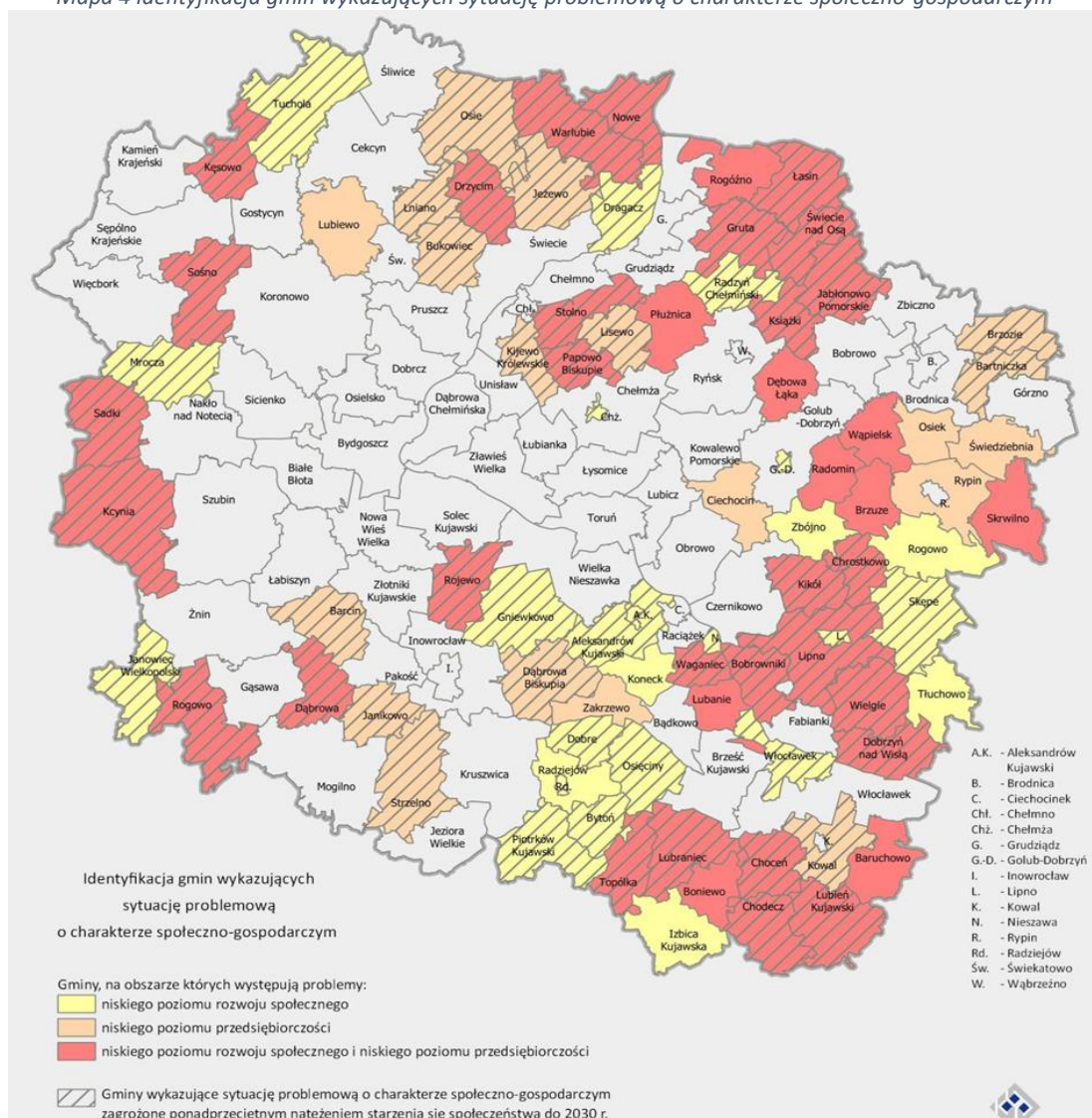
Źródło: Opracowanie własne

Kierunki działań:

- Wspieranie mieszkańców w rozwiązywaniu problemów socjalno-bytowych.
- Działalność tzw. asysty rodzinnej, przeciwdziałanie zjawiskom przemocy w rodzinie.

- Budowa, modernizacja i rozbudowa infrastruktury placówek pomocy społecznej.
- Zwiększenie liczby miejsc w placówkach wsparcia dziennego, środowiskowych domach samopomocy, domach pobytu dziennego – we współpracy z organizacjami pozarządowymi.
- Wypracowanie lokalnych standardów dla usług socjalnych.
- Rozwój systemu zintegrowanych usług dla seniorów.
- Działania na rzecz rozwoju współpracy środowisk senioralnych.
- Wspieranie aktywizacji osób bezrobotnych oraz rozwój form pośrednictwa i poradnictwa zawodowego.
- Pomoc osobom uzależnionym i profilaktyka uzależnień.
- Realizacja działań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz integracji osób niepełnosprawnych.
- Zwiększenie liczby punktów udzielających wsparcia osobom z zaburzeniami i chorobami psychicznymi.
- Stworzenie miejsc integracji i samopomocy dla mieszkańców.

Mapa 4 Identyfikacja gmin wykazujących sytuację problemową o charakterze społeczno-gospodarczym

Źródło: Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

4.4. Dostępna przestrzeń i czyste środowisko w Ryplinie

Rypin był miastem królewskim Korony Królestwa Polskiego. Znajduje się we wschodniej części województwa kujawsko - pomorskiego w powiecie rypińskim, położone na szlaku wiodącym z Kujaw na Warmię i z Pomorza na Mazowsze. Leży w północno-wschodniej części historycznej ziemi dobrzyńskiej nad rzeką Rypienicą – dopływem Drwęcy.

Geograficznie obszar otaczający Rypin należy do Pojezierza Dobrzyńskiego. Ze względu na duże skupiska jezior na południowym zachodzie, okolice nazywane są Szwajcarią Dobrzyńską. W 2030 roku Gmina Miasta Rypin szczyti się dobrą jakością środowiska, z rozwiązaniem problemem jakości powietrza, z wdrożonymi działaniami w zakresie ochrony klimatu i adaptacji do jego zmian, z zaawansowaną gospodarką niskoemisyjną i cyrkulacyjną, ze sprawnym systemem gospodarki odpadami oraz wysoką jakością wody. Realizowane są również działania naprawcze w innych dziedzinach, które mają wpływ na zdrowie i jakość życia mieszkańców.

Gospodarka gminna prowadzona jest zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju: korzystanie z zasobów naturalnych z myślą o przyszłych pokoleniach. Działania takie możliwe są dzięki wysokiej świadomości ekologicznej mieszkańców, preferujących zero- lub niskoemisyjne środki transportu i źródła energii, dbających o oszczędne korzystanie z naturalnych zasobów.

Strategia rozwoju Miasta Rypin służy:

- zachowaniu i kształtowaniu spójności regionalnego systemu ekologicznego, w skład którego wchodzi istniejące obszary chronione oraz obszary potencjalne do objęcia ochroną, a także system płatów i korytarzy ekologicznych,
- obejmowaniu ochroną w formie parków kulturowych miejsc o wysokich i wyjątkowych wartościach, gdzie została zachowana historyczna struktura przestrzeni i szczególne walory przyrodniczo-krajobrazowe

Korytarze ekologiczne

Cechą Miasta Rypin są przyjaźnie zorganizowane przestrzenie publiczne. Zielone korytarze, biegnące od lasów, przez parki, ogrody do terenów zielonych, rozciągających się wzdłuż rzeki Rypienicy, dają możliwość aktywnej rekreacji. Występujące w obszarze Doliny rzeki Rypienicy kompleksy roślinności naturalnej i antropogenicznej mają istotny wpływ na kształtowanie klimatu przyrodniczego miasta i warunków życia mieszkańców.

Funkcję korytarzy ekologicznych pełnią obszary chronione krajobrazu. Zgodnie z ustawową definicją korytarz ekologiczny to obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów.

Warunki wodne

Teren miasta położony jest nad rzeką Rypienicą, która przebiega wzdłuż południowo-zachodniej granicy miasta, a następnie w północnej części przecina przez środek jego północną część. Rzeką Rypienicą jest lewostronnym dopływem Drwęcy o długości około 37,2 km, gdzie w obszarze miasta Rypin przepływa ona na odcinku ok. 6,0 km. Powierzchnia zlewni rzeki wynosi 337,3 km². Obszar zlewni po wodowskaz w Rypinie pokrywają obszary piaszczyste i bezleśne. Występują tu liczne obszary podmokłe. Dolina rzeki jest zatorfiona. Jednolita część wód rzeczna (JCW rzeczna) Rypienica z Dopływem z Jeziora Długiego (kod RW20001028879) znajduje się w dorzeczu Wisły, w regionie wodnym Dolnej Wisły i jest pod władaniem Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku. Obszar opracowania graniczy z terenem rzeki od strony zachodniej na odcinku 33 m. Z tego powodu obszar znajduje się w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, dla którego prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest: wysokie i wynosi 10%, średnie i wynosi 1%, niskie i wynosi 0,2%. Ponadto obszar opracowania, jak i całe miasto Rypin oddalone są o ok. 9,0 km od najbliższego obszaru Głównego Zbiornika Wód

Podziemnych (nr 215 – Subniecka Warszawska) – tym samym nie znajdują się one w obszarze zagrożenia powodziowego.

Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd)

1. Informacje podstawowe:	
Numer JCWPd	39
Kod JCWPd	GW200039
Powierzchnia JCWPd [km2]	7568.16
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły (od Torunia na południowym zachodzie po Ostródę na północnym wschodzie)
Region wodny	Dolnej Wisły
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	RZGW w Gdańsku
Obszar bilansowy	Osa, Mątawa, Zalew Wiślany, Mień, Elbląg i Żuławy Elbląskie, Zlewnia Pastęki i Baudy, Drwęca, Struga Toruńska, Fryba, Wkra, Wiśła (P) od Narwi do Korabnika poniżej Włocławka, Łyna
Rejony wodnogospodarcze	Mień, Struga Toruńska, Zlewnia górnej Skrwy po Skrwilno, Środkowa Skrwa z Sierpienicą po Jeżewo, Fryba, Lutryna, Kanał Główny, Odcinek ujściowy Drwęca ze zlewnią Bachy (1), Dolna Drwęca (1), Dolna Osa, Górna Osa, Dolna Drwęca (2), Odcinek ujściowy Drwęca ze zlewnią Bachy (2), Górna Liwa, Środkowa Drwęca po wodowskaz Brodnica, Wel, Górna Pastęka, Środkowa Pastęka, Kanał Elbląski, Dziergoń, Wąska z wysoczyzną, Działdowo - zlewnia Działdówki od Szkotówki do Lubowidza, Drwęca ze zlewnią jeziora Drwęckiego po wodowskaz Samborowo, Drwęca ze zlewnią jeziora Jeziorak po wodowskaz Rodzone, Drwęca ze zlewnią jeziora Drwęckiego po wodowskaz Samborowo / Drwęca z e zlewnią jeziora Jeziorak po wodowskaz Rodzone, Mątawa, Łyna od źródeł do J. Łańskiego włącznie
Województwo (TERYT)	kujawsko-pomorskie (04), pomorskie (22), warmińsko-mazurskie (28)
Powiat (TERYT)	powiat Grudziądz (0462), powiat Toruń (0463), powiat brodnicki (0402), powiat bydgoski (0403), powiat chełmiński (0404), powiat działdowski (2803), powiat elbląski (2804), powiat golubsko-dobrzyński (0405), powiat grudziądzki (0406), powiat iławski (2807), powiat kwidzyński (2207), powiat lipnowski (0408), powiat nowomiejski (2812), powiat olsztyński (2814), powiat ostródzki (2815), powiat rypiński (0412), powiat sztumski (2216), powiat toruński (0415), powiat wąbrzeski (0417)
Gmina (TERYT)	Bartniczka (0402062), Biskupiec (2812022), Bobrowo (0402022), Brodnica (0402011), Brodnica (0402032), Brzozie (0402042), Brzuze (0412022), Chełmża (0415022), Chrostkowo (0408032), Ciechocin (0405022), Czernikowo (0415032), Działdowo (2803022), Dąbrowa Chełmińska (0403022), Dąbrówno (2815022), Dębowa Łąka (0417022), Gardeja (2207022), Gietrzwałd (2814052), Golub-Dobrzyń (0405011), Golub-Dobrzyń (0405032), Grodziczno (2812032), Grudziądz (0406012),

	<p>Grudziądz (0462011), Grunwald (2815032), Gruta (0406022), Górzno (0402053), Iława (2807011), Iława (2807032), Jabłonowo Pomorskie (0402073), Kijewo Królewskie (0404032), Kikół (0408052), Kisielice (2807043), Kowalewo Pomorskie (0405043), Książki (0417032), Kurzętnik (2812042), Kwidzyn (2207032), Lidzbark (2803043), Lipno (0408062), Lubawa (2807021), Lubawa (2807052), Lubicz (0415042), Małdyty (2815052), Miłomłyn (2815073), Morąg (2815083), Nowe Miasto Lubawskie (2812011), Nowe Miasto Lubawskie (2812052), Obrowo (0415072), Olsztynek (2814093), Osiek (0402082), Ostróda (2815011), Ostróda (2815092), Pasłęk (2804073), Prabuty (2207043), Płońsk (2803052), Płużnica (0417042), Radomin (0405052), Radzyń Chełmiński (0406043), Rogowo (0412032), Rogóźno (0406052), Rybno (2803062), Rychliki (2804082), Rypin (0412011), Rypin (0412042), Ryńsk (0417052), Skrwilno (0412052), Skępe (0408073), Stary Dzierżoń (2216032), Susz (2807063), Toruń (0463011), Unisław (0404072), Wąbrzeźno (0417011), Wąpielsk (0412062), Zalewo (2807073), Zbiczno (0402102), Zbójno (0405062), Zławieś Wielka (0415092), Łasin (0406033), Łubianka (0415052), Łukta (2815042), Łysomice (0415062), Świecie nad Osą (0406062), Świdziebna (0402092)</p>
--	--

2. Ocena stanu JCWPd	
Czy JCWPd jest monitorowana?	Tak
Ocena stanu (2019) wg Rozporządzenia MGMIŻŚ z dnia 11.10.2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148)	
Stan chemiczny	dobry
Stan ilościowy	dobry
Stan JCWPd	dobry
Wskaźniki determinujące stan JCWPd	
Stan chemiczny	nie dotyczy
Stan ilościowy	nie dotyczy
Przyczyna stanu słabego	
Warunki naturalne – charakter geogeniczny	nie dotyczy
Antropopresja	
Przyczyna stanu słabego	
Wpływ na stan chemiczny	nie dotyczy
Wpływ na stan ilościowy	nie dotyczy
Przyczyna stanu słabego	
Identyfikator punktu pomiarowego wykorzystanego na potrzeby oceny stanu	276; 486; 514; 786; 893; 905; 1025; 1026; 1039; 1040; 1041; 1042; 1065; 1083; 1127; 1264; 4846; 6716; 7250; 7290; 7311; 7312; 7650; 7750; 8489

3. PRESJE DETERMINUJĄCE STAN JCWPd	
Rodzaj użytkowania JCWPd (pobór wód podziemnych)	
Pobór rejestrowany z ujęć wód podziemnych – stan na rok 2018	
[tys. m3/rok]	47593.15
% w JCWPd	100,00%
Pobór odwodnieniowy – stan na rok 2018	
[tys. m3/rok]	nie dotyczy
Razem [tys. m3/rok] – stan na rok 2018	47593.15

Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania [tys. m ³ /rok] – stan na rok 2018	174661.26
% wykorzystania zasobów dostępnych do zagospodarowania	27
Zidentyfikowane presje znaczące. Wynik analizy znaczących oddziaływań – JCWPd	presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem i gospodarką komunalną lub przemysłem
Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWPd	chemiczna, chemiczna_A
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	zagrożona chemicznie

4. OBSZARY CHRONIONE WYMNIENIONE W ZAŁ. IV RDW	
Jcw przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi	TAK - JCWPd przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi
Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie	
Typ obszarów	Liczba obszarów w JCWPd
Parki narodowe	0
Rezerваты przyrody	25
Parki krajobrazowe	7
Natura 2000 - OSO	2
Natura 2000 - SOO	14
Obszary chronionego krajobrazu	30
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	0
Stanowiska dokumentacyjne	1
Użytki ekologiczne	397
Pomniki przyrody	1

5. CELE ŚRODOWISKOWE DLA JCWPd	
Cele środowiskowe	
Stan chemiczny	dobry stan chemiczny
Stan ilościowy	dobry stan ilościowy
Postęp w osiąganiu celów środowiskowych JCWPd w okresie 2011-2019 (porównanie wyników oceny stanu JCWPd z 2012, 2016 i 2019 roku)	
2012	
Stan ilościowy	dobry
Stan chemiczny	dobry
2016	
Stan ilościowy	dobry
Stan chemiczny	słaby
2019	
Stan ilościowy	dobry
Stan chemiczny	dobry
Wymagania dla stanu chemicznego	
Podstawa wymagania	Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny jednolitych części wód podziemnych [Dz. U. 2019, poz. 2148] oraz Metodyka oceny stanu jednolitych części wód podziemnych
Testy klasyfikacyjne	
Test C.1- ogólna ocena stanu chemicznego	Wartości graniczne III klasy jakości wód zgodnie z załącznikiem 1 do rozporządzenia MGİŻŚ z dnia 11 października 2019 r., przy uwzględnieniu

	powierzchni obszaru o stwierdzonym po przekroczeniu wartości progowych
Test C.2 - ocena wpływu ingresji i ascenzji wód słonych lub innych zdegradowanych na stan wód podziemnych	Dotyczy obszarów, w których warunki geologiczne i hydrogeologiczne, przy istniejącym poborze, sprzyjają zachodzeniu procesów ascenzji lub ingresji. Wartości kryterialne: PEW <1875 uS/cm; Chlorki <187,5 mg/l; Siarczany < 187,5 mg/l; Sód <150 mg/l + zidentyfikowany trend wzrostowy PEW lub Cl lub Na lub SO4
Test C.3 - ochrona ekosystemów lądowych zależnych od wód podziemnych	Dotyczy ekosystemów zależnych od wód podziemnych w obszarach występowania presji antropogenicznej. Wartości kryterialne w teście: 1. Dla siedlisk dla siedlisk 7210, 7220, 7230, 91DO, 91XX: NH4<1,1 mg/l; NO3< 12 mg/l; NO2<0,03 mg/l; HPO4<0,5 mg/l; K<9 mg/l; 2. dla siedlisk 6410, 6510, 65XX, 91E0-4 i 91F0: NH4<1,4 mg/l; NO3< 15 mg/l; NO2<0,03 mg/l; HPO4<1 mg/l; K<15 mg/l. a w przypadku ich przekroczenia, niestwierdzenie złego stanu zachowania ekosystemów lądowych zależnych od wód podziemnych w zakresie wskaźnika "specyficzna struktura i funkcje siedliska przyrodniczego" (dane PMS - Monitoring Gatunków i Siedlisk Przyrodniczych).
Test C.4 – ochrona stanu wód powierzchniowe	Dotyczy punktów monitoringowych reprezentatywnych dla warstw wodonośnych będących w bezpośrednim kontakcie hydraulicznym z wodami powierzchniowymi. Kryterium oceny: JCWPd nie ma znaczącego negatywnego wpływu na stan ekologiczny lub chemiczny JCWP będących z nią w bezpośredniej więzi hydraulicznej.
Test C.5 – ochrona wód podziemnych przeznaczonych do spożycia przez ludzi	Wartości kryterialne: normy jakości określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dn. 11 grudnia 2017 r. i Dyrektywie Wód Pitnych 98/83/WE
Wymagania dla stanu ilościowego	
Podstawa wymagania	Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny jednolitych części wód podziemnych [Dz. U. 2019, poz. 2148] oraz Metodyka oceny stanu jednolitych części wód podziemnych
Testy klasyfikacyjne	
Test I.1– bilans wodny	% wykorzystania zasobów dostępnych w JCWPd (<70%)
Test I.2 - ocena wpływu ingresji i ascenzji wód słonych lub innych zdegradowanych na stan wód podziemnych	Dotyczy obszarów, w których warunki geologiczne i hydrogeologiczne, przy istniejącym poborze, sprzyjają zachodzeniu procesów ascenzji lub ingresji. Wartości kryterialne: PEW < 187,5 mg/l; Sód
Test I.3 - ochrona ekosystemów lądowych zależnych od wód podziemnych	Dotyczy występowania ekosystemów zależnych od wód podziemnych w obszarach o udokumentowanych lejach depresji lub w sąsiedztwie ujęć wód podziemnych.

	Kryterium oceny jest wynik analizy stanu zachowania siedlisk ekosystemów zależnych od wód podziemnych w zakresie wskaźnika „specyficzna struktura i funkcja siedliska przyrodniczego”
Cele środowiskowe dla JCWPd przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi są tożsame z celami środowiskowymi przedstawionymi w części 5	
Informacje dotyczące celów środowiskowych dla obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie są przedstawione w kartach charakterystyk dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) oraz w odpowiednim załączniku rozporządzenia IIaPGW (załącznik nr 2).	

6. ODSTĘPSTWA OD OSIĄGNIĘCIA CELÓW ŚRODOWISKOWYCH	
Odstępstwo z tytułu art. 4.4 RDW - odstępstwo czasowe	
Wskaźniki stanu wód, dla których uzasadnione jest odstępstwo w zakresie terminu osiągnięcia celów środowiskowych	
Stan chemiczny	nie dotyczy
Stan ilościowy	nie dotyczy
Termin osiągnięcia celów środowiskowych	nie dotyczy
Rodzaj odstępowstwa	nie dotyczy
Uzasadnienie odstępowstwa	nie dotyczy
Czy warunki naturalne umożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r.?	
Uzasadnienie (dotyczy przypadków, gdy warunki naturalne uniemożliwiają terminowe osiągnięcie celów środowiskowych)	nie dotyczy
Odstępstwo z tytułu art.4.5 RDW – mniej rygorystyczny cel	
Wskaźnik/grupa wskaźników, dla którego nie może nastąpić dalsze pogorszenie stanu wód (brak konieczności osiągnięcia wartości odpowiadającej stanowi dobremu)	
Stan chemiczny	nie dotyczy
Stan ilościowy	nie dotyczy
Rodzaj odstępowstwa	nie dotyczy
Uzasadnienie odstępowstwa	nie dotyczy
Warunki naturalne będące trwałą przyczyną nieosiągnięcia celów środowiskowych	nie dotyczy
Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych	nie dotyczy
Wyjaśnienie braku alternatywnego sposobu zaspokojenia potrzeby społecznoekonomicznej	nie dotyczy

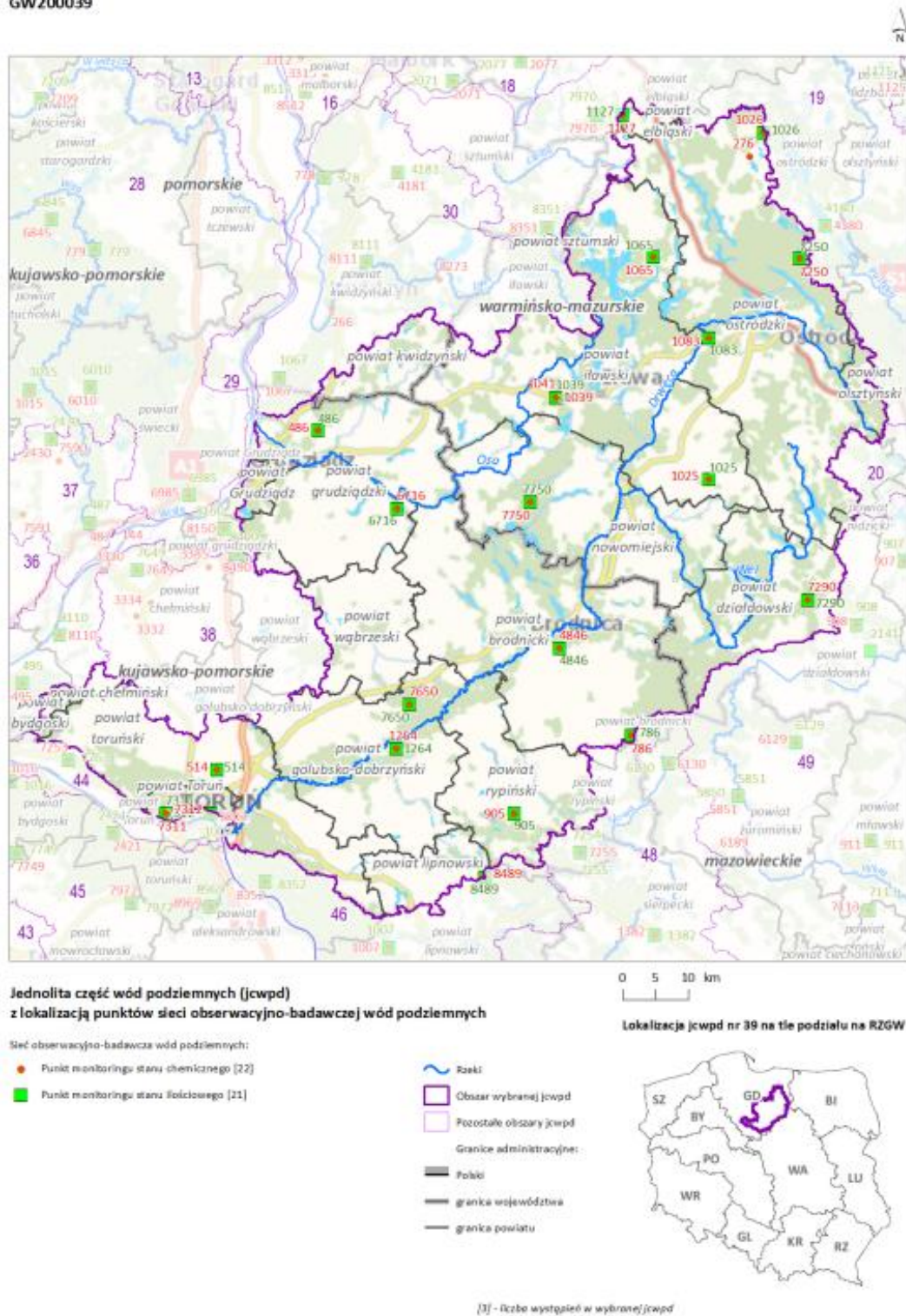
7. POZA OBOWIĄZKOWĄ REALIZACJĄ KATALOGU DZIAŁAŃ KRAJOWYCH WDRAŻA SIĘ ZESTAW DZIAŁAŃ	
Działania podstawowe	
1 (działanie podstawowe)	
ID działania	GW200039GWC12
Kategoria działań	INNE
Grupa działań	ADMINISTRACYJNA
Nazwa działania	opracowanie wniosku na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP)
Opis działania	opracowanie wniosku na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych dla GZWP nr 141 (Zbiornik rzeki dolna Wisła)
Koszt realizacji [PLN]	0

Źródło finansowania	1. Środki własne/budżet państwa.
Termin realizacji	2027
Jednostka odpowiedzialna za realizację	PGW WP (Art. 141.1. Prawo wodne)
Jednostka odpowiedzialna za sprawozdawczość	RZGW Gdańsk
2 (działanie podstawowe)	
ID działania	GW200039GWC24
Kategoria działań	INNE
Grupa działań	ADMINISTRACYJNA
Nazwa działania	ustanowienie obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP)
Opis działania	wydanie rozporządzenia ustanawiającego obszar ochronny zbiornika wód śródlądowych, w drodze aktu prawa miejscowego dla GZWP nr 141 (Zbiornik rzeki dolna Wiśła)
Koszt realizacji [PLN]	58242,78
Źródło finansowania	1. Środki własne/budżet państwa.
Termin realizacji	2027
Jednostka odpowiedzialna za realizację	Wojewoda Kujawsko-Pomorski, Wojewoda Pomorski, Wojewoda Warmińsko-Mazurski, Wojewoda Pomorski (Art. 141.1. Prawo wodne)
Jednostka odpowiedzialna za sprawozdawczość	Wojewoda Kujawsko-Pomorski, Wojewoda Pomorski, Wojewoda Warmińsko-Mazurski, Wojewoda Pomorski

Działania uzupełniające	
1 (działanie uzupełniające)	
ID działania	GW200039GWC28
Kategoria działań	INNE
Grupa działań	ADMINISTRACYJNA
Nazwa działania	wsparcie działań organów administracji w zakresie ustanawiania obszarów ochronnych GZWP
Opis działania	wsparcie merytoryczne w zakresie zagadnień hydrogeologicznych i hydrodynamicznych związanych z ustanawianiem obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych (GZWP). Obejmować będzie m.in. przeniesienie informacji merytorycznych z dokumentacji hydrogeologicznych do dokumentów niezbędnych do opracowania wniosku o ustanowienie obszaru ochronnego GZWP (GZWP nr 141)
Koszt realizacji [PLN]	0
Źródło finansowania	1. Środki własne/budżet państwa.
Termin realizacji	2027
Jednostka odpowiedzialna za realizację	PSH (art. 380 ustawy Prawo wodne)
Jednostka odpowiedzialna za sprawozdawczość	PSH
2 (działanie uzupełniające)	
ID działania	GW200039GWPA20
Kategoria działań	GOSPODARKA KOMUNALNA
Grupa działań	NAUKOWO-BADAWCZA
Nazwa działania	rozpoznanie występowania nowych zanieczyszczeń w wodach podziemnych
Opis działania	przeprowadzenie badań w zakresie identyfikacji nowych zanieczyszczeń w wodach podziemnych w rejonach intensywnej presji urbanizacyjnej, rolniczej i przemysłowej (farmaceutyki, związki PFAS, hormony, używki, środki higieny osobistej)

Koszt realizacji [PLN]	12000
Źródło finansowania	1. Środki własne/budżet państwa.2. Środki UE.3. Środki krajowe – NFOŚiGW/WFOŚiGW.
Termin realizacji	2027
Jednostka odpowiedzialna za realizację	PSH (Ustawa z dn. 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, art.349)
Jednostka odpowiedzialna za sprawozdawczość	PSH (Ustawa z dn. 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, art.349)
3 (działanie uzupełniające)	
ID działania	GW200039GWPA22
Kategoria działań	ROLNICTWO
Grupa działań	EDUKACYJNA
Nazwa działania	szkolenia z zakresu dobrowolnego stosowania "Zbioru zaleceń dobrej praktyki rolniczej", mającego na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych
Opis działania	przeprowadzenie szkoleń dla prowadzących działalność rolniczą w zakresie stosowania działań ze "Zbioru zaleceń dobrej praktyki rolniczej" oraz rozpoznania warunków środowiskowych w celu doboru optymalnych działań ze "Zbioru zaleceń dobrej praktyki rolniczej". Rozpoznanie po szkoleniu powinien prowadzić prowadzący działalność rolniczą, w doborze właściwych praktyk powinien prowadzącego działalność wspomagać ODR
Koszt realizacji [PLN]	86400
Źródło finansowania	1. Środki własne/budżet państwa.
Termin realizacji	2024
Jednostka odpowiedzialna za realizację	ODR (Ustawa z dn. 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego)
Jednostka odpowiedzialna za sprawozdawczość	ODR (Ustawa z dn. 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego, art. 12 pkt 1 ust. 2)
4 (działanie uzupełniające)	
ID działania	GW200039GWPA2
Kategoria działań	ROLNICTWO
Grupa działań	ORGANIZACYJNO-PRAWNA
Nazwa działania	dobrowolne stosowanie działań ze "Zbioru zaleceń dobrej praktyki rolniczej"
Opis działania	stosowanie działań ze "Zbioru zaleceń dobrej praktyki rolniczej" dopasowanych do warunków środowiskowych
Koszt realizacji [PLN]	0
Źródło finansowania	1. Środki własne.2. Środki UE: Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).
Termin realizacji	2027
Jednostka odpowiedzialna za realizację	podmiot prowadzący działalność rolniczą
Jednostka odpowiedzialna za sprawozdawczość	podmiot prowadzący działalność rolniczą

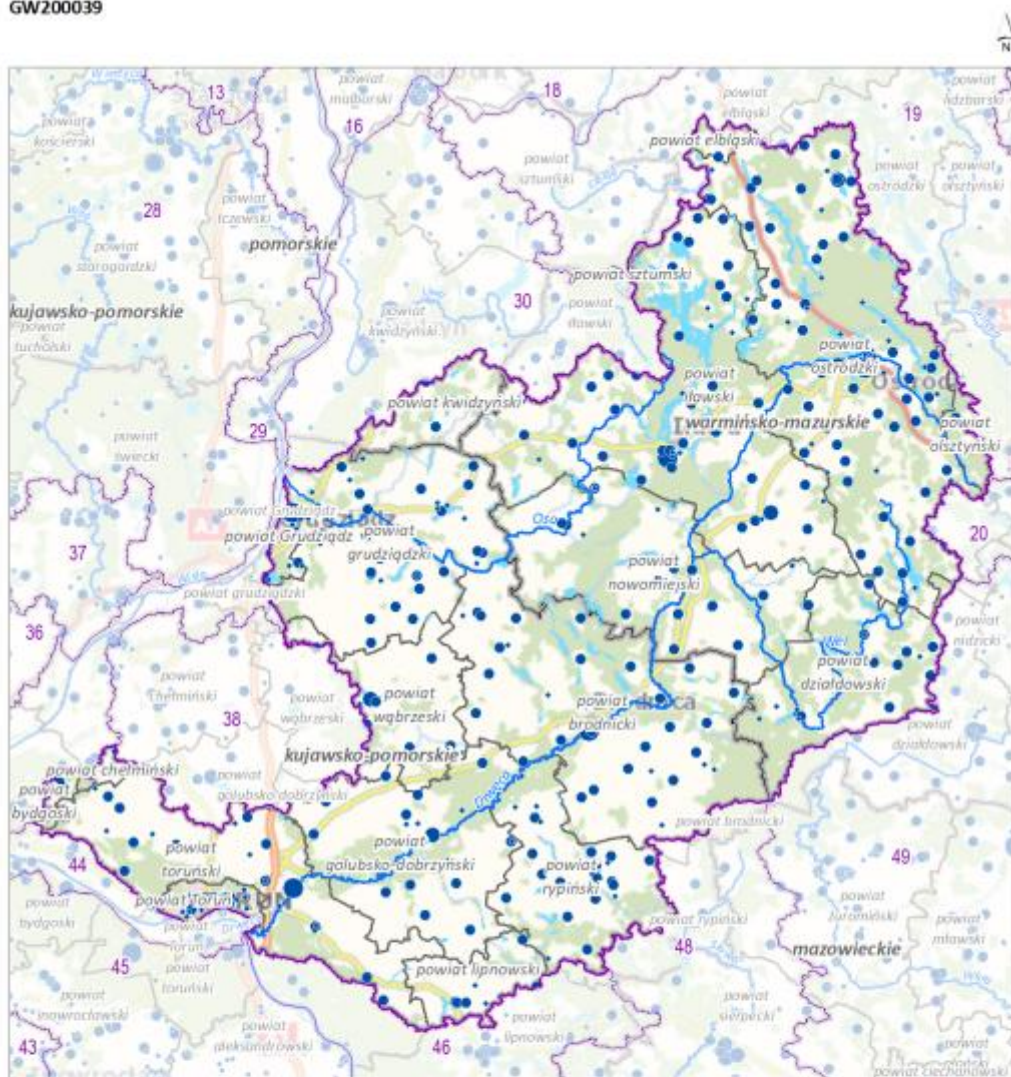
Mapa 5 Jednolita część wód podziemnych (JCWPd) z lokalizacją punktów sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych
GW200039

Źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200>

Mapa 6 Jednolita część wód podziemnych (JCWPd) z lokalizacją ujęć wód podziemnych

GW200039

Jednolita część wód podziemnych (JCWPd) z lokalizacją ujęć wód podziemnych

Lokalizacja ujęć wód podziemnych w podziale na klasy wielkości poboru rzeczywistego (stan na 2019 r.)

- > 1000 tys. m³/rok [6]
- 500 - 1000 tys. m³/rok [6]
- 10 - 500 tys. m³/rok [226]
- < 10 tys. m³/rok [134]

Odniesienia zwierciadła wód podziemnych

- ▲ Odniesienie nieczynnych zakładów górniczych [0]
- ▲ Odniesienie do kopalni [0]
- ▲ Ie) depresji w pierwszym poziomie wodonośnym [0]
- ▲ Ie) depresji w głównym użytkowym poziomie wodonośnym [0]

Lokalizacja JCWPd nr 39 na tle podziału na RZGW

[3] - liczba wykopów w wybranej JCWPd

Mapa podkładowa: BD00 i BD01.10k

Źródło: http://mapy.geoportal.gov.pl/wcs/service/WMTS/guest/wmts/G2_MOBILE_500

Źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200>

Jednolite Części Wód Powierzchniowych rzecznych (JCWP RW)

1. Informacje podstawowe:	
Kategoria JCWP	JCWP RW - jednolita część wód powierzchniowych rzecznych
Nazwa JCWP	Rypienica z Dopływem z jez. Długiego
Kod JCWP	RW20001028879
Typ JCWP	PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty
Rzeczywista długość JCWP [km]	112.01
Powierzchnia zlewni JCWP [km ²]	272.77
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	region wodny Dolnej Wisły
Czy JCWP uległa zmianie (powstała w wyniku podzielenia lub scalenia JCWP w poprzednim cyklu planistycznym (2016-2021))?	bez zmian
Kod i nazwa JCWP w poprzednim cyklu planistycznym (2016-2021)	RW20001728889 (Rypienica do dopł. z jez. Długiego z jez. Długim)

2. Warunki referencyjne	
Nazwa dokumentu źródłowego	rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475)
Fitoplankton - Indeks IFPL	nie ustala się
Fitobentos - Indeks okrzemkowy (IO)	>0,54
Makrofity - Makrofitowy indeks rzeczny (MIR)	≥0,844
Makrobezkręgowce bentosowe - Indeks MMI_PL	≥0,908
Ichtiofauna	
Indeks EFI+PL dla rzek z dominacją ryb łososiowatych (Salmonid)	≥ 0,911 (jeżeli wskaźnik diadromiczny (D) przyjmuje wartości <0,50, nadaje się klasę gorszą o 1. Jeżeli stwierdzono brak ryb, jednolitej części wód rzecznych nadaje się klasę V)
Indeks EFI+PL dla rzek z dominacją ryb karpiowatych (Cyprinid)	
Brodzenie	≥ 0,939 (jeżeli wskaźnik diadromiczny (D) przyjmuje wartości
Połów z łodzi	≥ 0,917 (jeżeli wskaźnik diadromiczny (D) przyjmuje wartości
Wskaźnik IBI_PL	nie ustala się

3. Status JCWP	
Status JCWP	NAT - naturalna część wód

4. Powiązanie JCWP z JCWPd	
Kody powiązanych JCWPd	PLGW200039

5. Ocena stanu JCWP	
Czy JCWP była monitorowana (poprzedni okres)	TAK – zlewnia była monitorowana
Kod punktu pomiarowo-kontrolnego (2016-2021)	PL01S0601_3386
Współrzędne geograficzne punktu pomiarowokontrolnego [2016-2021] (długość; szerokość)	19.378664; 53.122891
Czy JCWP jest monitorowana	TAK - zlewnia jest monitorowana

Kod punktu pomiarowo-kontrolnego (2022-2027)	PL01S0601_0343
Współrzędne geograficzne punktu pomiarotokontrolnego [2022-2027] (długość; szerokość)	19.376939; 53.12831
Podstawa prawna dokonanej klasyfikacji stanu wód	rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475)
Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022)	
Stan/potencjał ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny	BZT5, OWO, przewodność, azot ogólny, azot amonowy; fitobentos, makrobezkręgowce
Stan chemiczny	brak danych
Wskaźniki determinujące stan chemiczny	nie dotyczy
Stan (ogólny)	zły stan wód

6. Presje determinujące stan wód	
Rodzaj użytkowania obszaru zlewni JCWP (% powierzchni zlewni)	
Tereny zurbanizowane	3
Tereny użytkowane rolniczo	86
Tereny leśne	10
Zidentyfikowane presje znaczące. Wynik analizy znaczących oddziaływań – JCWP	BIO_FIZ (na elementy biologiczne zależne od fizykochemii), BIO_HM (na elementy biologiczne zależne od hydromorfologii), FIZ (na elementy fizykochemiczne), OCH (na obszary chronione)
Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWP	
Główne źródło presji troficznych	źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone)
Główne źródło presji zasalających	eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym)
Główne źródło presji z grupy syntetycznych i niesyntetycznych substancji zanieczyszczających	nie dotyczy
Główne źródło presji hydromorfologicznych	prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) - rzeki główne,
Główne źródło presji chemicznych	nie dotyczy
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	zagrożona

7. OBSZARY CHRONIONE WYMNIENIONE W ZAŁ. IV RDW ORAZ USTAWIE Z DNIA 20 LIPCA 2017 R. – PRAWO WODNE	
Jcw przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi	NIE – JCWP nieprzeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi
Jcw przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych	NIE - JCWP nieprzeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych
Obszary wyznaczone jako tereny wrażliwe na mocy dyrektywy 91/271/EWG - obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności	TAK - cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi

związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód	przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód
Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie	1.PL.ZIPOP.1393.RP.1496 2.PL.ZIPOP.1393.OCHK.39 3.PL.ZIPOP.1393.OCHK.43
1 (obszar chroniony)	
Nazwa obszaru	Rzeka Drwęża
Typ obszaru	rezerwat przyrody
Kod INSPIRE obszaru	PL.ZIPOP.1393.RP.1496
Podstawa prawna utworzenia obszaru	zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 27 lipca 1961 r. w sprawie uznania za rezerwat; zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 17 października 2016 r. w sprawie rezerwatu przyrody Rzeka Drwęża. Plan ochrony zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 23 maja 2018 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Rzeka Drwęża”
Powierzchnia obszaru (całkowita) [ha]	1116.87
Udział obszaru w długości JCWP [%]	1
Udział obszaru w powierzchni zlewni JCWP [%]	0.004
Cel środowiskowy dla obszaru	Ochrona środowiska wodnego i ryb w nim bytujących, a w szczególności ochrona środowiska pstrąga, łososia, troci i certy. Udrożnienie rzeki Drwęży jako korytarza migracyjnego ryb, zmiana sposobu prowadzenia gospodarki rybackiej i turystyki kajakowej, zachowanie siedlisk monogów i ryb; nie usuwanie z koryta rumoszu drzewnego, naturalnej roślinności, głęboćków i odsypów oraz podcięć erozyjnych.
Uwagi dotyczące obszaru	nie dotyczy
2 (obszar chroniony)	
Nazwa obszaru	Rzeka Drwęża
Typ obszaru	obszar chronionego krajobrazu
Kod INSPIRE obszaru	PL.ZIPOP.1393.OCHK.39
Podstawa prawna utworzenia obszaru	rozporządzenie nr 21/1992 Wojewody Toruńskiego z dnia 10 grudnia 1992 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu w województwie toruńskim oraz reorganizacji zarządzenia parkami krajobrazowymi i obszarami chronionego krajobrazu; rozporządzenie Nr 35/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 3 grudnia 2004 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie kujawsko-pomorskim; rozporządzenie Nr 5/05 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 7 marca 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w Województwie Kujawsko-Pomorskim; rozporządzenie Nr 12 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 9 czerwca 2005 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu; rozporządzenie Nr 10/2007 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 października

	2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów chronionego krajobrazu; rozporządzenie Nr 4/2008 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 18 marca 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów chronionego krajobrazu; rozporządzenie Nr 8/2008 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 30 kwietnia 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów chronionego krajobrazu; rozporządzenie Nr 4/2009 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 14 kwietnia 2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w Województwie Kujawsko - Pomorskim; Uchwała Nr VI/106/11 Sejmiku Woj. Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu; Uchwała Nr X/260/15 Sejmiku Woj. Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy
Powierzchnia obszaru (całkowita) [ha]	55552.5
Udział obszaru w długości JCWP [%]	1,23
Udział obszaru w powierzchni zlewni JCWP [%]	0.75
Cel środowiskowy dla obszaru	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Zachowanie różnorodności biologicznej siedlisk. Ochrona doliny rzeki Drwęcy wraz z pasem roślinności okalającej.
Uwagi dotyczące obszaru	sprawujący nadzór nad obszarem nie dysponuje danymi, na podstawie których mógłby dokonać oceny obszaru, o której mowa w art. 349 ust. 14 pr. w.
3 (obszar chroniony)	
Nazwa obszaru	Źródła Skrwy
Typ obszaru	obszar chronionego krajobrazu
Kod INSPIRE obszaru	PL.ZIPOP.1393.OCHK.43
Podstawa prawna utworzenia obszaru	Uchwała Nr XX/92/83 Wojewódzkiej Rady Narodowej we Włocławku z dnia 15 czerwca 1983r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu; rozporządzenie Nr 36/2004 Wojewody Kujawsko - Pomorskiego z dnia 3 grudnia 2004r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie kujawsko-pomorskim; rozporządzenie Nr 4/05 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 7 marca 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w Województwie Kujawsko-Pomorskim; rozporządzenie Nr 13 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 9 czerwca 2005r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu; rozporządzenie Nr 11/2007 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 października 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów chronionego krajobrazu; rozporządzenie Nr 5/2009 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 14 kwietnia 2009r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w Województwie

	Kujawsko-Pomorskim; Uchwała Nr VI/106/11Sejmiku Woj. Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu; Uchwała Nr X/244/15 Sejmiku Woj. Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Źródła Skrwy
Powierzchnia obszaru (całkowita) [ha]	3530.89
Udział obszaru w długości JCWP [%]	nie dotyczy
Udział obszaru w powierzchni zlewni JCWP [%]	0.06
Cel środowiskowy dla obszaru	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Ochrona krajobrazu stanowiącego obszar źródłkowy rzeki Skrwy oraz ochrona krajobrazu Jeziora Urszulewskiego
Uwagi dotyczące obszaru	sprawujący nadzór nad obszarem nie dysponuje danymi, na podstawie których mógłby dokonać oceny obszaru, o której mowa w art. 349 ust. 14 pr. w.
Obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym	
Czy występują?	nie występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym
8. Cel środowiskowy	
Stan/potencjał ekologiczny	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D
Stan chemiczny	dobry stan chemiczny
Wymagania dla elementów biologicznych	
Podstawa wymagania	rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475) oraz załącznik IIaPGW prezentujący wartości graniczne SCW i SZCW
Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	
Fitoplankton - Indeks IFPL	nie ustala się
Fitobentos - Indeks okrzemkowy (IO)	>0,39
Makrofity - Makrofitowy indeks rzeczny (MIR)	≥0,645
Makrobezkręgowce bentosowe - Indeks MMI_PL	≥0,716
Ichtyofauna	
Indeks EFI+PL dla rzek z dominacją ryb łososiowatych (Salmonid)	≥0,755 (jeżeli wskaźnik diadromiczny (D) przyjmuje wartości
Indeks EFI+PL dla rzek z dominacją ryb karpiowatych (Cyprinid)	
Brodzenie	≥0,655 (jeżeli wskaźnik diadromiczny (D) przyjmuje wartości <0,50, nadaje się klasę gorszą o 1. Jeżeli stwierdzono brak ryb, jednolitej części wód rzecznych nadaje się klasę V)
Połów z łodzi	≥0,562 (jeżeli wskaźnik diadromiczny (D) przyjmuje wartości
Wskaźnik IBI_PL	nie ustala się

Klasa elementów biologicznych	klasa II
Wymagania dla elementów fizykochemicznych	
Podstawa wymagania	rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475)
Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	
Tlen rozpuszczony (mgO ₂ /l)	≥7,6
BZT5 (mgO ₂ /l)	≤3,5
OWO (mgC/l)	≤10
Przewodność w 20oC (uS/cm)	≤690
Azot amonowy (mgN-NH ₄ /l)	≤0,4
Azot azotanowy (mgN-NO ₃ /l)	≤2
Azot ogólny (mgN/l)	≤3,3
Fosfor fosforanowy (V) (ortofosforanowy) (mg P-PO ₄ /l))	≤0,09
Fosfor ogólny (mgP/l)	≤0,33
Specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	spełnienie wymagań załącznika 11 z rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475)
Wymagania dla elementów hydromorfologicznych	
Podstawa wymagania	rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475)
Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	
Hydromorfologiczny indeks rzeczny (HIR) ≥	≥0,639 (dla cieków o szerokości koryta ≤30 m) ≥0,613 (dla cieków o szerokości koryta >30 m)
Wymagania dla wskaźników chemicznych	
Podstawa wymagania	rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475)
Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	spełnienie wymagań załącznika Nr 14 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475)

Wymagania dla obszarów chronionych będących jednolitymi częściami wód, przeznaczonymi do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (wymagania dotyczą miejsc poboru wody)	
Podstawa wymagania	NIE – JCWP nieprzeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi
Wymagania dla obszarów chronionych będących jednolitymi częściami wód przeznaczonymi do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych (wymagania dotyczą fragmentu wód wykorzystywanego do celów kąpieliskowych)	
Podstawa wymagania	NIE - JCWP nieprzeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych
Wymagania dla obszarów wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód	brak dodatkowych wymagań
Wymagania w odniesieniu do JCWP, wynikające z wymagań dla obszarów przyrodniczych	
Przepływ (wylewy)	nie dotyczy
Trasa migracji ryb dwuśrodowiskowych od morza do obszaru chroniącego ich tarliska	nie dotyczy
Drożność wg wymagań bolenia lub brzanki (brak przeszkód >0,30m), odcinek 50 km	nie dotyczy
Drożność wg wymagań minogów (brak przeszkód >0,15m), odcinek 20 km	nie dotyczy
Drożność wg wymagań: kietba Kesslera, kietba białopłetwego, głowacza białopłetwego, kozy, kozy złotawej, piskorza lub różanki (brak przeszkód >0,1m), odcinek 10 km	nie dotyczy
Stan hydromorfologii wg wymogów rzek włosienicznikowych (HQA >= 50 i HMS <=20, con. 3 naturalne elementy morfologiczne)	nie dotyczy
Obszary chronione przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, ustanowionych w ustawie o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie- wymagania dla obszarów chronionych	spełnienie celu wskazanego w rejestrze wykazu obszarów chronionych do ochrony siedlisk i gatunków dla obszarów przypisanych JCWP
Wymagania dla obszarów przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym	nie dotyczy
Postęp w osiągnięciu celów środowiskowych JCWP w porównaniu do aPGW 2016 r. (wg oceny stanu wód za lata 2014-2019) Ocena postępu według podziału jednostek planistycznych aPGW (2016)	
Stan/potencjał ekologiczny	RW20001728889 - cel nieosiągnięty - brak postępu
Stan chemiczny	RW20001728889 - brak możliwości oceny postępu
9. ODSTĘPSTWA OD OSIĄGNIĘCIA CELÓW ŚRODOWISKOWYCH JCWP	
9.1. Przyczyna odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych, tj. przyczyna złego stanu wód (lub zagrożenia osiągnięcia celu środowiskowego – w przypadku niemonitorowanych JCWP)	
Warunki naturalne	
Potencjał sorpcyjny - wrażliwość zlewni na presję antropogeniczną wyrażona w skali od 1 do 5 (5 - najmniejsza odporność)	2 – podwyższony
Czy JCWP cechuje się naturalną podatnością na presję wskutek niekorzystnych wartości potencjału sorpcyjnego	NIE - JCWP nie cechuje się naturalną podatnością na presję wskutek niekorzystnych wartości potencjału sorpcyjnego

Susza	silnie i ekstremalnie zagrożone suszą
Brak przepływu	brak ryzyka
Wskaźniki, dla których osiągnięcie celu środowiskowego jest determinowane przez warunki naturalne	
Fizykochemiczne	nie dotyczy
Biologiczne	fitobentos, makrobezkręgowce
Chemiczne	nie dotyczy
Presja pochodząca z innej/innych JCWP	
Nazwa i kod JCWP	nie dotyczy (nie dotyczy)
Wskaźniki, dla których cel środowiskowy jest zagrożony przez presję z innej/innych JCWP	
Charakteryzujące warunki biogenne (substancje biogenne)	nie dotyczy
Zasolenie (przewodność)	przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C
Syntetyczne i niesyntetyczne substancje zanieczyszczające	nie dotyczy
Biologiczne	fitobentos, makrobezkręgowce
Chemiczne	nie dotyczy
Antropopresja w obrębie zlewni	
Główne źródło presji troficznych	źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone)
Główne źródło presji zasalających	eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym)
Główne źródło presji z grupy syntetycznych i niesyntetycznych substancji zanieczyszczających	nie dotyczy
Główne źródło presji hydromorfologicznych	prostowanie koryta - rzeki główne, - rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) rg
Główne źródło presji chemicznych	nie dotyczy
Wskaźniki, dla których cel środowiskowy jest zagrożony przez presję występującą w zlewni JCWP	
Fizykochemiczne	BZT5, OWO, przewodność, azot ogólny, azot amonowy
Biologiczne	fitobentos, makrobezkręgowce
Chemiczne	nie dotyczy
9.2. Skuteczność programu działań	
Możliwe osiągnięcie celu środowiskowego (wskazanie do odroczenia w czasie terminu osiągnięcia celów środowiskowych, tj. do odstępowania czasowego w trybie art. 4 ust. 4 RDW)	
Wskaźniki stanu wód, dla których program działań daje wysoki stopień pewności na osiągnięcie celów środowiskowych do 2027 r.	
Fizykochemiczne	azot ogólny, OWO, BZT5, azot amonowy, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C
Biologiczne	IO, MMI
Chemiczne	nie dotyczy
Wskaźniki stanu wód, dla których program działań daje wysoki stopień pewności na osiągnięcie celów środowiskowych po 2027r.	
Fizykochemiczne	nie dotyczy
Biologiczne	nie dotyczy
Chemiczne	nie dotyczy
Brak możliwości osiągnięcia celów środowiskowych (wskazanie do złagodzenia celów środowiskowych, tj. do odstępowania w trybie art. 4 ust. 5 RDW)	
Wskaźniki stanu wód, dla których program działań (przy założeniu jego pełnego wdrożenia) nie daje wysokiego stopnia pewności osiągnięcia celów środowiskowych	
Fizykochemiczne	nie dotyczy
Biologiczne	nie dotyczy
Chemiczne	nie dotyczy
9.3. Odroczenie w czasie terminu osiągnięcia celu środowiskowego (odstępstwo czasowe w trybie art. 4 ust. 4 RDW)	

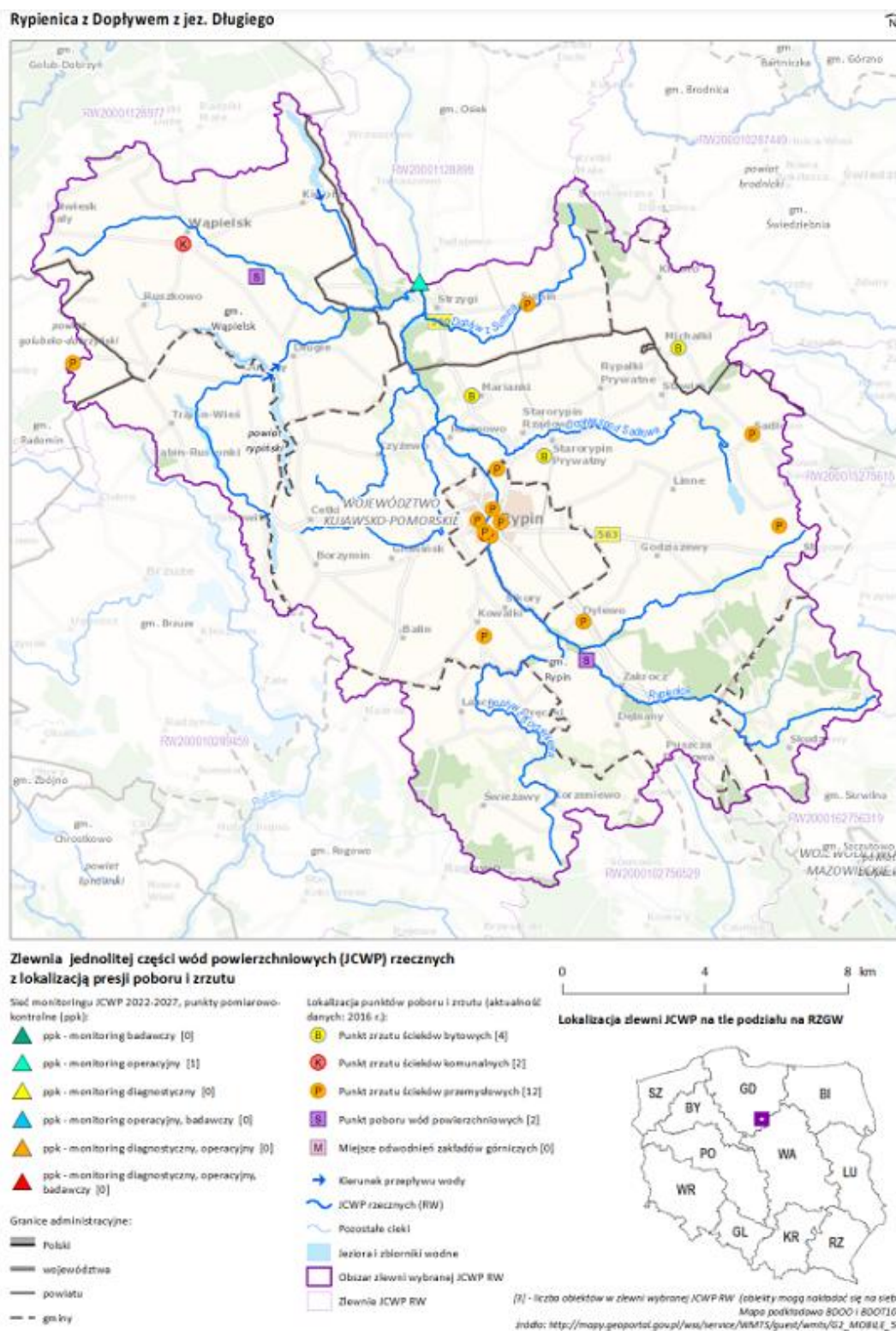
Czy ustanowiono odstępstwo?	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej
Wskaźniki/grupa wskaźników, w zakresie których przedłużono termin osiągnięcia celu środowiskowego JCWP (odstępstwo czasowe w trybie art. 4 ust. 4 RDW)	
Dla których program działań daje wysoki stopień pewności na osiągnięcie celów środowiskowych do 2027 r.	
Fizykochemiczne	azot ogólny,OWO,BZT5, azot amonowy, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C
Biologiczne	IO, MMI
Chemiczne	nie dotyczy
Dla których program działań daje wysoki stopień pewności na osiągnięcie celów środowiskowych po 2027 r.	
Fizykochemiczne	nie dotyczy
Biologiczne	nie dotyczy
Chemiczne	nie dotyczy
Termin osiągnięcia celu środowiskowego	do 2027 r
Uzasadnienie odstępstwa czasowego (w trybie art. 4 ust. 4 RDW)	
Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)	
Naturalna podatność na presję wynikająca z potencjału sorpcyjnego zlewni	NIE - JCWP nie cechuje się naturalną podatnością na presję wskutek niekorzystnych wartości potencjału sorpcyjnego
Inne warunki naturalne	dopływ z innej JCWP procesy biochemiczne procesy fizykochemiczne
Wykonalność techniczna (dotyczy wyłącznie przypadków, w których przyczyną złego stanu wód są substancje priorytetowe wprowadzone dyrektywą 2013/39/UE)	nie dotyczy
Nieproporcjonalne koszty: (dotyczy wyłącznie przypadków, w których przyczyną złego stanu wód są substancje priorytetowe wprowadzone dyrektywą 2013/39/UE)	nie dotyczy
Podsumowanie	odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, OWO, BZT5, azot amonowy, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, MMI. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)”) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).
9.4. Ustalenie mniej rygorystycznego celu środowiskowego (odstępstwo w trybie art. 4 ust. 5 RDW):	
Czy ustanowiono odstępstwo?	Nie, dla danej JCWP nie zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej
Wskaźniki/grupa wskaźników, w zakresie których ustalono mniej rygorystyczny cel środowiskowy dla JCWP (odstępstwo w trybie art. 4 ust. 5 RDW)	nie dotyczy

Uzasadnienie odstępstwa polegającego na złagodzeniu celów środowiskowych (w trybie art. 4 ust. 5 RDW)	
Warunki naturalne będące trwałą przyczyną nieosiągnięcia celów środowiskowych	nie dotyczy
Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych	nie dotyczy
Wyjaśnienie braku alternatywnego sposobu zaspokojenia potrzeby społecznoekonomicznej	nie dotyczy
Podsumowanie	nie dotyczy
9.5. Czy w obrębie jcw planowane są inwestycje spełniające przesłanki odstępstwa z art. 4 ust. 7 RDW (wg stanu na 2021 rok)	
Czy ustanowiono odstępstwo?	Nie, dla danej JCWP nie zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej
10. POZA OBOWIĄZKOWĄ REALIZACJĄ KATALOGU DZIAŁAŃ KRAJOWYCH WDRAŻA SIĘ ZESTAW DZIAŁAŃ	
Działania podstawowe	
1 (działanie podstawowe)	
ID działania	RW20001028879__RWP_02.01__FC__02329
Grupa działań	Działania kontrolne
Nazwa działania	Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność
Opis działania	Działania kontrolne przestrzegania przez rolników rozporządzenia z dnia 12 lutego 2020 r w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” zgodnie z art. 108 pr. w., tj.: 1) stosowania programu działań, 2) spełnienia obowiązku posiadania planu nawożenia azotem, 3) stosowania nawozów zgodnie z planem nawożenia azotem.
Koszt realizacji [PLN]	353920
Źródło finansowania	1. Budżet państwa.
Termin realizacji	działanie ciągłe
Jednostka odpowiedzialna za realizację	WIOŚ w Bydgoszczy
Jednostka odpowiedzialna za sprawozdawczość	WIOŚ w Bydgoszczy
2 (działanie podstawowe)	
ID działania	RW20001028879__RWC_02.01__OC__00167
Kategoria działań	Poprawa warunków dla obszarów chronionych
Grupa działań	Działania wynikające z planów ochrony/planów zadań ochronnych ustanowionych dla obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie
Nazwa działania	Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych.
Opis działania	Prowadzenie corocznych zarybień przez uprawnionego do rybactwa. (rez. Rzeka Drwęca).
Koszt realizacji [PLN]	Zgodnie z wyceną sprawującego nadzór nad obszarem

Źródło finansowania	W zależności od czasu i zakresu realizacji działania oraz możliwości jednostki odpowiedzialnej za realizację np. Środki własne, Środki UE: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), Program LIFE, Środki krajowe - NFOŚiGW/WFOŚiGW, Mechanizm Finansowy EOG/Norweski Mechanizm Finansowy.
Termin realizacji	w okresie obowiązywania PZO/PO
Jednostka odpowiedzialna za realizację	RDOŚ Bydgoszcz
Jednostka odpowiedzialna za sprawozdawczość	RDOŚ Bydgoszcz
3 (działanie podstawowe)	
ID działania	RW20001028879__RWC_02.01_OC__00168
Kategoria działań	Poprawa warunków dla obszarów chronionych
Grupa działań	Działania wynikające z planów ochrony/planów zadań ochronnych ustanowionych dla obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie
Nazwa działania	Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych.
Opis działania	Odłów coroczny tarlaków troci wędrowniej i łosia atlantyckiego przez uprawnionego do rybactwa, w celu pobrania ikry, podchowu ryb i zarybienia rzeki Drwęcy. (rez. Rzeka Drwęca).
Koszt realizacji [PLN]	Zgodnie z wyceną sprawującego nadzór nad obszarem
Źródło finansowania	W zależności od czasu i zakresu realizacji działania oraz możliwości jednostki odpowiedzialnej za realizację np. Środki własne, Środki UE: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), Program LIFE, Środki krajowe - NFOŚiGW/WFOŚiGW, Mechanizm Finansowy EOG/Norweski Mechanizm Finansowy
Termin realizacji	w okresie obowiązywania PZO/PO
Jednostka odpowiedzialna za realizację	RDOŚ Bydgoszcz
Jednostka odpowiedzialna za sprawozdawczość	RDOŚ Bydgoszcz
4 (działanie podstawowe)	
ID działania	RW20001028879__RWC_02.01_OC__00169
Kategoria działań	Poprawa warunków dla obszarów chronionych
Grupa działań	Działania wynikające z planów ochrony/planów zadań ochronnych ustanowionych dla obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie
Nazwa działania	Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych.
Opis działania	Opracowanie i wdrożenie rozwiązań zapewniających udroźnienie rzeki w zakresie migracji. (rez. Rzeka Drwęca).
Koszt realizacji [PLN]	Zgodnie z wyceną sprawującego nadzór nad obszarem

Źródło finansowania	W zależności od czasu i zakresu realizacji działania oraz możliwości jednostki odpowiedzialnej za realizację np. Środki własne, Środki UE: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), Program LIFE, Środki krajowe - NFOŚiGW/WFOŚiGW, Mechanizm Finansowy EOG/Norweski Mechanizm Finansowy.
Termin realizacji	w okresie obowiązywania PZO/PO
Jednostka odpowiedzialna za realizację	RDOŚ Bydgoszcz
Jednostka odpowiedzialna za sprawozdawczość	RDOŚ Bydgoszcz
5 (działanie podstawowe)	
ID działania	RW20001028879_RWP_01.00_FC_02327
Kategoria działań	Gospodarka ściekowa
Grupa działań	Gospodarka ściekowa w aglomeracjach
Nazwa działania	Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.
Opis działania	Budowa kanału tłoczego przesyłowego od PS1 do oczyszczalni ścieków; Modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej na obszarze Starego Miasta.
Koszt realizacji [PLN]	3500000
Źródło finansowania	1. Środki własne.2. Środki UE: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR).3. Środki UE: Fundusz Spójności (FS).
Termin realizacji	2027
Jednostka odpowiedzialna za realizację	gmina Rypin
Jednostka odpowiedzialna za sprawozdawczość	gmina Rypin
Działania uzupełniające	
1. Działania uzupełniające	
ID działania	RW20001028879_RWP_04.01_FC_02328
Kategoria działań	Edukacja i informacja
Grupa działań	Działania edukacyjne i doradcze dla rolników
Nazwa działania	Ograniczenie zanieczyszczenia wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami
Opis działania	Promocja działań wynikających ze: „Zbioru zaleceń dobrej praktyki rolniczej” dla ograniczenia zanieczyszczenia wód związkami azotu i fosforu, których źródłem jest działalność rolnicza, w tym w szczególności działania ograniczające migrację biogenów wraz ze spływem powierzchniowym (przeciwdziałanie erozji, strefy buforowe i inne). Promocja działań wynikających z „Kodeksu doradczego dobrej praktyki rolniczej dotyczącej ograniczenia emisji amoniaku”. Działania doradcze ukierunkowane są na: doradztwo technologiczne, pomoc rolnikom w ubieganiu się o przyznanie pomocy finansowej ze środków pochodzących z funduszy UE lub innych instytucji krajowych i zagranicznych.
Koszt realizacji [PLN]	132720
Źródło finansowania	1. Środki własne.
Termin realizacji	2027
Jednostka odpowiedzialna za realizację	Kujawsko-pomorski ODR w Minikowie
Jednostka odpowiedzialna za sprawozdawczość	Kujawsko-pomorski ODR w Minikowie

Mapa 7 Zlewnia jednolitej części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) z lokalizacją presji poboru i zrztu RW 2001028879

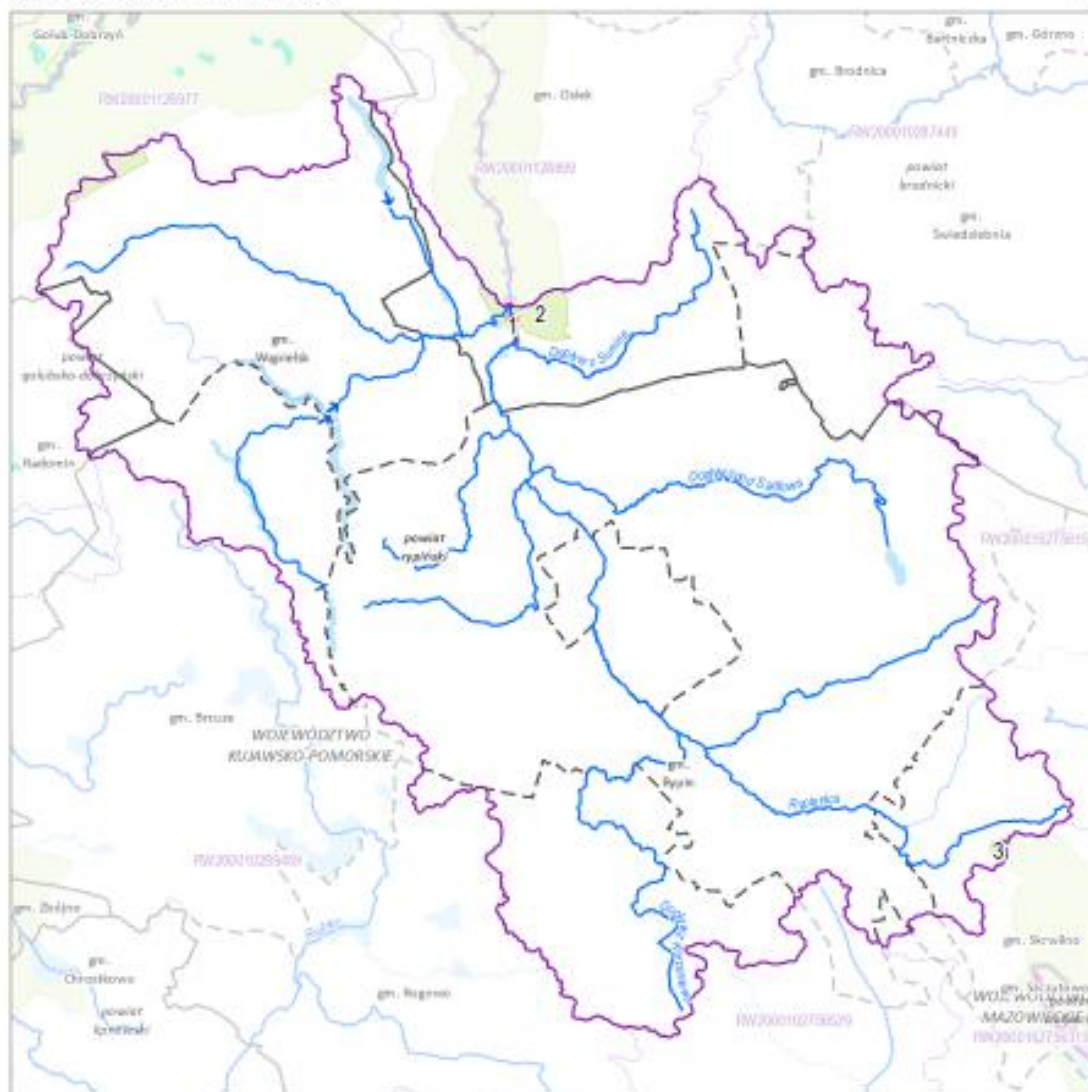

Źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200>

Mapa 8 Zlewnia jednolitej części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) z zaznaczeniem obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie

RW20001028879

Rypienica z Dopływem z jez. Długiego

Zlewnia jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych z zaznaczeniem obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk i gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie

1 Numer obszaru chronionego według karty

- Stawisko dokumentacyjne [0]
- Pomnik przyrody (punkt) [0]
- Pomnik przyrody (powierzchnia) [0]
- Park narodowy [0]
- Park krajoznawczy [0]
- Rezerwat przyrody [1]
- Utyłek ekologiczny [0]
- Obszar chronionego krajoznawstwa [2]
- Zespoły przyrodniczo-krajoznawcze [0]
- Specjalny obszar ochrony siedlisk (PUI) [0]
- Obszar specjalnej ochrony ptaków (PUB) [0]

Kierunek przepływu wody

- JCWP rzecznych (RW)
- Pozostałe ciekł
- leśnica i stoki wód
- Obszar zlewni wybranej JCWP RW
- Zlewnia JCWP RW
- Granice administracyjne:
- Pobli
- województwa
- powiatu
- gminy

0 4,5 9 km

Lokalizacja zlewni JCWP na tle podziału na RZGW

[3] - liczba obiektów w zlewni wybranej JCWP RW (obiekty mogą nakładać się na siebie)

Źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200>

Tabela 16 Cele z obszaru IV Dostępna przestrzeń i czyste środowisko w Rypinie

IV.1.	Gospodarowanie zasobami środowiska	IV.1.1.	Przestrzeganie zasad ładu przestrzennego w Mieście Rypin
		IV.1.2.	Jakość powietrza w Gminie Miasta Rypin
		IV.1.3.	Adaptacja do zmian klimatu w Gminie Miasta Rypin
		IV.1.4.	Środowisko naturalne i zachowanie jego zasobów

Źródło: Opracowanie własne

Propozycja programów wdrożeniowych:

- Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa kujawsko-pomorskiego uchwalony przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego Uchwałą Nr III/72/24 z dnia 17 czerwca 2024r. oraz
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa kujawsko-pomorskiego (Uchwała nr 17/699/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 30 kwietnia 2019 roku).
- Program ochrony środowiska województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024, przyjęty uchwałą nr XXXVI/611/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 25 września 2017r. oraz
- Program Ochrony Środowiska Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2022-2030 – Uchwała Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 sierpnia 2022r.
- Program Ochrony Powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu dla strefy kujawsko-pomorskiej (Uchwała nr LIX/804/23 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2023r.
- Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Rypin.
- Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Miasta Rypin na lata 2016-2032.
- Uchwała Rady Miasta Rypin nr XI/93/15 z dnia 8 października 2015r. w sprawie zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Rypin.
- Uchwała Rady Miasta Rypin nr LIX/358/2023 z dnia 23 stycznia 2023r. w sprawie uchwalenia zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rypin.
- Założenia do planu zaopatrzenia Miasta Rypin w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, Uchwała nr XLI/281/2017 Rady Miasta Rypin z dnia 19 października 2017r.
- Projekt regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Miasta Rypin, uchwała nr LV/355/2018r. z dnia 11 lipca 2018r.
- Plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych dla Miasta Rypin.

Tabela 17 Zestawienie wskaźników dla celu kierunkowego Gospodarowanie zasobami środowiska

CEL IV.1. GOSPODAROWANIE ZASOBAMI ŚRODOWISKA				
Cele operacyjne	Wskaźniki	Wartość bazowa	Rok	Wartość docelowa
Przestrzeganie zasad ładu przestrzennego w Gminie Miasta Rypin	Udział powierzchni Miasta objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego będącymi w trakcie opracowania w powierzchni gminy (%)/pow. ogółem (ha)	0,7/7,9 1,7/18,3 3,5/38,3	2021 2022 2023	Tendencja wzrostowa
Jakość powietrza w Gminie Miasta Rypin	Roczna ocena jakości powietrza pod względem ochrony zdrowia na podstawie pomiarów w wybranych miejscach	Według danych WIOŚ planuje własny	2020+	Klasa B

CEL IV.1. GOSPODAROWANIE ZASOBAMI ŚRODOWISKA				
Cele operacyjne	Wskaźniki	Wartość bazowa	Rok	Wartość docelowa
	Liczba dni z przekroczeniem dopuszczalnego poziomu stężeń dobowych pyłu zawieszonego PM10 w ciągu roku	monitoring od 2025r.		Poniżej 30 dni
Adaptacja do zmian klimatu w Gminie Miasta Rypin	Odpady komunalne wytwarzane w ciągu roku w Mieście Rypin - t	6 106,13 5 841,41 5 992,10	2021 2022 2023	Tendencja spadkowa
	Udział terenów zieleni: lasów, parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej oraz ulicznej w powierzchni Miasta Rypin %	2,4	2021-2023	Utrzymanie poziomu
	Liczba wymienionych źródeł ciepła na terenie Gminy Miasta Rypin	70 130 126 86	2020 2021 2022 2023	Całkowita wymiana w Gminie Miasta Rypin
	Liczba gospodarstw domowych korzystających z sieci kanalizacyjnej	1 624 1 659 1 669	2021 2022 2023	Tendencja wzrostowa
Środowisko naturalne i zachowanie jego zasobów	Ilość pomników przyrody	8 8 8	2021 2022 2023	Utrzymanie poziomu
	Zużycie wody z wodociągów w m ³ w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w ciągu roku	29,9 m ³ 30 m ³ 31 m ³	2021 2022 2023	Poniżej 33 m ³
	Udział odpadów posegregowanych w ogólnej ilości odpadów %	33,4 % 34,5 % 38,0 %	2021 2022 2023	Tendencja wzrostowa

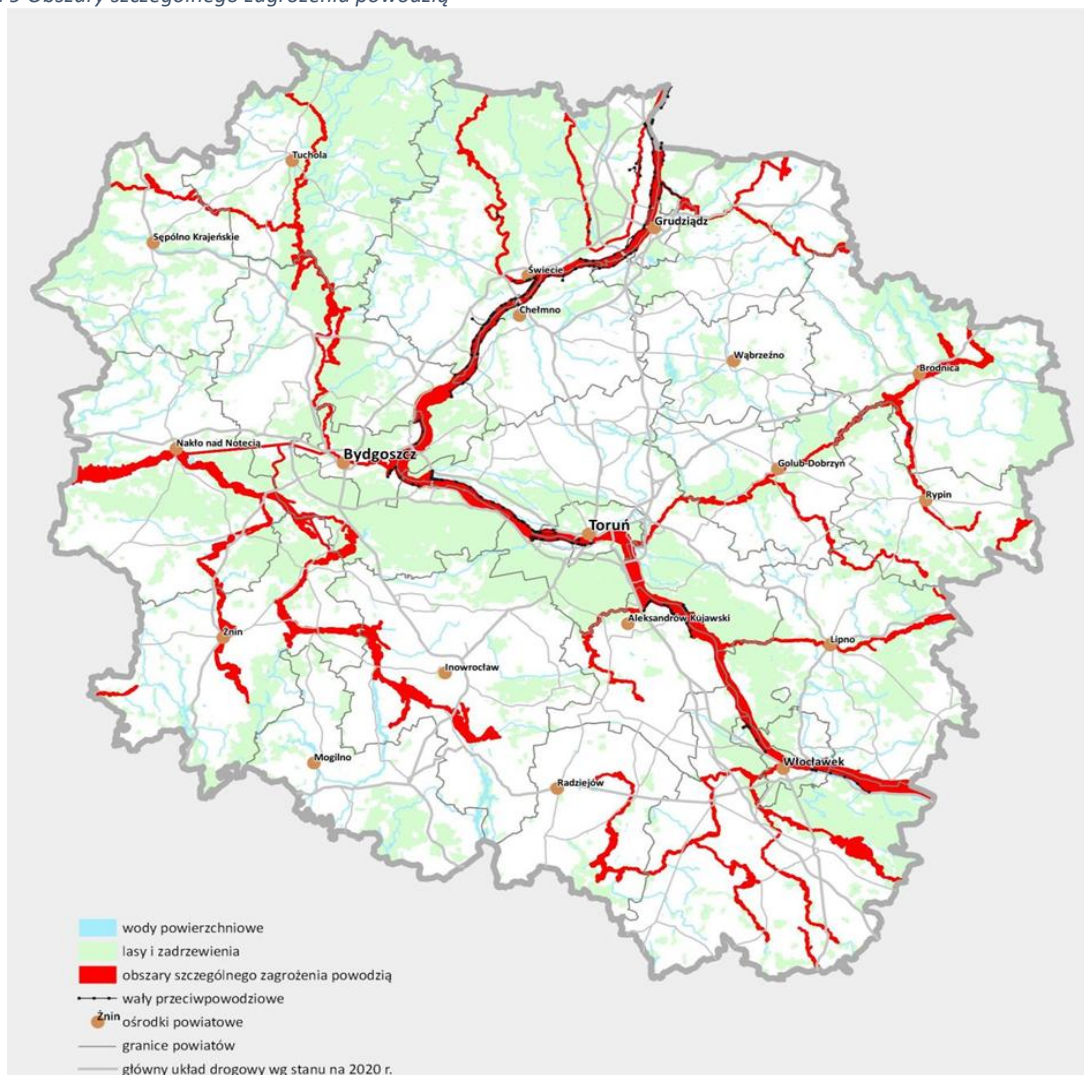
Źródło: Opracowanie własne

Kierunki działań:

- Zwiększanie odsetka powierzchni Miasta Rypin objętego miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.
- Wdrażanie zasad projektowania uniwersalnego – dostosowanie do potrzeb osób w każdym wieku – zarówno dla inwestycji gminnych jak i innych inwestorów.
- Konsultowanie rozwiązań architektonicznych i przestrzennych dla inwestycji gminnych na etapie przedprojektowym; organizacja konkursów architektonicznych.
- Wypracowanie zasad i standardów zagospodarowania przestrzeni publicznych.
- Rewitalizacja terenów zdegradowanych przestrzennie i środowiskowo.
- Wprowadzanie rozwiązań finansowych, technicznych i prawnych, przyspieszających wymianę źródeł ogrzewania na niskoemisyjne.
- Wdrażanie przedsięwzięć związanych z rozwojem zero- i niskoemisyjnych form transportu w Gminie Miasta Rypin.
- Wdrażanie rozwiązań zmierzających do racjonalizacji/ograniczenia zużycia energii w budynkach użyteczności publicznej oraz w ramach realizowanych usług gminnych.
- Promowanie budownictwa energooszczędnego.
- Ochrona przyrody: utrzymanie i ochrona terenów zieleni, ochrona gatunkowa roślin i zwierząt, ochrona bioróżnorodności, ochrona przed gatunkami inwazyjnymi.

- Zintegrowane zarządzanie wodami opadowymi w oparciu o tzw. szarą i błękitno – zieloną infrastrukturę.
- Inwestycje usprawniające system gospodarki wodą pitną oraz odprowadzania i oczyszczania ścieków.
- Rozbudowa systemu unieszkodliwiania odpadów komunalnych.
- Identyfikacja terenów zanieczyszczonych (skażonych) i usuwanie zanieczyszczeń.
- Realizacja różnorodnych form edukacji ekologicznej, skierowanej do różnych grup mieszkańców oraz współpraca z organizacjami społecznymi, przedsiębiorcami, uczelniami.
- Koordynowanie działań z zakresu edukacji ekologicznej jednostek gminnych.

Mapa 9 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

Źródło: Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

4.5. Nowoczesny transport i komunikacja w Ryplinie

Strategia Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+ przyjmuje, że w ramach systemu transportowego województwa niezbędna będzie koordynacja systemów transportu publicznego, prowadzonych przez Samorząd Województwa a także przewozów prowadzonych przez samorządy gminne i powiatowe oraz działalności przewoźników komercyjnych. Zakłada się, że optymalnym rozwiązaniem będzie wykorzystanie transportu kolejowego jako najbardziej ekologicznego, szybkiego, niezależnego i komfortowego środka transportu. Z uwagi na obecne uwarunkowania oraz widoczne starania w kierunku przywrócenia połączeń do Żnina,

Sępólna Krajeńskiego i Chełmna zasadnym staje się merytoryczne wsparcie tych inicjatyw, a także rozpoczęcie prac koncepcyjno-projektowych nad stworzeniem nowej relacji Rypin-Golub Dobrzyń – Kowalewo Pomorskie zgodnie z wybranymi potrzebami województwa w zakresie inwestycji infrastrukturalnych realizujących poprawę dostępności oraz spójności województwa o wymaganej dużej skali inwestycyjnej¹.

W 2030 roku Gminę Miasta Rypin charakteryzuje dobra dostępność wewnętrzna i zewnętrzna, oparta na niskoemisyjnej komunikacji publicznej, wykorzystującej nowoczesne rozwiązania w zakresie mobilności miejskiej. Podstawą lokalnego transportu pasażerskiego jest niskoemisyjna komunikacja autobusowa. Ważnymi elementami systemu mobilności zbiorowej są transport rowerowy oraz ruch pieszy, oparte na dobrze rozwiniętej i bezpiecznej infrastrukturze. Preferencje dla komunikacji publicznej zachęcają mieszkańców do rezygnacji z indywidualnej komunikacji samochodowej. Wysoka jakość komunikacji publicznej oraz infrastruktury transportowej dostosowanej do potrzeb różnych grup ułatwia prowadzenie aktywnego trybu życia i korzystania z oferowanych przez Gminę usług. System transportu autobusowego oraz sieć dróg rowerowych służy spójności transportowej w ramach Powiatu. Gmina Miasta Rypin jest dobrze skomunikowana z innymi ośrodkami gospodarczymi w kraju i za granicą poprzez system dróg, w tym dróg ekspresowych. Kontaktom wewnętrznym i zewnętrznym służy nowoczesna, rozwinięta infrastruktura informacyjno-komunikacyjna.

W ramach Strategii przewiduje się realizację ponadregionalnych i regionalnych tras rowerowych, na które składają się m.in. przebiegające przez obszar Miasta Rypin:

- z Rypin do Ostrowitego
- z Rypina do Wąpielska.

(Trasa rowerowa Szlakami Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego – dystans 44,22km, Trasa rowerowa w poszukiwaniu Czubajki Kani czyli wycieczka do Górznińsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego – dystans 26,84km, Trasa rowerowa Kowalewo Pomorskie – Golub Dobrzyń – Iława – dystans 140,11km.

Tabela 18 Cele z obszaru V Nowoczesny transport i komunikacja w Rypinie

V.1.	Spójny system transportowy w Mieście Rypin	V.1.1.	Rozwiązania transportowe bezpieczne przyjazne, ekologiczne, i funkcjonalne dla mieszkańców Rypina
		V.1.2.	Wewnętrzna i zewnętrzna dostępność transportowa w obszarze Powiatu i Regionu
V.2.	E – dostępność w Mieście Rypin	V.2.1.	Dostęp do infrastruktury komunikacyjno – informacyjnej

Źródło: Opracowanie własne

Propozycja programów wdrożeniowych:

- Wieloletni program utwardzania ulic gruntowych zlokalizowanych na terenie Miasta Rypin.
- Program ochrony środowiska dla powiatu rypińskiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 (uchwała nr XXXVIII/236/2018 Rady Powiatu w Rypinie z dnia 10 października 2018r.
- Strategia Rozwoju Elektromobilności dla Gminy Miasta Rypin, Uchwała nr XL/253/2921 z dnia 29 listopada 2021r.
- Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030r. – Strategia Przyspieszenia 2030+ przyjęta Uchwałą nr XXVIII/399/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2020r.

Tabela 19 Zestawienie wskaźników dla celu kierunkowego Spójny system transportowy w Mieście Rypin

¹ Załącznik do uchwały nr XXVIII/399/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2020 r. Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+, str. 182.

CEL V.1. SPÓJNY SYSTEM TRANSPORTOWY W MIEŚCIE RYPIN				
Cele operacyjne	Wskaźniki	Wartość bazowa	Rok	Wartość docelowa
Rozwiązania transportowe bezpieczne, przyjazne, ekologiczne, i funkcjonalne dla mieszkańców Rypina	Długość wydzielonej infrastruktury rowerowej KM	4,7 4,8	2022 2023	Tendencja wzrostowa
Wewnętrzna i zewnętrzna dostępność transportowa w obszarze Powiatu i Regionu	Zwiększenie dostępności połączeń kolejowych w obrębie Miasta Rypin	1 1	2022 2023	Utrzymanie poziomu
	Średni czas podróży do innych ośrodków Regionu samochód/ autobus– liczba godzin)	Samochód: Rypin– Włocławek – ok. 1 h Rypin– Toruń – ok. 1,15 h Rypin– Bydgoszcz – ok. 2,0 h Autobus: Rypin- Bydgoszcz- ok.3,5 h Rypin- Toruń- ok. 2 h	2023	Tendencja spadkowa

Źródło: Opracowanie własne

Kierunki działań:

- Budowa zintegrowanego systemu transportu rowerowego w tym budowa ścieżek rowerowych.
- Modernizacja i rozbudowa infrastruktury ruchu pieszego.
- Realizacja programu utwardzania ulic gruntowych w Mieście Rypinie.
- Realizacja przedsięwzięć na rzecz ograniczenia hałasu komunikacyjnego.
- Rozwój linii międzygminnych komunikacji publicznej w ramach współpracy z PKS.
- Zabieganie o realizację inwestycji krajowych i regionalnych dotyczących budowy dróg ekspresowych, budowy suchego portu/platformy multimodalnej, modernizacji linii kolejowych.
- Cykliczne badania zachowań transportowych mieszkańców (nie rzadziej niż co pięć lat), pozwalających ocenić skuteczność dotychczasowych działań.

Tabela 20 Zestawienie wskaźników dla celu kierunkowego E-dostępność

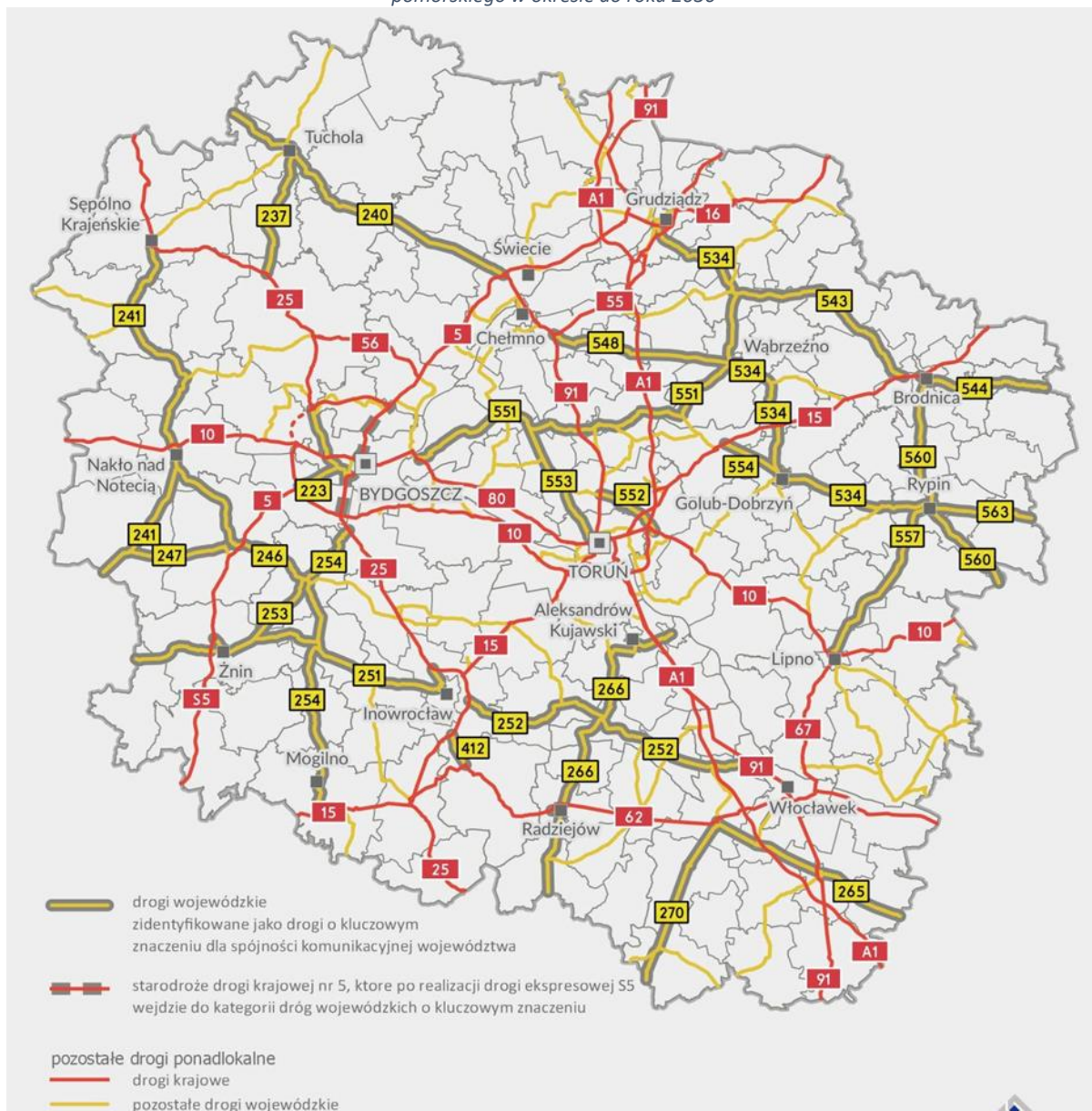
CEL V.2. E – DOSTĘPNOŚĆ W MIEŚCIE RYPIN				
Cele operacyjne	Wskaźniki	Wartość bazowa	Rok	Wartość docelowa
Dostęp do infrastruktury komunikacyjno – informacyjnej	Udział mieszkań w % z możliwym dostępem do Internetu szerokopasmowego o przepustowości powyżej 100 Mb/s	95 %	2022-2023	100
	Liczba instalacji techniczno-sanitarnych:	93,8	2021 2022 2023	Tendencja wzrostowa
	- % I. mieszkań przyłączonych do Wodociągów	93,9		
	- % I. mieszkań korzystających z centralnego ogrzewania	85,7		
	- % I. mieszkań korzysta z gazu sieciowego	86,0		
		86,1		
		5,6		
		6,5		
		7,7		

Źródło: Opracowanie własne

Kierunki działań:

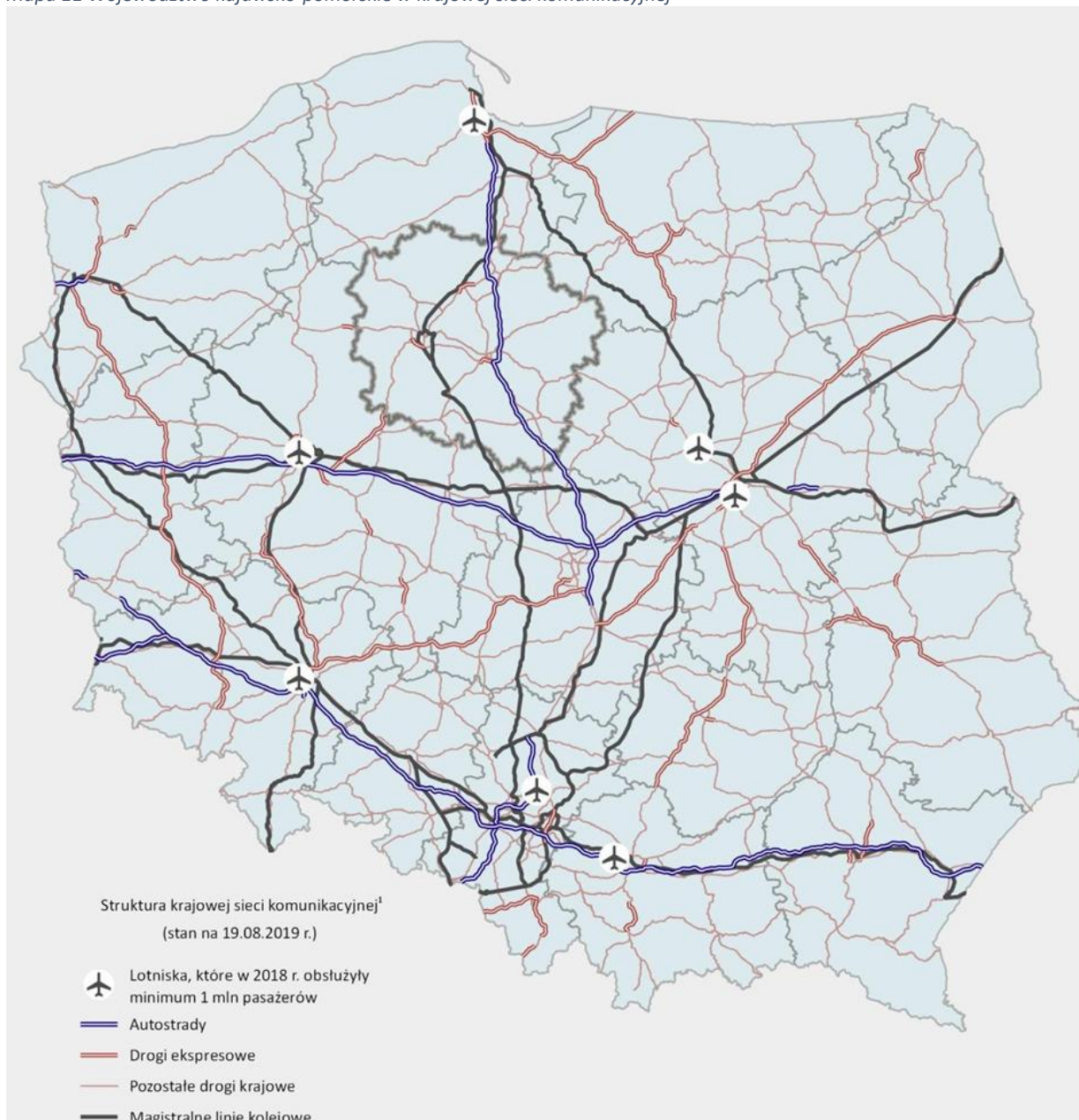
- Rozwój infrastruktury szybkiego Internetu, łączy światłowodowych.
- Zwiększanie dostępności bezpłatnego Internetu w obiektach użyteczności publicznej.
- Rozwój usług świadczonych elektronicznie.

Mapa 10 Identyfikacja dróg wojewódzkich kluczowych dla zapewnienia spójności komunikacyjnej województwa kujawsko-pomorskiego w okresie do roku 2030

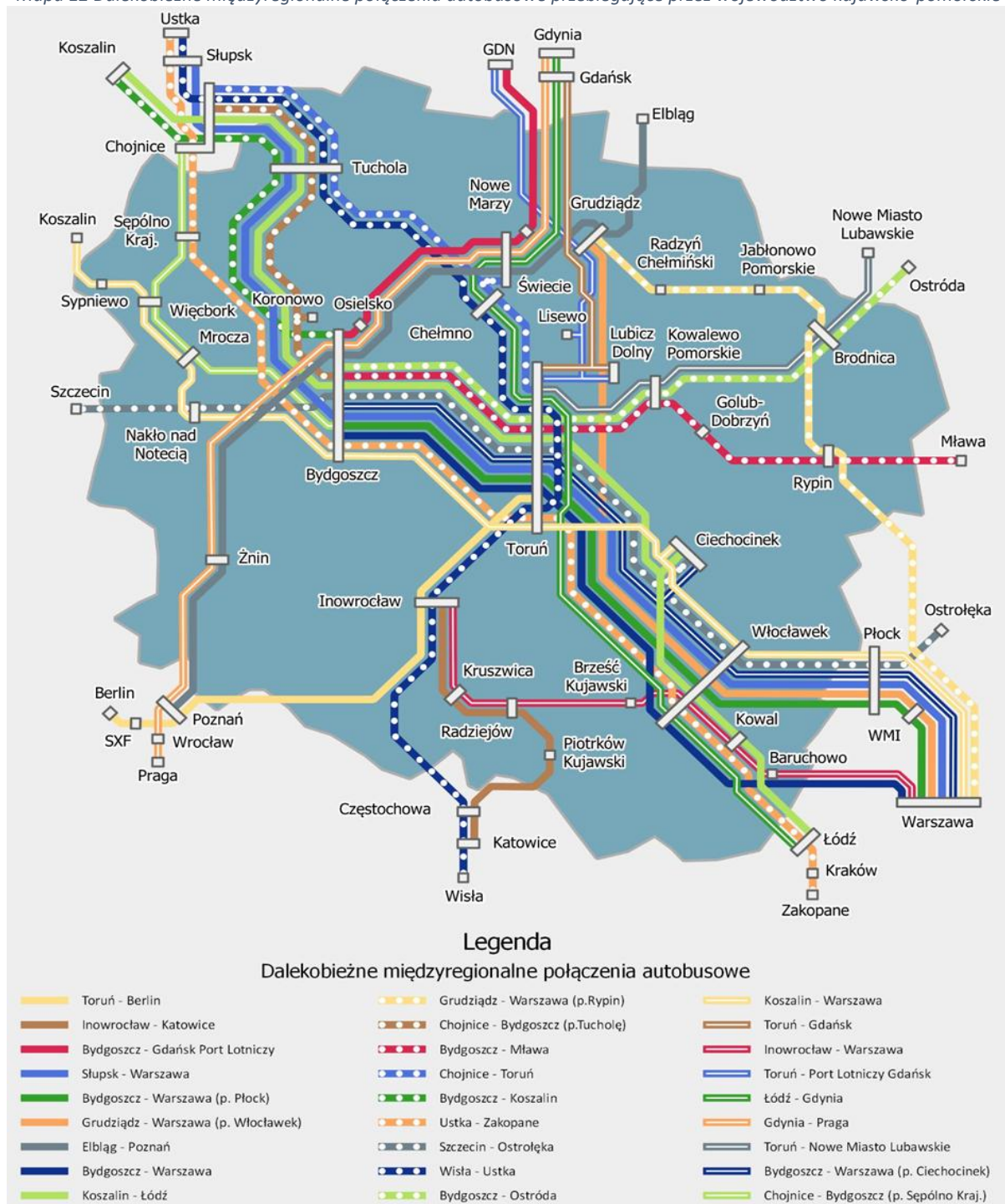
Źródło: Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

Mapa 11 Województwo kujawsko-pomorskie w krajowej sieci komunikacyjnej

Źródło: Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030

Mapa 12 Dalekobieżne międzyregionalne połączenia autobusowe przebiegające przez województwo kujawsko-pomorskie

Źródło: Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030

4.6. Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka w Rypinie

W 2030 roku Gmina Miasta Rypin wyróżnia się dynamicznym, nowoczesnym środowiskiem gospodarczym włączonym w nurt globalnych wydarzeń ekonomicznych, wspieranym przez dobrze rozwiniętą współpracę międzynarodową przedsiębiorców i samorządu Miasta Rypin. Firmy cechuje wysoka innowacyjność oparta zarówno na własnych działaniach, współpracy z ośrodkami badawczymi, jak i transferze technologii z zewnątrz. Dzięki temu mogą one oferować atrakcyjne miejsca pracy. Rozwojowi gospodarczemu służy potencjał uczelni wyższych, będących zarówno kuźnią wykwalifikowanych kadr, jak również zapleczem badawczym dla lokalnych firm.

Stan gospodarki oraz wysoka wydajność pracy i dostępność terenów inwestycyjnych powodują, że Gmina Miasta Rypin jest atrakcyjnym miejscem do lokowania działalności gospodarczej.

Tabela 21 Cele z obszaru VI Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka w Rypinie

VI.1.	Konkurencyjna gospodarka	VI.1.1.	Atrakcyjne miejsca pracy w Gminie Miasta Rypin
		VI.1.2.	Dogodne warunki dla rozwoju usług, produkcji i handlu
		VI.1.3.	Dogodne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości opartej na projektach innowacyjnych w Gminie Miasta Rypin
		VI.1.4.	Rozwój sieci współpracy w układzie obejmującym obszar Powiatu i Regionu
		VI.1.5.	Gmina Miasta Rypin atrakcyjna dla turystów
VI.2.	Gmina otwarta na innowacje	VI.2.1.	Gmina Miasta Rypin promująca lokalnych, innowacyjnych przedsiębiorców
		VI.1.1.	Atrakcyjne miejsca pracy w Gminie Miasta Rypin

Źródło: Opracowanie własne

Propozycja programów wdrożeniowych:

- Program przeciwdziałania bezrobociu, promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy
- Program wsparcia rozwoju gospodarczego Miasta Rypin (planowany)
- Program rozwoju turystyki w Gminie Miasta Rypin (planowany)
- Program współpracy Miasta Rypin ze środowiskiem akademickim Regionu (planowany)

Tabela 22 Zestawienie wskaźników dla celu kierunkowego Konkurencyjna gospodarka

CEL VI.1. KONKURENCYJNA GOSPODARKA				
Cele operacyjne	Wskaźniki	Wartość bazowa	Rok	Wartość docelowa
Atrakcyjne miejsca pracy w Gminie Miasta Rypin	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w relacji do średniej gmin powiatu	4 668,80 6 398,75 7 007,00	2021 2022 2023	Tendencja wzrostowa
	Pracujący w gospodarce narodowej	5 394 5 423	2022 2023	Tendencja wzrostowa
Dogodne warunki dla rozwoju usług, produkcji i handlu	Liczba spółek handlowych w Rypinie	95 106 109	2021 2022 2023	Tendencja wzrostowa
	Liczba mikroprzedsiębiorstw	1 763 1762 1791	2021 2022 2023	Tendencja wzrostowa
	Liczba spółek cywilnych	111 112 115	2021 2022 2023	Utrzymanie poziomu

CEL VI.1. KONKURENCYJNA GOSPODARKA				
Cele operacyjne	Wskaźniki	Wartość bazowa	Rok	Wartość docelowa
Dogodne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości opartej na projektach innowacyjnych w Rypinie	Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON	1 855 1852 1883	2021 2022 2023	Tendencja wzrostowa
	Liczba spółek z udziałem kapitału zagranicznego w rejestrze REGON	5 5 4	2021 2022 2023	Tendencja spadkowa
Rozwój sieci współpracy w układzie obejmującym obszar Powiatu i regionu	Liczba podmiotów z Miasta Rypin prężnie funkcjonujących	2 2 3	2021 2022 2023	Tendencja wzrostowa
Gmina Miasta Rypin atrakcyjna dla turystów	Liczba miejsc noclegowych w obiektach agroturystycznych	42 42 42 42	2020 2021 2022 2023	Utrzymanie poziomu
	Liczba cyklicznych imprez turystycznych/sportowych	20 24 28	2021 2022 2023	Tendencja wzrostowa

Źródło: Opracowanie własne

Kierunki działań:

- Działania związane z promocją gospodarczą i ofertą inwestycyjną Miasta Rypin.
- Zaangażowanie Miasta Rypin w inicjatywy klastrowe.
- Rozwijanie współpracy Miasta Rypin z uczelniami i przedsiębiorcami.
- System szkoleń, działań i projektów podnoszących aktywność zawodową i przedsiębiorczość mieszkanki i mieszkańców Miasta Rypin.
- Rozwój różnych form edukacji z zakresu przedsiębiorczości.
- Rozwój usług, świadczonych na rzecz gospodarki i szeroko rozumianego biznesu w oparciu o funkcjonujące w Gminie Miasta Rypin instytucje otoczenia biznesu.
- System ulg dla przedsiębiorców.
- Rozwój ekonomii współdzielenia oraz ekonomii społecznej.
- Wdrażanie rozwiązań w partnerstwie publiczno-prywatnym i publiczno-społecznym.
- Realizacja inwestycji infrastrukturalnych poprawiających warunki prowadzenia działalności gospodarczej.
- Promocja gospodarcza Miasta Rypin w kraju i za granicą (targi, konferencje, misje gospodarcze).
- Rozwój produktów turystycznych oparty na walorach Miasta Rypin i dziedzictwie przemysłowym oraz na potencjale kulturowym.

Tabela 23 Zestawienie wskaźników dla celu kierunkowego Gmina otwarta na innowacje

CEL VI.2. GMINA OTWARTA NA INNOWACJE				
Cele operacyjne	Wskaźniki	Wartość bazowa	Rok	Wartość docelowa
Gmina Miasta Rypin promująca lokalnych, innowacyjnych przedsiębiorców	Liczba przedsiębiorców wspierających inicjatywy lokalne	7 8 9	2019 2020 2021	Tendencja wzrostowa
	Liczba przedsiębiorców otwartych na rozwiązania technologiczne	2 2	2021 2022	Utrzymanie poziomu

CEL VI.2. GMINA OTWARTA NA INNOWACJE

Cele operacyjne	Wskaźniki	Wartość bazowa	Rok	Wartość docelowa
		2	2023	

Źródło: Opracowanie własne

Kierunki działań:

- Przyznawanie nagród Burmistrza Miasta Rypin w dziedzinie innowacyjności.
- Wzmocnienie więzi naukowo-biznesowych regionalnych uczelni z przedsiębiorcami.
- Pobudzanie narzędzi budowy innowacyjnej gospodarki.

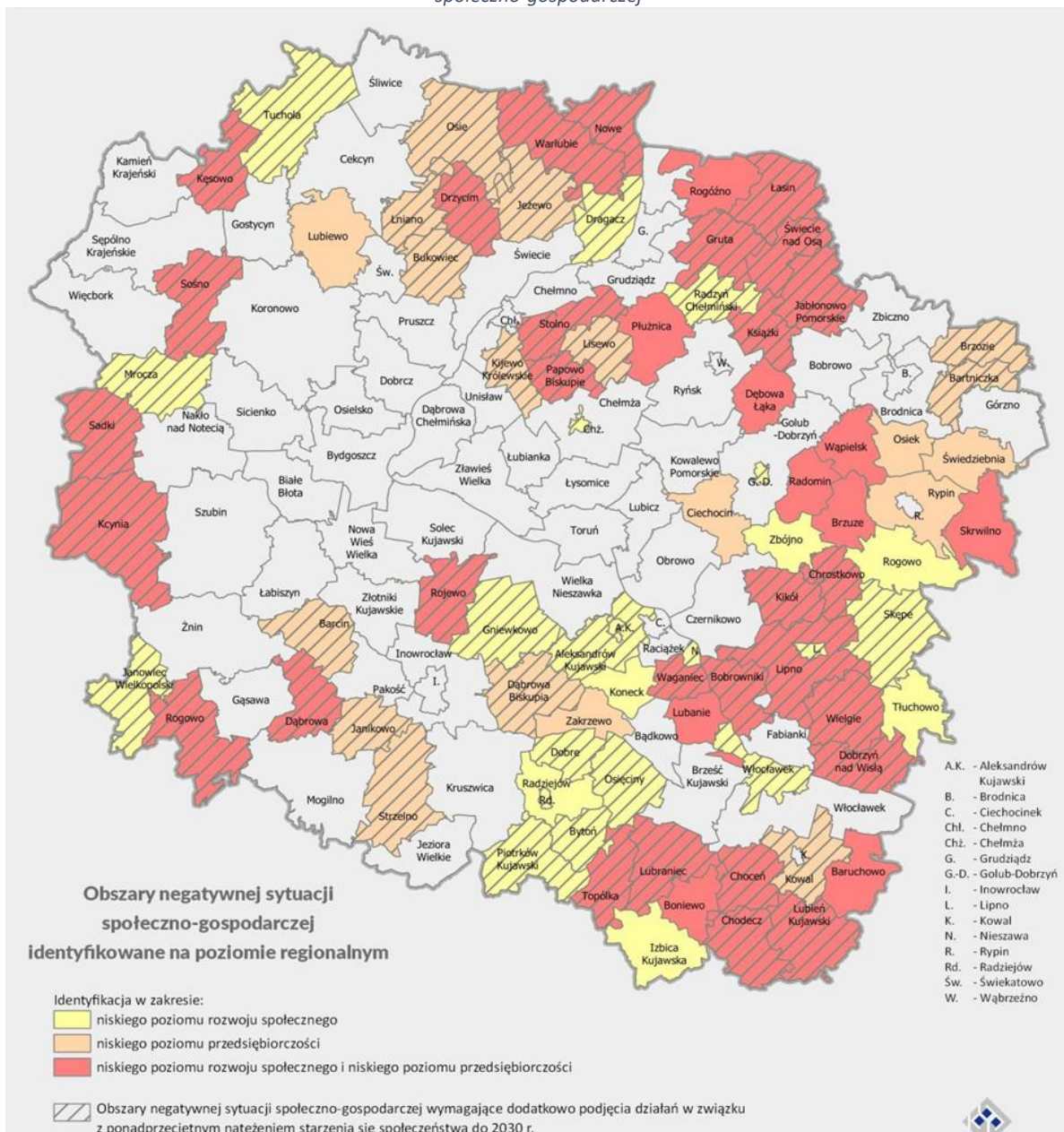
V. Model Struktury Funkcjonalno-Przestrzennej w Gminie Miasta Rypin

Mapa 13 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030-obszary wymagające rozwiązań sytuacji problemowej zidentyfikowanych na poziomie krajowym

Źródło: Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030

Mapa 14 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030-obszary wymagające rozwiązań sytuacji problemowej zidentyfikowanych na poziomie regionalnym w zakresie negatywnej sytuacji społeczno-gospodarczej

Źródło: Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030

Misja strategiczna Gminy Miasta Rypin zakłada podnoszenie jakości życia mieszkańców przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju. Wspomniany rozwój odnosi się do sfery społecznej, ekonomicznej, środowiskowej, przestrzennej oraz instytucjonalno-politycznej.

Obszar Miasta Rypin ma być miejscem zapewniającym swoim mieszkańcom najlepsze rozwiązania na każdym etapie życia, ma być Miastem gdzie każdy Mieszkaniec znajdzie odpowiednie warunki rozwoju co w konsekwencji prowadzi do wzrostu społeczno-gospodarczego oraz konkurencyjności jednostki.

Rolą modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej jest zobrazowanie przyjętej wizji rozwoju, do powstania której przyczynią się efekty realizacji celów rozwojowych strategii, również tych z zakresu zagospodarowania przestrzennego. Dotychczasowe doświadczenia planistyczne ugruntowały wykorzystanie w dokumentach planistycznych struktury funkcjonalno-przestrzennej. Została ona określona jako układ przestrzenny kształtujący funkcjonalność jednostki, na który składa się rozmieszczenie głównych elementów przyrodniczych i społeczno-gospodarczych oraz obszarów wyróżniających się charakterem i dynamiką procesów rozwojowych wraz z ich zależnościami i powiązaniem.

Ustawodawca pozostawił jednak pełną swobodę przy kształtowaniu modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej. Tak więc treść i sposób przedstawienia modelu będą zależać od charakteru terenu objętego modelem, przyjętych kierunków rozwoju i stopnia zaawansowania ich realizacji oraz koncepcji autorów.

Przejawem zintegrowanego podejścia w planowaniu rozwoju jest określenie w Strategii Rozwoju Miasta Rypin ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie.

Kierując się koncepcją funkcjonalno-przestrzenną rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego, zakładającą 6 podstawowych elementów stanowiących ogólne ramy rozwoju, w ramach Gminy Miasta Rypin możemy scharakteryzować m.in.:

- **Kluczowe elementy budujące potencjał ponadregionalny i przewagi konkurencyjne województwa** – czyli potencjał na bazie, którego możliwe będzie uruchomienie nowych procesów rozwojowych, istotnie zwiększających możliwości rozwoju województwa.
  - Na terenie Miasta Rypin przeważają gleby płowe, które charakteryzują się wysokimi klasami bonitacyjnymi (I-IV b) co wskazuje, że są to dobrej jakości obszary dla produkcji rolnej. Na obszarze Miasta występują również gleby bielcowe i gleby pochodzenia hydrogenicznego, a zwłaszcza w okolicy rzeki Rypienicy.
- **Założenia polityki terytorialnej województwa**
  - Gmina Miasta Rypin należy do IV poziomu polityki terytorialnej, do OPPT – obszaru prowadzenia polityki terytorialnej Rypina. Na poziomie IV wyróżnia się 19 OPPT obejmujących powiaty, przy czym w przypadku 4 par tworzonych przez miasta na prawach powiatów oraz powiaty ziemskie, tworzy się jeden „obszar prowadzenia polityki terytorialnej” dla każdej z ww. par.

Kategorie interwencji szczególnie dedykowane dla IV poziomu polityki terytorialnej:

- rozwój potencjału gospodarczego (tworzenie nowych miejsc pracy, w uzasadnionych lokalizacjach – wyznaczanie terenów inwestycyjnych), zwiększanie aktywności zawodowej mieszkańców – dotyczy zadań nierealizowanych w ramach poziomów (II) i (III),

- rozwój infrastruktury i pełnienie zadań na rzecz ludności wymagającej wsparcia, w tym zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami i osób starszych,
- poprawa możliwości obsługi mieszkańców w zakresie usług o charakterze powiatowym/lokalnym – szkolnictwo ponadpodstawowe, zwłaszcza zawodowe, szkolnictwo ponadpodstawowe artystyczne, edukacja dorosłych, poprawa jakości kształcenia na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym, specjalistyczna ochrona zdrowia (typowa dla poziomu powiatowego), edukacja przedszkolna, opieka nad dziećmi w wieku do lat 3, infrastruktura aktywizacji i włączenia społecznego, infrastruktura kultury o znaczeniu powiatowym,
- rozwój infrastruktury i pełnienia zadań na rzecz ludności wymagającej wsparcia, w tym zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami i osób starszych,
- rozwiązywanie problemów środowiskowych (zwłaszcza w aspekcie stanu powietrza związanego z niską emisją z systemów grzewczych i transportu spalinowego), ochrona przyrody i wzmacnianie bioróżnorodności,
- rozwiązywanie problemów społecznych w rejonach współwystępowania problemów pozaspołecznych (rewitalizacja),
- zwiększanie potencjału przestrzeni publicznych oraz koordynacja polityki przestrzennej, zwłaszcza w celu racjonalizacji gospodarowania przestrzenią, dla zapobiegania rozpraszania osadnictwa,
- wykorzystanie potencjałów endogenicznych, takich jak turystyka wodna, inne specyficzne walory przyrodnicze i kulturowe mogące być podstawą dla rozwoju gospodarczego lub pełnienia ważnych funkcji rekreacyjnych i/lub integracyjnych dla lokalnych społeczności,
- rozwój transportu publicznego w relacjach do Bydgoszczy i/lub Torunia,
- rozwój dróg rowerowych jako bezpiecznego dojazdu do placówek usługowych, miejsc pracy i węzłów przesiadkowych oraz niskoemisyjnej alternatywy dla innych rodzajów transportu,
- rozwój dróg rowerowych o charakterze rekreacyjnym i turystycznym, w tym zwłaszcza zapewniających dostępność i umożliwiających wykorzystanie walorów (przyrodniczych i kulturowych) stanowiących potencjały endogeniczne (rozwój funkcji turystycznej na bazie lokalnych potencjałów endogenicznych),
- wsparcie dla realizacji inwestycji wodno-kanalizacyjnych w tym integracja systemów dla RLM liczących powyżej 10 tys. w relacjach miasta – obszary podmiejskie.

➤ **Obszary strategicznej interwencji** – to obszary, które wyróżniają się zestawem cech (funkcjonalnych, społeczno-gospodarczych, przestrzennych i innych), które w pozytywny lub negatywny sposób wyodrębniają je z otoczenia, pozwalając określić granice tego obszaru.

Obszary strategicznej interwencji dzielimy na:

a) Zdefiniowane na poziomie krajowym, wobec których politykę rozwoju adekwatną do przedmiotu delimitacji prowadzi Rada Ministrów RP:

- Miasto Rypin zostało wskazane na poziomie krajowym jako „**OSI miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze**” a zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego w przypadku wyróżnienia miejskich obszarów funkcjonalnych miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze jako OSI należy traktować obszary funkcjonalne, a nie wyłącznie wskazane miasta. Jeśli dokumenty odrębne, formułujące politykę krajową wobec powyższych miast, nie określą metody określania ich obszarów funkcjonalnych, to za obszar funkcjonalny „miasta średniego tracącego”

funkcje społeczno-gospodarcze, miasta stagnujące (umiarkowane powiększanie niekorzystnego dystansu, zła sytuacja społeczno – gospodarcza) należy uznać w przypadku m.in. Rypina – obszar gmin miejskich.

- Gmina Miasta Rypin jest zarówno miastem stagnującym oraz gminą zagrożoną trwałą marginalizacją. Obszar określany z poziomu polityki krajowej. Przynależność miast wg materiałów ministerstwa właściwego ds. prowadzenia polityki regionalnej (aktualnie opublikowana przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Rozwoju – „Zaktualizowana lista gmin zagrożonych trwałą marginalizacją, programowanie 2021-2027”)

b) Obszary identyfikowane na poziomie wojewódzkim:

- OSI obszarów peryferyjności transportowej. Wewnętrzne peryferia. Zasięg terytorialny określony na załączniku graficznym pt. „Model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030” – do uszczegółowienia na etapie sporządzania Planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Instrument IIT, wsparcie poprzez dedykowane działania transportu publicznego/brak uzgodnień.

Zgodnie z wytycznymi Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego na terenie gminy Miasta Rypin planuje się następujące działania:

PROJEKTY KLUCZOWE PLANOWANE NA TERENIE GMINY MIASTA RYPIN

- Nr projektu **447** „Budowa obwodnic miejscowości na drogach krajowych i wojewódzkich”

Celem projektu jest wyprowadzenie ruchu tranzytowego przemieszczającego się drogami kategorii krajowej i wojewódzkiej poza centra miast, ograniczając tym samym liczbę pojazdów poruszających się po centrach miast, ograniczając emisję spalin i zwiększając bezpieczeństwo niechronionych użytkowników ruchu drogowego. Wskazuje się następujące miejscowości:

- w ciągu dróg wojewódzkich: Rypin (DW 534, DW 560, DW 563, DW 557)

W zależności od własności dróg zadania należą do administracji rządowej lub samorządu województwa Kujawsko-Pomorskiego.

- Nr projektu **461** „Pakiet projektów mających na celu realizację nowej infrastruktury kolejowej na rzecz spójności województwa
- „V. Odbudowa połączenia linii kolejowej 209 Kowalewo Pomorskie-Golub Dobrzyń wraz z budową nowego odcinka Golub-Dobrzyń-Rypin w celu budowy nowego ciągu komunikacyjnego”.

Zadanie administracji rządowej przy możliwym udziale współfinansowania ze Środków UE Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

- Nr projektu **462** „Pakiet projektów mających na celu modernizację i wykorzystanie istniejącej infrastruktury kolejowej na rzecz spójności województwa”
- „VII. Odbudowa połączenia linii kolejowej 33 Brodnica-Rypin-Płock-Kutno. Odbudowa połączenia linii kolejowej 33 Brodnica-Rypin-Kutno w celu poprawy dostępności wschodniej części województwa w relacjach międzyregionalnych”.

Zadanie administracji rządowej przy możliwym udziale współfinansowania ze środków UE Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

W tabeli poniżej zestawiono zagadnienia mające decydujący wpływ na prognozowany ład przestrzenny w Gminie Miasta Rypin w okresie objętym dokumentem. Nie zidentyfikowano zaleceń adresowanych kierunkowo do Miasta Rypin w „Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030” przyjętej uchwałą nr 376/XXXI/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 12 kwietnia 2021 roku. W związku z powyższym Model Funkcjonalno – Przestrzenny dla Miasta Rypin przedstawiono w postaci graficznej. Obrazuje on m.in. kierunki zmian wynikające ze Strategii Kujawsko-Pomorskiej, demografię, sieć osadniczą, obszary o kluczowych funkcjach, powiązania infrastrukturalne, zieloną infrastrukturę, zagrożenia powodziowe.

Tabela 24 Elementy modelu funkcjonalno-przestrzennego w formie tabeli

Nr	Zakres przestrzenny elementu	Obszary objęte modelem	Lokalizacje w Gminie Miasta Rypin	Zasady, zalecenia, przepisy w zakresie
I.	Demografia	Struktura demograficzna	Główne skupiska mieszkalne zlokalizowane są w środkowej, centralnej części miasta	Systemu transportowego, usług publicznych, handlu, pomocy społecznej, ochrony zdrowia
II.	Sieć osadnicza	Zwarte obszary zurbanizowane	Centra miejscowości zgodnie z obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania	Sieci osadnictwa
		Obszary usług publicznych	Miasto Rypin	Sieci usług publicznych
		Zabudowa w obrębie miejscowości	Zgodnie z obowiązującym studium przewiduje się poszerzenie istniejącej zabudowy poszczególnych terenów	Wskazania dla inwestorów
		Centra kultury	Miasto Rypin (Biblioteka Miejska, Rypiński Dom Kultury) Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej	Polityki kulturalnej
		Centra przedsiębiorczości	Poblże strefy ekonomicznej	Zasady kształtowania stref gospodarczych
		Migracje		Systemu transportowego, usług publicznych, handlu, pomocy społecznej, ochrony zdrowia
III.	Obszary o kluczowych funkcjach – Model Funkcjonalno-Przestrzenny	Edukacja	<p>I. Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 1 w Rypinie, w skład którego wchodzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szkoła Podstawowa nr 1 im. Mjr. Henryka Sucharskiego w Rypinie, - Liceum Sztuk Plastycznych w Rypin, - Przedszkole Miejskie nr 2 w Rypinie <p>II. Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 2 w Rypinie, w skład którego wchodzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Pawła II w Rypinie, - Przedszkole Miejskie nr 1 w Rypinie - Przedszkole Miejskie nr 3 „Niezapominajka” w Rypinie 	Przedszkola i szkoły
		Turystyka	<p>1. Największy witraż w Europie</p> <p>2. Cmentarz Żydowski</p>	Przestrzeń dla turystyki i rekreacji

Nr	Zakres przestrzenny elementu	Obszary objęte modelem	Lokalizacje w Gminie Miasta Rypin	Zasady, zalecenia, przepisy w zakresie
			<p>3. Cmentarz Ewangelicki</p> <p>4. Astrobaza przy Zespole Szkół Miejskich</p> <p>5. Rypińskie Centrum Sportu</p> <p>6. Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej</p> <p>7. Ścieżki rowerowe</p> <p>8. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji</p> <p>9. Mural na Ekonomiku</p> <p>10. Zespoły Kościelne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kościół parafialny pw. Św. Trójcy ul. Tylna - Kaplica drewniana pod wezwaniem św. Barbary ul. Mławska - Kościół Ewangelicko-Augsburski ul. Kościuszki 15 <p>11. Obiekty użyteczności publicznej i techniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Budynek banku ul. Sienkiewicza 4 z 1913-1916r - Budynek d. Starostwa, ul. Warszawska 38, z 1927r - Budynek młyna zbożowego, ul. Mławska 27, z 1900r <p>12. Założenia zieleni przy obiektach użyteczności publicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ogród przy Liceum Ogólnokształcącym przy ul. Kościuszki 51 - Ogród przy Szkole Podstawowej nr 1 przy ul. 3 Maja z końca lat 30-tych XX - Ogród przy szpitalu, ul. 3 Maja. Założony w 1923 - Ogród przy Domu Dziecka, ul. Mławska 54. Dawny Dom Starców <p>13. Parki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Park nad rzeką Rypienicą - Park przy ul. 3 Maja <p>14. Inne obiekty</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fragment muru obronnego usytuowany w sąsiedztwie kościoła św. Trójcy. Zbudowany cegły na fundamencie kamiennym, pochodzi z XIV wieku. - Gmach „Zgody”, będący dawną siedzibą Rypińskiego Towarzystwa Kredytowego - Magistrat zbudowany w stylu neoklasycystycznym w pierwszej połowie XIX wieku - Młyn zbożowy z 1900r., obecnie 	

Nr	Zakres przestrzenny elementu	Obszary objęte modelem	Lokalizacje w Gminie Miasta Rypin	Zasady, zalecenia, przepisy w zakresie
			<p>pełniący rolę galerii handlowej</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Dom Kaźni”, wpisany do rejestru zabytków. Obecnie w zabytku usytuowane jest Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej oraz Powiatowo – Miejska Biblioteka Publiczna. - trzy krzyże przydrożne: przy ul. Mławskiej z 1927r. z 4 starymi klonami, na skrzyżowaniu ul. Piaski i Toruńskiej z 1901 r. oraz przy ul. Warszawskiej z 1945r. - Młyn u Zygmunta Osada Dziedzictwa Kulturowego 	
		Produkcja przemysłowa	<p>Damix - ul. Boh. Czerwca 1956r. 3, 87-500 Rypin</p> <p>Rejs - sp. z o. o. ul. Mławska 61, 87-500 Rypin</p> <p>Cedrob - ul. Bielawki 20, 87-500 Rypin</p>	Ochrona środowiska przyrodniczego, krajobrazu, gleb, wód, powietrza, klimatu akustycznego, zieleni publicznej, przestrzeni publicznej, preferencje dla przedsiębiorców
		Rolnictwo	<p>Teren Rypina-obszary dla produkcji rolnej(gleby płowe o wysokich klasach bonitacyjnych I-IV b), gleby bielcowe, gleby hydrogeniczne – szczególnie w okolicach rzeki Rypienicy.</p> <p>Na terenie miasta Rypin jest zlokalizowany punkt pomiarowy w ramach prowadzonego Monitoringu chemizmu gleb ornych Polski. Punkt pomiarowy nr 71 zlokalizowany na kompleksie rolniczej przydatności gleb żytnim słabym i V klasie bonitacyjnej, gdzie dominują gleby rdzawe. Występującym gatunkiem gleby według normy BN-78/9180-11 jest piasek gliniasty mocny pylasty, a według Klasyfikacji uziarnienia gleb i utworów mineralnych Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego (PTG) 2008 – gmina piaszczysta. Monitoring gleb dla punktu pomiarowego nr 71 w Rypinie wskazał w 2020r. skład granulometryczny gleby na poziomie 53% ziaren wielkości 1,0-0,1 mm, 28% ziaren wielkości 0,1-0,02 mm i 19% ziaren wielkości < 0.02 mm według normy BN-78/9180-11 oraz 65% ziaren wielkości 2,0-0,05 mm, 33% ziaren wielkości 0,05-0,002 mm i 2% ziaren wielkości < 0.002 mm według</p>	Ochrona środowiska przyrodniczego, krajobrazu, gleb, wód, powietrza, klimatu akustycznego, zieleni publicznej, przestrzeni publicznej, preferencje dla rolników

Nr	Zakres przestrzenny elementu	Obszary objęte modelem	Lokalizacje w Gminie Miasta Rypin	Zasady, zalecenia, przepisy w zakresie
			PTG 2008. W stosunku do roku 2015 zarówno według normy BN78/9180-11 jak i PTG 2008 udział frakcji pośredniej zwiększył się o ok. 30% kosztem frakcji o największej średnicy. Odczyn „pH” gleby w zawiesinie H ₂ O w 2020r. dla punktu 71 monitoringu wskazano o wielkości 6,2 pH, natomiast odczyn "pH" w zawiesinie KCl wynosił w 2020r. 5,7 pH, przy czym obydwa odczyny zwiększyły wartości względem roku 2015 (z 5,3 pH i 4,2 pH). Względem 2015 roku zawartości substancji organicznych w glebie zwiększyły się w 2020 r.: próchnica: z 1,22% na 5,08%; węgiel organiczny: z 0,71% na 2,94%; azot ogólny: z 0,08% na 0,1%.	
		Leśnictwo	Grunty leśne zadrzewione 41 ha Nieużytki 20 ha	Ochrona środowiska przyrodniczego, krajobrazu, gleb, wód, powietrza, klimatu akustycznego, ochrona lasów, rozwój terenów zalesionych wg Nadleśnictwa
		Założenia polityki terytorialnej województwa/		W poziomie IV wyróżniono 19 OPPT obejmujących powiaty, przy czym w przypadku 4 par tworzonych przez miasta na prawach powiatów oraz powiaty ziemskie, tworzy się jeden „obszar prowadzenia polityki terytorialnej dla każdej z par”

Nr	Zakres przestrzenny elementu	Obszary objęte modelem	Lokalizacje w Gminie Miasta Rypin	Zasady, zalecenia, przepisy w zakresie
				<p>Kategorie interwencji poziomu III polityki terytorialnej: - rozwój potencjału gospodarczego-tworzenie nowych miejsca pracy, wspieranie działalności badawczo-rozwojowych na rzecz przemysłu, logistyka, rozwój istniejących terenów inwestycyjnych lub w uzasadnionych lokalizacjach, zwiększanie potencjału turystycznego, rozwijanie rynków pracy o znaczeniu regionalnym, rozwój instytucji rozwoju społecznego mających znaczenie ponadlokalne oraz znaczenie regionalne, projekty integrujące transportowo, infrastrukturalnie i funkcjonalnie gminy Mo z ośrodkami rdzeniowymi, rozwój miejskiego transportu publicznego w ośrodkach rdzeniowych, porządkowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej.</p> <p>Kategorie interwencji poziomu IV polityki terytorialnej: - rozwój potencjału gospodarczego, rozwój infrastruktury i pełnienie zadań na rzecz ludzi wymagających wsparcia (w tym osób z niepełnosprawnościami starszych, rozwiązywanie problemów środowiskowych, ochrony przyrody, wzmacnianie bioróżnorodności, rozwiązywanie problemów społecznych w rejonach występowania problemów pozaspółecznych, zwiększenie potencjału przestrzeni publicznych, racjonalizacja w gospodarowaniu</p>

Nr	Zakres przestrzenny elementu	Obszary objęte modelem	Lokalizacje w Gminie Miasta Rypin	Zasady, zalecenia, przepisy w zakresie
				<p>przestrzenią, wykorzystanie potencjałów endogenicznych, rozwój transportu publicznego w relacjach do Bydgoszczy i/lub Torunia, rozwój dróg rowerowych, wsparcie dla realizacji inwestycji wodno-kanalizacyjnych w tym integracja systemów dla RLM liczących powyżej 10 tys. w relacjach miasta-obszary podmiejskie.</p>

Nr	Zakres przestrzenny elementu	Obszary objęte modelem			Lokalizacje w Gminie Miasta Rypin	Zasady, zalecenia, przepisy w zakresie
		Obszary strategicznej interwencji	Zdefiniowane na poziomie krajowym	<p>Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze – w przypadku wyróżnienia „miejskich obszarów funkcjonalnych miast średnich tracących funkcje społ.-gosp. Jako OSI należy traktować obszary funkcjonalne, a nie wyłącznie wskazane miasta. Jeśli dokumenty odrębne formułujące politykę krajową wobec tych miast nie określą metody określania ich obszarów funkcjonalnych to za obszar funkcjonalny „miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, miasta stagnujące (umiarkowane powiększanie niekorzystnego dystansu, zła</p>	Gmina Miasta Rypin	<p>Przełamywanie szeregu niekorzystnych zjawisk społecznych i gospodarczych, w tym utrudniony dostęp do usług publicznych. Dążenie do zmniejszenia dysproporcji rozwojowych gmin zagrożonych. W strefach przygranicznych z województwami sąsiednimi, działania rozwojowe w stosunku do takich obszarów powinny być istotnym elementem współpracy na szczeblu międzyregionalnym.</p>

Nr	Zakres przestrzenny elementu	Obszary objęte modelem			Lokalizacje w Gminie Miasta Rypin	Zasady, zalecenia, przepisy w zakresie
				sytuacja społeczno-gospodarcza) należy uznać w przypadku miasta Rypin-obszar gmin miejskich.		

Nr	Zakres przestrzenny elementu	Obszary objęte modelem			Lokalizacje w Gminie Miasta Rypin	Zasady, zalecenia, przepisy w zakresie
				Gmina Miasta Rypin jest zarówno miastem stagnującym oraz gminą zagrożoną trwałą marginalizacją	Gmina Miasta Rypin	Obszary zagrożone trwałą marginalizacją. Określany z poziomu polityki krajowej.

Nr	Zakres przestrzenny elementu	Obszary objęte modelem		Lokalizacje w Gminie Miasta Rypin	Zasady, zalecenia, przepisy w zakresie	
			Obszary identyfikowane na poziomie wojewódzkim, wobec których politykę rozwoju adekwatną do przedmiotu delimitacji prowadzi Samorząd Województwa	Gmina Miasta Rypin zaliczona do OSI obszarów peryferyjności transportowej	Gmina Miasta Rypin Wewnętrzne peryferia	Instrument IIT, wsparcie na etapie planowania funkcjonowania transportu publicznego/brak uzgodnień
		Obszary chronione (gleby)		Gleby najwartościowsze, objęte ochroną i obejmujące kompleksy o wysokich klasach bonitacyjnych, od I do III b zajmują ogółem 2 236 ha, co stanowi około 34,7 % użytków rolnych.	Warunki ochrony środowiska przyrodniczego	

		Obszary przeznaczone na inwestycje ponadlokalne	<p><i>Przeznaczenie terenów w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego to teren zabudowy produkcyjnej, usługowej w tym handlu.</i></p> <p>Grunty położone przy ul. Osiedle Sportowe (1,8 ha).</p> <p>Grunty nie są ujęte w planie zagospodarowania przestrzennego oraz nie jest określone ich przeznaczenie.</p> <p>Grunty położone przy ul. Bielawki - tereny o powierzchni 9,06 ha położone w dzielnicy przemysłowo-składowej, objęte Pomorską Specjalną Strefą Ekonomiczną przeznaczone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na lokalizację obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, zabudowę usługową.</p> <p>Tereny te zostały w całości sprzedane przez miasto, jednak część (5,5 ha) została zagospodarowana, a pozostałe tereny (3,5 ha) czekają na inwestora.</p>	Ochrona środowiska przyrodniczego, krajobrazu, gleb, wód, powietrza, klimatu akustycznego, zieleni publicznej, przestrzeni publicznej, preferencje dla Inwestorów
		Obszary przeznaczone na inwestycje lokalne	Teren pod budowę	

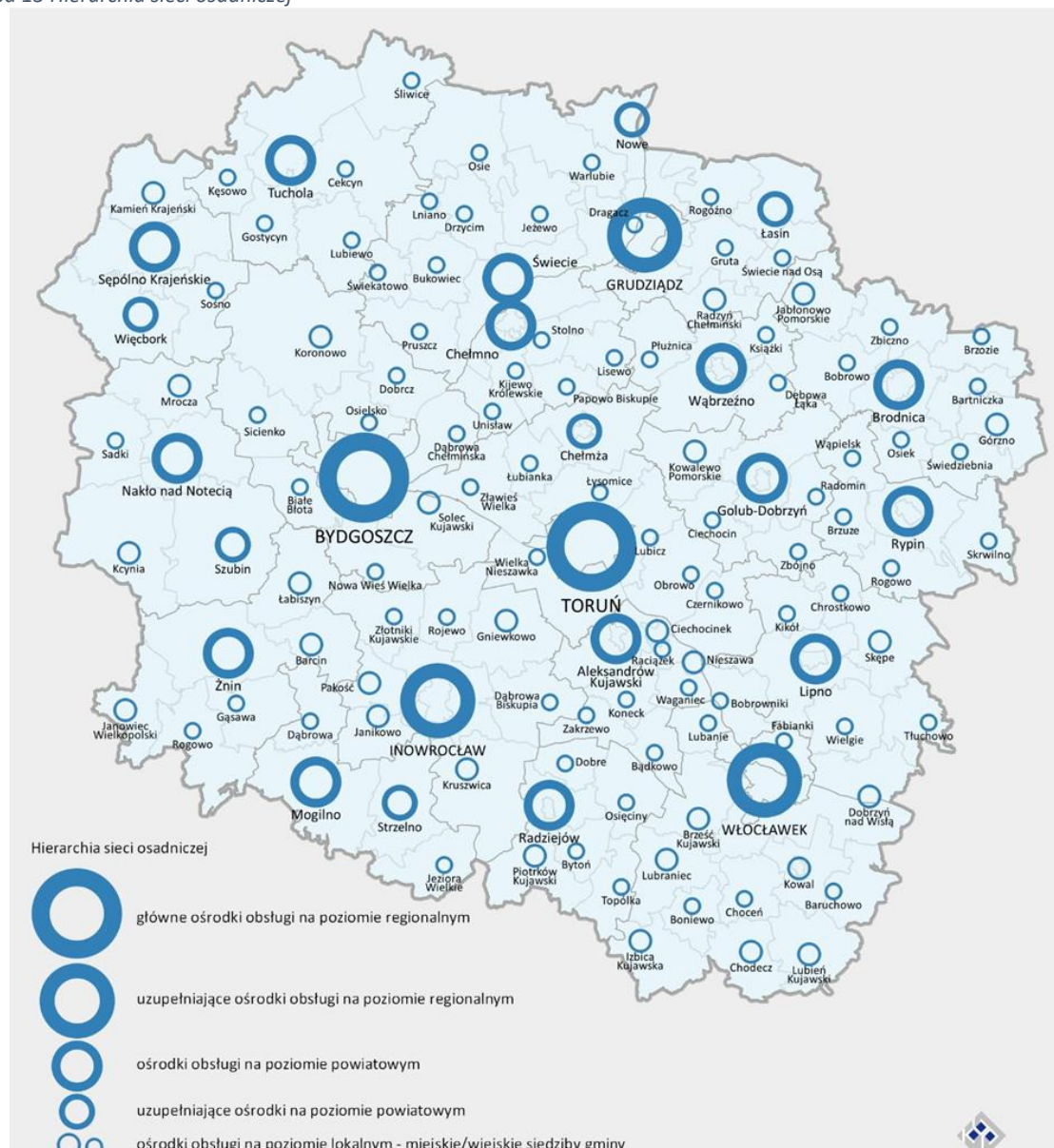
Nr	Zakres przestrzenny elementu	Obszary objęte modelem	Lokalizacje w Gminie Miasta Rypin	Zasady, zalecenia, przepisy w zakresie
		Miasto Rypin należy do gmin szczególnie predysponowanych do rozwoju przestrzeni inwestycyjnych o znaczeniu lokalnym	<p>Grunty położone przy ul. Bohaterów Czerwca 1956r. (1,5 ha) – są to tereny położone w dzielnicy przemysłowo-składowej przeznaczone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na lokalizację obiektów produkcyjnych, magazynów i składów oraz zabudowę usługową.</p> <p>Grunty położone przy ul. Dworcowej (3,5 ha) - tereny przeznaczone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na lokalizację zabudowy produkcyjno-usługowej i magazynowo-składowej oraz zabudowę administracyjno-socjalną.</p> <p>Grunty położone przy ul. Sportowej (1,7 ha) - teren obecnie nie użytkowany. Bez planu zagospodarowania przestrzennego. Część działki została przeznaczona pod budowę nowej Komendy Policji.</p>	
		Obszary strategicznej interwencji wskazane lokalnie przez gminę lub Interesariuszy Strategii	Miejski Obszar Funkcjonalny – Gmina Miasta Rypin	
IV.	Powiązania infrastrukturalne	Transportowe	<p>Układ dróg krajowych i wojewódzkich</p> <p>Rypin leży na skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 560 (Brodnica-Bielsk przez Rypin), 563 (Rypin-Mława), 534 (Grudziądz-Golub Dobrzyń-Rypin), 557 (Rypin-Lipno)</p>	Warunki ochrony środowiska przyrodniczego
		Energetyczne	Układ linii energetycznych WN i SN	
V.	Zielona infrastruktura	Korytarze ekologiczne	<p>Korytarz ekologiczny łączący Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce „Dolina Drwęcy-Dolina Dolnej Wisły Wschodni”</p> <p>Na terenie miasta Rypin wyznaczony jest korytarz ekologiczny o znaczeniu wojewódzkim „Dolina Rypienicy”, który obejmuje tereny związane z przebiegiem rzeki Rypienica. Zapewnia on ciągłość między</p>	Ochrona środowiska przyrodniczego, krajobrazu, gleb, wód, powietrza, klimatu akustycznego, zieleni publicznej, przestrzeni publicznej. Zachowanie drożności korytarzy ekologicznych oraz integralności obszarów Natura 2000 i pozostałych

Nr	Zakres przestrzenny elementu	Obszary objęte modelem	Lokalizacje w Gminie Miasta Rypin	Zasady, zalecenia, przepisy w zakresie
			obszarami prawnie chronionymi na terenach gmin Skępe, Skrwilno, Rypin i Osiek. Występujące w granicach korytarza ekologicznego kompleksy roślinności naturalnej i antropogenicznej mają istotny wpływ na kształtowanie klimatu przyrodniczego miasta i warunków życia mieszkańców. W związku z tym obszar ten winien być chroniony przed wprowadzeniem takich form zagospodarowania, które mogłyby wpłynąć negatywnie na jego ważną funkcję przyrodniczą. Wskazany korytarz ekologiczny przebiega tuż za południowo-zachodnią granicą obszaru objętego mpzp.	objętych ochroną.
		Szczególne elementy krajobrazowe	Piękny krajobraz i walory środowiskowe – dolina rzeki Rypienicy, pomniki przyrody, parki.	
		Parki i rezerваты przyrody Pomniki przyrody	Dąb szypułkowy – okolice ul. J. Piłsudskiego Miłorząb dwukłapowy – okolice ul. J. Piłsudskiego Surmia żółtokwiatowa – przy ul. Tylnej Surmia żółtokwiatowa 2 – okolice ul. Tylnej Magnolia – ul. Warszawska Buk 1 – okolice ZSZ nr 1 Buk 2 – ZSZ nr 1 Buk 3 – okolice ZSZ nr 1 Buk 5 - okolice ZSZ nr 1 Lipa-teren ZSZ nr 1 Lipa Rudolfa Radatza-przy ul. T. Kościuszki Park nad rzeką Rypienicą – pld.-zach. części miasta. Park przy ul. 3 Maja – ptn. część miasta. Lasy – głównie na obszarze rzeki Rypienicy.	
		Kliny napowietrzające	Układ przestrzenny pod liniami WN i SN	
VI.	Zagrożenia powodziowe	Gmina Miasta Rypin	<p>Rzeka Rypienica W obrębie Parku przy targowisku miejskim.</p> <p>Miasto Rypin oddalone jest o 9 km od najbliższego obszaru Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (nr 215 Subniecka Warszawska) – tym samym nie znajdują się one na obszarze zagrożenia powodziowego.</p>	<p>Wprowadzenie zakazu zabudowy w obrębie stref zagrożonych.</p> <p>Utrzymanie w dobrym stanie urządzeń melioracyjnych: oczyszczanie przepustów z nagromadzonych gałęzi, oczyszczanie rowów melioracyjnych.</p> <p>Należy ograniczyć</p>

Nr	Zakres przestrzenny elementu	Obszary objęte modelem	Lokalizacje w Gminie Miasta Rypin	Zasady, zalecenia, przepisy w zakresie
				działalność gospodarczą głównie do funkcji rolniczych – użytki zielone. Rozważyć renaturyzację terenów.

Źródło: Opracowanie własne

Mapa 15 Hierarchia sieci osadniczej

Źródło: Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

VI. Wdrażanie i monitoring

Strategia Rozwoju Gminy Miasta Rypin do roku 2030 to najważniejszy dokument programowy, określający oczekiwane dla rozwoju Miasta Rypin zmiany i dziedziny, w których powinny one zajść. Realizacja celów zapisanych w Strategii będzie istotnie wpływać na zagospodarowanie przestrzeni gminnych. Wymiar przestrzenny dokumentu, określający model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta Rypin ujęty będzie w zapisach aktualizowanego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Rypin. Prace nad aktualizacją Strategii rozwoju oraz studium prowadzone

są w tym samym czasie. Obowiązek realizacji Strategii oraz odpowiedzialność za osiągnięcie wyznaczonych celów spoczywa na samorządzie gminnym, jednak sukces nie będzie możliwy bez zaangażowania wielu osób i podmiotów spoza gminnych struktur organizacyjnych. Dlatego rola samej Miasta Rypin w zakresie wdrażania zapisów dokumentu będzie bardzo szeroka i różnorodna, począwszy od realizacji konkretnych zadań, poprzez inicjowanie i wspomaganie przedsięwzięć innych podmiotów, koordynowanie działań, tworzenie platform współpracy, skończywszy na monitorowaniu efektów i stopnia realizacji celów.

Istotnym elementem wdrażania i monitoringu Strategii będzie dalsze zaangażowanie strony społecznej. Jest ono przewidziane na etapie przygotowywania programów wdrożeniowych, realizacji oraz dyskusji nad efektami wdrażania dokumentu.

1. Metoda

Dokument Strategii wyznacza pożądane kierunki zmian (cele i kierunki działań), których osiągnięcie możliwe będzie poprzez wdrażanie konkretnych przedsięwzięć i projektów. Ich realizacja powinna wynikać z dokumentów wdrożeniowych. Podstawą systemu wdrażania Strategii będą programy wdrożeniowe (strategie, plany, programy branżowe i funkcjonalne), zawierające szczegółowe rozwiązania, przedsięwzięcia i zadania, planowane do realizacji w okresie kilkuletnim. Wymóg posiadania przez Gminę części dokumentów wynika z obowiązku ustawowego, jednak zadania w nich ujęte również powinny być zbieżne ze strategią rozwoju Miasta Rypin i wpływać na osiągnięcie celów zapisanych w dokumencie. Część z funkcjonujących obecnie dokumentów pełnić będzie rolę programów wdrożeniowych. Jednak swoim zakresem merytorycznym nie obejmują one całości zagadnień objętych celami Strategii i koniecznych do wdrożenia zmian, dlatego też konieczne będzie opracowanie i uchwalenie nowych programów.

Propozycje programów wdrożeniowych dla poszczególnych obszarów strategicznych zawarte są w rozdziale IV. Programy przypisane zostały tylko do jednego obszaru, chociaż część z nich realizuje cele zawarte w kilku obszarach. Nie jest to zamknięty katalog programów, w trakcie wdrażania Strategii może pojawić się potrzeba opracowania innego niż wymienione dokumenty bądź korekty istniejących.

Programy wdrożeniowe powinny spełniać następujące kryteria:

- zgodność z celami i wyzwaniem Strategii Rozwoju Gminy Miasta Rypin,
- zgodność zakresu dziedzinowego z odpowiednim obszarem strategicznym,
- określony, kilkuletni okres obowiązywania max. 10 lat (najlepiej ok. 5-letni) oraz ramy czasowe realizacji zapisanych w nich zadań,
- określone szacunkowe koszty zadań i źródła ich finansowania,
- wskazany koordynator, odpowiedzialny za wdrażanie dokumentu oraz realizatorzy poszczególnych zadań,
- określony system wdrażania, monitoringu i oceny, w tym wskaźniki oceny efektów realizacji programów,
- przygotowanie dokumentu z udziałem lokalnych społeczności,

- o rozłączność zakresu merytorycznego poszczególnych programów wdrożeniowych.

Część wskazanych obowiązujących dokumentów, na obecnym etapie może nie spełniać wszystkich ww. kryteriów, np. ze względu na wymogi ustawowe. Jednak w procesie wdrażania Strategii, programy powinny zostać poddane aktualizacji zgodnie z przyjętymi zasadami.

Programy wdrożeniowe zawierające konkretne zadania realizacyjne będą wskazywać:

- o podmiot wiodący,
- o konieczne dla realizacji celów instrumenty, którymi dysponuje Gmina i inne podmioty,
- o niezbędny zakres współpracy,
- o zależności pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w realizację programów wdrożeniowych i celów strategicznych.

Nie wszystkie przedsięwzięcia, których realizacja będzie miała wpływ na osiągnięcie wyznaczonych celów, będzie można ująć w programach. Niektóre z tych zadań mogą wręcz stanowić odrębne samodzielne projekty. Ponadto istotnym elementem wdrażania Strategii, będzie przygotowanie i wdrażanie odpowiednich standardów, procedur i zasad postępowania, dotyczących m.in.: standardów usług, zasad zagospodarowania i kształtowania przyjaznych przestrzeni, zasad współpracy z różnymi podmiotami czy gospodarowania gminnymi zasobami. W poniższej tabeli zestawiono zasoby niezbędne do realizacji zadań, jakie wynikną z przyjętych programów wdrożeniowych.

Tabela 25 Zasoby niezbędne do realizacji Strategii

Nr	Rodzaj zasobów	Zakres interwencji
I	Narzędzia organizacyjne i proceduralne	standaryzacja dokumentów programowych oraz procedury ich przygotowania
		odpowiedzialność za realizację poszczególnych programów wynikać będzie z oficjalnie określanych dla danej jednostki kompetencji
		zintegrowane podejście do rozwiązywania problemów i realizacji projektów
		zobowiązanie wyznaczonych pracowników Urzędu Miasta Rypin i jednostek organizacyjnych do zogniskowania prowadzonych działań na celach Strategii
		wskazanie koordynatorów odpowiedzialnych za wdrażanie poszczególnych celów
		określenie procedur monitorowania realizacji Strategii
II	Zasoby finansowe	wdrażanie oparte będzie przede wszystkim o środki budżetu Miasta Rypin, w tym środki pozyskiwane ze źródeł zewnętrznych krajowych i europejskich
		planowanie budżetowe oraz Wieloletnia Prognoza Finansowa będą skorelowane z celami Strategii – rozwinięcie w załączniku
		uzupełnieniem źródeł finansowania Strategii będą środki partnerów publicznych i prywatnych, zaangażowanych w realizację Strategii
III	Zasoby kadrowe	podstawowy ciężar prac wdrożeniowych opierać będzie się na zasobach kadrowych Urzędu Miasta Rypin i gminnych jednostek organizacyjnych
		wykorzystywane będą zasoby kadrowe innych instytucji zaangażowanych w projekty realizacyjne

Źródło: Opracowanie własne

Nadzór nad całością działań związanych z realizacją Strategii pełni Burmistrz Miasta Rypin przy wsparciu Sekretarza Miasta Rypin, który odpowiada za koordynację wdrażania Strategii, w szczególności za:

- o monitoring realizacji Strategii,
- o współpraca z jednostkami odpowiedzialnymi za przygotowanie i realizację programów wdrożeniowych,
- o monitoring sytuacji społeczno-gospodarczej Miasta Rypin oraz zewnętrznych uwarunkowań rozwoju,
- o przygotowywanie raportów i informacji o stanie wdrażania Strategii,

-
- inicjowanie i prowadzenie prac związanych z aktualizacją dokumentu.

2. Czujność

Proces wdrażania Strategii będzie podlegał ciągłej obserwacji. Monitorowana będzie realizacja programów wdrożeniowych, a także ogólna sytuacja społeczno-gospodarcza Miasta Rypin. Co roku będą zbierane i analizowane dane, służące wyliczeniu wartości wskaźników realizacji celów zapisanych w Strategii. Bieżące wartości wskaźników poddane zostaną weryfikacji pod kątem postępów w dochodzeniu do wartości docelowej lub utrzymania założonej tendencji rozwojowej. Pozwoli to na ocenę skuteczności zaproponowanych interwencji.

Źródłami danych wykorzystanych do monitoringu wskaźnikowego są przede wszystkim informacje Urzędu Miasta Rypin i gminnych jednostek organizacyjnych oraz zasoby statystyki publicznej, w szczególności dane pochodzące z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego oraz Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy. Pozostałe dane zostały pozyskane z Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych, Izby Administracji Skarbowej w Bydgoszczy, Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy, Ministerstwa Oświaty i Szkolnictwa Wyższego, Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Warszawie, Państwowej Komisji Wyborczej, Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie, Urzędu Komunikacji Elektronicznej, Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, Wydziału Zdrowia Kujawsko-Pomorskiego Centrum Zdrowia Publicznego, Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, portalu Perspektywy oraz zintegrowanego systemu informacji o nauce i szkolnictwie wyższym POL-on.

3. Reagowanie

Zarządzanie strategiczne to proces ciągły. Osiągnięcie długofalowych celów rozwojowych zapisanych w Strategii w istotny sposób zależy od efektów wdrażanych interwencji, ale w znaczącym stopniu wpływają na to również niezależne od samorządu zmiany uwarunkowań, w jakich funkcjonuje Gmina Miasta Rypin.

Monitoring skutków wdrażanych interwencji, stopnia osiągnięcia wyznaczonych celów oraz sytuacji społeczno-gospodarczej pozwoli na formułowanie wniosków i rekomendacji będących podstawą do podjęcia decyzji o aktualizacji dokumentu lub przygotowaniu nowej Strategii.

Załącznik 1. FINANSOWANIE PRZEDSIĘWZIĘĆ INWESTYCYJNYCH PRZEWIDZIANYCH DO REALIZACJI W RAMACH STRATEGII ROZWOJU MIASTA RYPIN DO 2030 ROKU (W MLN ZŁOTYCH)

Lp.	Zakres planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych	Koszt realizacji										Źródła finansowania				
			2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Gmina/Miasto		Zewnętrzne		
												kwota	%	Instytucja	kwota	%
1.	Rozwój edukacji obywatelskiej dzieci i młodzieży	0,90	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,36	40,00%	Fundusze Europejskie	0,54	60,00%
2.	Kampanie edukacyjno-informacyjne dotyczące roli mieszkańców w decydowaniu	0,90	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,00	0,00%	WFOŚiGW	0,90	100,00%
3.	Wspieranie, w tym finansowe, działalności jednostek i organizacji społecznych	0,90	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,45	50,00%	FUNDUSZE EUROPEJSKIE	0,45	50,00%
4.	Uruchomienie zintegrowanego, interaktywnego systemu elektronicznego służącego komunikacji Miasta Rypin z mieszkańcami	2,70	0,10	0,10	0,50	0,50	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,00	0,00%	FUNDUSZE EUROPEJSKIE	2,70	100,00%
5.	Kreowanie marki Miasta Rypin oraz promocja Miasta Rypin w kraju i w regionie	0,90	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,23	25,00%	FUNDUSZE EUROPEJSKIE	0,68	75,00%
6.	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury placówek oświatowych w Gminie Miasta Rypin	10,00	2,00	3,00	2,00	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	2,00	20,00%	FUNDUSZE EUROPEJSKIE	8,00	80,00%
7.	Wykorzystywanie nowoczesnych technik i technologii w procesie kształcenia	3,60	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	20,00%	FUNDUSZE EUROPEJSKIE	2,88	80,00%
8.	Poszerzanie bazy edukacji pozalekcyjnej oraz edukacji pozaszkolnej	1,80	0,10	0,20	0,20	0,30	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,45	25,00%	WFOŚiGW	1,35	75,00%
9.	Promowanie wśród mieszkańców Miasta Rypin studiowania na uczelniach mających siedzibę w Bydgoszczy i Toruniu	0,09	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,05	50,00%	MOiSzW	0,05	50,00%
10.	Tworzenie miejsc aktywności lokalnej, miejsc na działalność organizacji społecznych w sołectwach	2,70	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,81	30,00%	FUNDUSZE EUROPEJSKIE	1,89	70,00%
11.	Wsparcie sportu dzieci i młodzieży	0,90	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,45	50,00%	FUNDUSZE EUROPEJSKIE	0,45	50,00%
12.	Modernizacja i rozbudowa bazy opieki zdrowotnej	2,70	0,50	0,50	0,20	0,20	0,20	0,20	0,30	0,30	0,30	0,68	25,00%	NFOZ	2,03	75,00%
13.	Rozbudowa i rewaloryzacja terenów zieleni urządzonej	1,80	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,45	25,00%	WFOŚiGW	1,35	75,00%
14.	Wdrażanie różnorodnych form edukacji kulturalnej	0,90	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,18	20,00%	MKiDN	0,72	80,00%
15.	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury kultury oraz uzupełnienie infrastruktury świetlic i klubów w Mieście	3,60	0,50	2,00	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,30	0,30	0,72	20,00%	MKiDN	2,88	80,00%
16.	Ochrona dziedzictwa kulturowego	1,80	0,10	0,10	0,30	0,30	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,36	20,00%	FUNDUSZE EUROPEJSKIE	1,44	80,00%
17.	Działania prewencyjne i profilaktyczne zmierzające do przeciwdziałania przestępczości i zachowaniom aspołecznym, przeciwdziałanie demoralizacji i przestępczości nieletnich	1,80	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,45	25,00%	FUNDUSZE EUROPEJSKIE	1,35	75,00%
18.	Realizacja inwestycji mieszkaniowych oraz modernizacja substancji mieszkaniowej w różnych formach własności	22,50	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50	2,25	10,00%	Inwestorzy prywatni	20,25	90,00%
19.	Rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe	9,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	4,50	50,00%	FUNDUSZE EUROPEJSKIE	4,50	50,00%
20.	Dostosowywanie zasobów mieszkaniowych i infrastruktury do potrzeb osób z ograniczeniami w mobilności i percepcji	2,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,23	10,00%	Inwestorzy prywatni	2,03	90,00%

Lp.	Zakres planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych	Koszt realizacji											Źródła finansowania				
			2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Gmina/Miasto		Zewnętrzne			
												kwota	%	Instytucja	kwota	%	
21.	Programy utwardzania ulic gruntowych, remontów chodników oraz doświetlenia ulic, zagospodarowanie placów i skwerów	13,50	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50	3,38	25,00%	FUNDUSZE EUROPEJSKIE	10,13	75,00%	
22.	Budowa, modernizacja i rozbudowa infrastruktury placówek pomocy społecznej	9,00	1,00	2,00	2,00	0,50	0,50	0,50	0,50	1,00	1,00	1,35	15,00%	FUNDUSZE EUROPEJSKIE	7,65	85,00%	
23.	Stworzenie miejsc integracji społecznej	1,80	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,45	25,00%	FUNDUSZE EUROPEJSKIE	1,35	75,00%	
24.	Rewitalizacja terenów zdegradowanych przestrzennie i środowiskowo	13,50	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50	1,35	10,00%	FUNDUSZE EUROPEJSKIE + inwestorzy prywatni	12,15	90,00%	
25.	Wprowadzanie rozwiązań finansowych, technicznych i prawnych, przyspieszających wymianę źródeł ogrzewania na niskoemisyjne	9,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	2,25	25,00%	Inwestorzy prywatni	6,75	75,00%	
26.	Wdrażanie przedsięwzięć związanych z rozwojem zero- i niskoemisyjnych form transportu w Gminie Miasta Rypin	2,30	0,10	0,10	0,40	0,40	0,10	0,10	0,10	0,50	0,50	0,23	10,00%	Inwestorzy prywatni	2,07	90,00%	
27.	Zintegrowane zarządzanie wodami opadowymi w oparciu o tzw. szarą i błękitno-zieloną infrastrukturę	1,50	0,10	0,10	0,20	0,10	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,38	25,00%	WFOŚiGW	1,13	75,00%	
28.	Rozbudowa systemu unieszkodliwiania odpadów komunalnych	2,00	0,00	0,00	0,50	0,10	0,20	0,30	0,30	0,50	0,10	0,50	25,00%	Mieszkańcy	1,50	75,00%	
29.	Rozbudowa infrastruktury transportu publicznego	1,60	0,00	0,60	0,20	0,20	0,20	0,10	0,10	0,10	0,10	0,40	25,00%	FUNDUSZE EUROPEJSKIE	1,20	75,00%	
30.	Budowa zintegrowanego, aglomeracyjnego systemu transportu rowerowego	5,40	0,10	1,50	2,00	0,40	0,40	0,30	0,30	0,20	0,20	1,35	25,00%	Inwestorzy	4,05	75,00%	
31.	Realizacja programu utwardzania ulic gruntowych	10,00	0,50	0,50	2,00	2,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	2,50	25,00%	FRDL	7,50	75,00%	
32.	Cykliczne badania zachowań transportowych mieszkańców	0,20		0,10					0,10			0,10	50,00%	FUNDUSZE EUROPEJSKIE	0,10	50,00%	
33.	Promocja gospodarcza Miasta Rypin w kraju i za granicą	0,90	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,90	100,00%	Gminę Miasta Rypin	0,00	0,00%	
RAZEM		142,44	14,86	20,56	20,36	15,36	13,86	13,76	13,96	15,06	14,66	30,13				111,99	

Załącznik 2. Lista przedsięwzięć priorytetowych OPPT Rypin gdzie Beneficjentem jest Gmina Miasta Rypin

Lp.	Nazwa projektu	Zasięg terytorialny	Czy projekt znajduje się na obszarze problemowym (TAK/NIE)	Okres realizacji projektu	Źródło dofinansowania (EFRR/EFSA+)	Całkowita wartość projektu (euro)	Koszty kwalifikowane (euro)	Dofinansowanie UE (euro)	Wkład własny (euro)
1.	Utworzenie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości w Rypinie	OPPT	TAK	2025-2026	EFRR	257 554,12	257 554,12	218 821,00	38 733,12
2.	Kompleksowa modernizacja energetyczna komunalnych budynków mieszkalnych na terenie Miasta	OPPT	TAK	2024-2025	EFRR	805 000,00	805 000,00	684 250,00	120 750,00
3.	Przebudowa ulicy Spokojnej poprzez budowę drogi dla rowerów	OPPT	TAK	2025	EFRR	149 581,85	149 581,85	127 144,58	22 437,27
4.	Wsparcie procesu kształcenia w szkołach podstawowych na terenie Rypina	OPPT	TAK	2024-2026	EFSA	650 441,18	650 441,18	552 875,00	97 566,18
5.	Odnowa przestrzeni publicznej w Rypinie	OPPT	TAK	2024-2025	EFRR	698 728,24	698 728,24	593 919,00	104 809,24
6.	Odnowa przestrzeni publicznej w Gminie Wąpielsk	OPPT	TAK	2024-2025	EFRR	135 000,00	135 000,00	114 236,00	20 764,00
7.	Wsparcie administracyjne OPPT Rypin	OPPT	TAK	2024-2025	EFRR	35 083, 48	35 083, 48	29 820,96	5 262,52
8.	Wsparcie administracyjne OPPT Rypin	OPPT	TAK	2026-2027	EFRR	35 083, 48	35 083, 48	29 820,96	5 262,52
RAZEM						2 766 472,35	2 766 472,35	2 350 887,50	415 584,85

SPIS TABEL

Tabela 1 Zakres partycypacji Interesariuszy pracy nad projektem	9
Tabela 2 Przykłady konfliktów zdefiniowane dla Miasta Rypin	10
Tabela 3 Schemat ideowy budowy Strategii.....	10
Tabela 4 Obszary Strategicznej Interwencji na terenie województwa kujawsko-pomorskiego ustanowione do roku 2030	17
Tabela 5 Zestawienie celów operacyjnych i kierunkowych	23
Tabela 6 Cele z obszaru I Miasto Rypin sprawnie i efektywnie zarządzane	25
Tabela 7 Wskaźniki dla celu kierunkowego Świadomi Obywatele.....	25
Tabela 8 Wskaźniki dla celu kierunkowego Miasto efektywnie zarządzane	26
Tabela 9 Cele z obszaru II Skuteczna edukacja dla wszystkich mieszkańców Rypina.....	27
Tabela 10 Wskaźniki dla celu kierunkowego Rozwijanie talentów i wykorzystywanie umiejętności przez Mieszkańców	28
Tabela 11 Wskaźniki dla celu kierunkowego Mieszkańcy Rypina aktywnie dla siebie i dla swojego Miasta	28
Tabela 12 Cele z obszaru III Zdrowi, aktywni i zamożni Mieszkańcy Rypina	29
Tabela 13 Wskaźniki dla celu kierunkowego Aktywny tryb życia	30
Tabela 14 Wskaźniki dla celu kierunkowego Przyjazne warunki zamieszkania	31
Tabela 15 Wskaźniki dla celu kierunkowego Gmina Miasta Rypin wrażliwa społecznie.....	32
Tabela 16 Cele z obszaru IV Dostępna przestrzeń i czyste środowisko w Rypinie	58
Tabela 17 Zestawienie wskaźników dla celu kierunkowego Gospodarowanie zasobami środowiska ..	58
Tabela 18 Cele z obszaru V Nowoczesny transport i komunikacja w Rypinie	61
Tabela 19 Zestawienie wskaźników dla celu kierunkowego Spójny system transportowy w Mieście Rypin	61
Tabela 20 Zestawienie wskaźników dla celu kierunkowego E-dostępność.....	62
Tabela 21 Cele z obszaru VI Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka w Rypinie.....	67
Tabela 22 Zestawienie wskaźników dla celu kierunkowego Konkurencyjna gospodarka	67
Tabela 23 Zestawienie wskaźników dla celu kierunkowego Gmina otwarta na innowacje	68
Tabela 24 Elementy modelu funkcjonalno-przestrzennego w formie tabeli	74
Tabela 25 Zasoby niezbędne do realizacji Strategii	89

SPIS MAP

Mapa 1 Koncepcja rozwoju przestrzeni inwestycyjnych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego	20
Mapa 2 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030-miejskie obszary funkcjonalne	21
Mapa 3 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030	22
Mapa 4 Identyfikacja gmin wykazujących sytuację problemową o charakterze społeczno-gospodarczym	33
Mapa 5 Jednolita część wód podziemnych (JCWPd) z lokalizacją punktów sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych	42
Mapa 6 Jednolita część wód podziemnych (JCWPd) z lokalizacją ujęć wód podziemnych	43
Mapa 7 Zlewnia jednolitej części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) z lokalizacją presji poboru i zrzutu	56
Mapa 8 Zlewnia jednolitej części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) z zaznaczeniem obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.....	57
Mapa 9 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią	60
Mapa 10 Identyfikacja dróg wojewódzkich kluczowych dla zapewnienia spójności komunikacyjnej województwa kujawsko-pomorskiego w okresie do roku 2030	64
Mapa 11 Województwo kujawsko-pomorskie w krajowej sieci komunikacyjnej	65
Mapa 12 Dalekobieżne międzyregionalne połączenia autobusowe przebiegające przez województwo kujawsko-pomorskie	66
Mapa 13 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030-obszary wymagające rozwiązań sytuacji problemowej zidentyfikowanych na poziomie krajowym	69
Mapa 14 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030-obszary wymagające rozwiązań sytuacji problemowej zidentyfikowanych na poziomie regionalnym w zakresie negatywnej sytuacji społeczno-gospodarczej	70
Mapa 15 Hierarchia sieci osadniczej	87

Załączniki

Załącznik 1. FINANSOWANIE PRZEDSIĘWZIĘĆ INWESTYCYJNYCH PRZEWIDZIANYCH DO REALIZACJI W RAMACH STRATEGII ROZWOJU MIASTA RYPIN DO 2030 ROKU (W MLN ZŁOTYCH)

Załącznik 2. LISTA PRZEDSIĘWZIĘĆ PRIORYTETOWYCH OPPT RYPIN GDZIE BENEFICJENTEM JEST GMINA MIASTA RYPIN

Załącznik 3. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ